



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

Врз основа на чл.69 од Законот за животна средина (Службен весник на Р.М. бр. 53/05,81/05,24/07,159/08,83/09,48/10, 51/11, 123/12 и 93/13, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16 и 99/18) и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Службен весник на Р.М. бр. 147/08), Градоначалникот на Општина Охрид

ОРГАНИЗИРА

1. **Повторна** Јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север, општина Охрид

Се информира јавноста дека **повторно** ставен е на увид и јавна расправа, Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север, општина Охрид

2. Извештајот за Стратегиска оцена на влијанието на животната средина е изложен во Одделението за заштита и влијание врз животната средина во Општина Охрид секој работен ден од 7.30 - 15.30 часот почнувајќи од 20.08.2021год. до 18.09.2021год. како и на web страната на општина Охрид , www.ohrid.gov.mk

3.**Повторната** Јавна презентација и јавна расправа ќе се одржи на ден 10.09.2021 год. во големата сала на општина Охрид, со почеток во 13 часот, со задолжително носење маски и пропишана дистанца согласно протоколите за заштита од Ковид 19, како и задолжителна потврда за извршена имунизација со најмалку прва доза или потврда дека лицето било заболено од Ковид во последните 45 дена.

4. Правните и физичките лица и јавноста можат да го достават своето мислење во врска со Извештајот до Општина Охрид во рок од 30 дена од денот на објавување на оваа информација. Сите заинтересирани страни се поканети да учествуваат на јавната расправа и да го дадат своето мислење, забелешки и предлози по нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина и истите можете да ги испраќате на е-маил : zivotna_sredina@ohrid.gov.mk, или по пошта на следната адреса Општина Охрид , ул. Димитар Влахов бр.57 Охрид.

ГРАДОНАЧАЛНИК
Д-р Константин Георгиевски

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА
НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
ЗА
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА
ОХРИД**

ПОВТОРЕН НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ



август, 2021 година

Со цел навремено да се согледаат евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18), постои обврска за спроведување на Стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ врз животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

- Васил Пендевски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 12-1525/11 од 27.02.2020 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Експерт
Васил Пендевски



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-1525/11

Датум: 27-02-2020 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Пендевски Методи Васил роден на 05.09.1978 година во Берово, дипломирал на ден 07.06.2002 на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 29.01.2020 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 85 став 2 од Законот за животна средина, а со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini



Имајќи ја во предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина за **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**, како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

РЕШЕНИЕ

За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Васил Пендевски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**.

Образложение:

Васил Пендевски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 68 став (3) од Законот за животна средина на Република С. Македонија со тоа што има положен испит за Експерт за стратегиска оцена на животната средина и е вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена врз животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање.

Експерт
Васил Пендевски

Содржина:

Вовед.....	7
2 ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	9
2.1 Цели на Стратегиската оцена на животната средина	9
2.2 Интегрирање на постапките за подготовка на СОЖС и УПВНМ	11
2.3. Методологија за СОЖС	13
2.3.1 Постапка за СОЖС	13
2.3.2 Определување на потребата и обемот на СОЖС и учество на јавноста.....	14
2.3.2.1 Учество на јавноста	16
3.3 Клучни елементи/информации во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина	16
3. КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКАТА СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ	17
3.1 Краток преглед и содржина на планскиот документ.....	17
3.2. Специфични цели на Стратегиската оцена.....	40
3.3 Употребена методологија.....	41
3.4 Законодавна рамка.....	42
3.5 Институционална рамка.....	44
3.6 Содржина на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина.....	45
3.7 Резиме.....	46
4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина.....	59
4.1 Карактеристики на просторот.....	59
4.1.1 Сообраќајна поврзаност.....	59
4.1.2 Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот.....	60
4.1.3 Геолошки карактеристики.....	61
4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот.....	63
4.1.5 Хидротехничка структура.....	63
4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот.....	65
4.1.7 Население.....	68
4.1.8 Стопанство.....	69
4.1.9 Хидротехничка инфраструктура.....	69
4.1.10 Културно наследство.....	70
4.2. Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат.....	71
4.3 Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат.....	76
5 КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПОДРАЧЈАТА КОИ БИ БИЛЕ ЗНАЧАЈНО ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ	77
5.1 Состојби, трендови и закани врз медиумите и областите од животната средина.....	77
5.2. Состојба без имплементација на планскиот документ.....	82
6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива.....	83
7. ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОДРЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО ИЛИ МЕЃУНАРОДНО НИВО.....	85
7.1 Цели на Стратегиската оцена на животната средина.....	87
8. ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ИМЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ.....	96
9. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина.....	96
10. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ.....	102
11. План на мерки за мониторинг на животната средина.....	111
12. Нетехничко резиме	114
12.1 Вовед	114
12.2 Вовед во стратегиската оцена на животната средина (СОЖС)	114
12.3 Резиме/краток преглед на содржината, главните цели на планскиот документ и врска со другите релевантни планови	

и програми/плански документи	117
12.3.1 Краток преглед на содржината на Планот	117
12.3.2 Предмет и главни цели на Планот	118
12.3.3 Корелација на целите на планскиот документ со други релевантни планови, програми/плански документи	119
12.4 Релевантни аспекти за моменталната состојба во животната средина	119
12.5 Карактеристики на животната средина во подрачјата кои би биле значително засегнати и состојба без имплементација на Планот	120
12.6 Области кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите	121
12.7 Цели на заштита на животната средина утврдени на национално и меѓународно ниво	122
12.8 Анализа на алтернативи	122
12.9 Веројатни значајни влијанија врз животната средина и мерки за намалување.....	123
12.10 План за мониторинг врз имплементацијата на Планот од аспект на животна средина	124
12.11 Заклучоци и препораки	125
13. Прилози.....	131
Додатоци.....	135
Решение за услови за планирање на просторот од МЖСПП бр. УП1.15 1083/2017 од 15.08.2017.....	135
Одлука за спроведување на стратегиска оцена бр. 21-14274/1 од 07.11.2017.....	137
Известување од МЖСПП на РСМ за прифаќање на одлука за спроведување на стратегиска оцена бр. УП1-15-1524/2017.....	138
Известување за СЕА до АД заУрбанизам, проектирање и инженеринг „ЗУМ,, Скопје бр.19-283/1 од 03.01.2018.....	139
Синтезен план.....	140
Јавен увид со објава од дневен печат и објава на WEB страна на општина Охрид	141
Записник од јавен увид и консултација со јавноста со список на присутни.....	143
Список на присутни на јавната презентација и расправа по однос на извештајот за СОЖС од 23.04.2021год.....	147
Коментари кон усвојување на постапка.....	148
Одговори на коментари кон постапката	163
Извештај од консултации со јавноста по Нацрт извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица- Север Оптина Охрид.....	169
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА.....	210

Вовед

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Општина Охрид како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој со создавање услови за планирање на организирани простори со различни намени, одредување намена за поедини градежни парцели со алтернативни намени како компатибилни на основната намена која е дефинирана со плански документи, планирање на површини за градба на објекти со придружни и пратечки содржини, дефинирање на оптимални решенија и водови на системот за организирање на основните функции, и тоа имајќи ги во предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд, преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни идејни, просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат влијанијата врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените плански документи, со цел потенцијалните влијанија да бидат земени во предвид уште во најраната фаза на донесувањето на одлуки поврзани со планирањето на просторот.

Спроведувањето на Стратегиската оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина обезбедува креирање на мерки за заштита на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и вклучување на јавноста пред донесување на истите, а со цел донесување на одржливи плански решенија.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка на планот;
- определување на опфат на планот;
- основни податоци на животната средина;
- оцена на планот;
- подготовка на нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието врз животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- Подготовка на повторен нацрт извештај за сгратегиска оцена на влијанието врз животна средина (доколку е потребно)
- консултација со засегнатата јавност;
- Подготовка на финален извештај за сгратегиска оцена на влијанието врз животна средина

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, Локалната самоуправа на Општина Охрид е должна да побара мислење

од органите кои се засегнати од реализација на планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08 и 45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

- утврдување на динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста треба да и се овозможи да го изнесе своето мислење.

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

2 ВОВЕД ВО СТРАТЕГИСКАТА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Стратегиската оцена на животната средина е систематски процес во кој се земаат предвид одредени превентивни мерки, кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на „стратегиски акции“ или политики, планови и програми. Тоа е алатка која ќе го подобри севкупниот квалитет на планирањето и програмирањето на идните активности, овозможувајќи подобро разбирање на планирањето и подобри перспективи за одржливиот развој. Компонентите на СОЖС, односно нејзините цели се различни, но во оваа декада се препорачува и очекува дека климатските промени и биолошката разновидност се две силни компоненти кои треба да имаат предност при просторното планирање во Република Македонија.

2.1. Цели на Стратегиската оцена на животната средина

Целта на СОЖС е да се осигури дека информациите за значајните влијанија врз животната средина од планскиот документ се собрани и се достапни до донесувачите на одлуките, во текот на подготовката на планскиот документ и пред неговото донесување. Заради тоа, СОЖС е клучна компонента во одржливиот развој, фокусирана на заштитата на животната средина. СОЖС овозможува и учество на јавноста во донесувањето на одлуки и ја подобрува транспарентноста на тој процес, што се постигнува преку:

- Систематска оцена, намалување и мониторинг на значајните влијанија врз животната средина;
- Обезбедување дека експертизата и размислувањата на надлежните органи за животна средина, здруженијата на граѓани и јавноста се земени предвид во текот на процесот и во кој степен резултатите од оцената на животната средина и коментарите од консултациите се земени предвид во Планот.
- Да обезбеди механизам за идентификација, опис, евалуација и известување за влијанијата/ефектите на планскиот документ врз животната средина;
- Одговорните органи (донесувачите на планскиот документ) да подготват извештај за можните значајни влијанија на планскиот документ врз животната средина и анализа на реални алтернативи;
- Да се спречат, намалат и неутрализираат негативните влијанија врз животната средина. Зголемувањето на позитивните влијанија може, исто така, да биде придобивка од СОЖС процесот;
- Да се обезбедат пообемни консултации и ангажирање на заинтересираните страни, други одговорни тела, органи на власта и јавноста уште во раната и ефективна фаза на подготовка на планскиот документ;
- Да се обезбеди мислење од јавноста (извештаи од консултации со јавноста) со која ќе се прикаже како резултатите од оцената на животната средина и мислењата, презентирани за време на постапката за СОЖС, се земени предвид во конечната верзија на планскиот документ;
- Да обезбеди следење на значајните влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ од страна на надлежните органи, обезбедувајќи на тој начин идентификација на непредвидените негативни влијанија во рана фаза на имплементација на планскиот документ и преземање мерки за подобрување на состојбата, кога тоа е потребно.

Правна рамка со која се регулира постапката за Стратегиска оцена на животната средина

Постапката за спроведување стратегиска оцена на животната средина е дефинирана во поглавје X од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, *просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето*, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина.

Подзаконски акти кои ја регулираат постапката за СОЖС се:

- Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 153/07 и 45/11);
- Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Службен весник на Република Македонија“ бр. 144/07);
- Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 153/07);
- Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 147/08 и 45/11);
- Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Службен весник на Република Македонија“ бр.122/11).

При подготовка на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, земена е предвид и Директивата 2001/42/ЕС на Европскиот Парламент и Советот од 27 јуни, 2001 година за оцена на влијанијата на одредени планови и програми врз животната средина (во понатамошниот текст: Директива за СОЖС), која е транспонирана во македонското законодавство, како и искуствата на некои од земјите членки на ЕУ.

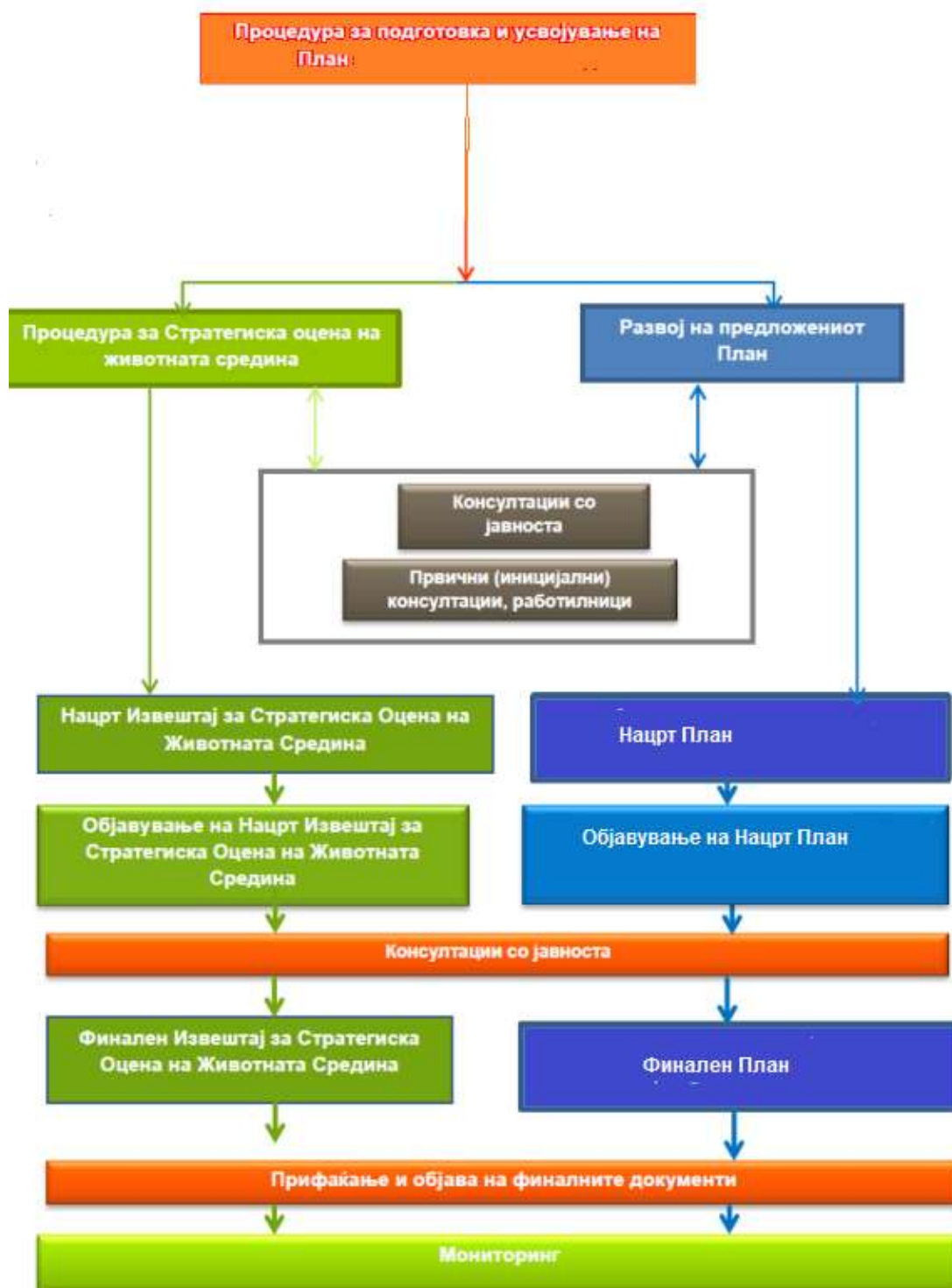
2.2 Интегрирање на постапките за подготовка на СОЖС и УПВНМ

СОЖС постапката се спроведува паралелно со постапката за подготовка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид (2017 - 2022). Интегрирањето на двете постапки се постигна преку блиска соработка на проектните тимови (СОЖС и УПВНМ) и клучните учесници, преку преглед на литература, состаноци и сл.

Во табелата подолу се идентификувани клучните учесници во постапката за подготовка на УПВНМ и спроведувањето на СОЖС.

Табела 1 Клучни учесници за спроведување на постапките за подготовка на УПВНМ и СОЖС

Целни групи	Општина Охрид
	Министерство за животна средина и просторно планирање;
	Министерство за култура - Управа за заштита на културното наследство;
	Министерство за здравство;
	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
	Министерство за труд и социјална политика;
	Министерство за локална самоуправа;
	Министерство за внатрешни работи;
	Дирекција за заштита и спасување;
	Центар за управување со кризи;
	АД ЕВН;
	АД МЕПСО;
	АЕК;
	Македонски телекомуникации;
	Оператори во мобилна телефонија;
	Јавното Претпријатие „Охридски Комуналец“;
	Комунални претпријатија;
	Јавни претпријатија;
	Здруженија на граѓани правни и физички лица и др.



2.3. Методологија за СОЖС

2.3.1 Постапка за СОЖС

Постапката за СОЖС се спроведува во неколку фази/чекори:

Фази на СОЖС	Опис	Консултации	
		Засегнати органи	Јавност
Проверка	Се утврдува дали Планот ќе има значителни влијанија врз животната средина и дали е потребно спроведување на СОЖС	√	
Определување на обемот	Се определува обемот на информации и нивото на детали кои ќе бидат содржани во Извештајот за СОЖС	√	√
Извештај	Се обезбедуваат детални информации за резултатите од СОЖС, вклучувајќи информации за аспектите кои биле предмет на оцена, како и очекуваните влијанија (позитивни и негативни) врз животната средина и социјалните аспекти од имплементација на планскиот документ. Извештајот идентификува и активности за спречување, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значителните негативни влијанија.	√	
Консултации со јавноста за СОЖС			
Прифаќање	Консултација со страните и засегнатата јавност во текот на определувањето на обемот на СОЖС, Извештајот за СОЖС и обезбедување јавен увид (објавување) за истите. Се обезбедуваат информации за одобриениот плански	√	

Мониторинг

документ, односно колку од коментарите добиени во текот на консултациите биле земен предвид и методите за мониторинг на значителните влијанија од имплементацијата на планскиот документ. Се овозможува следење на имплементацијата на активностите, можните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти, со цел одговорните власти да преземат мерки за намалување на негативните влијанија и подобрување во текот на имплементацијата на планските документи. ✓

2.3.2 Определување на потребата и обемот на СОЖС и учество на јавноста

Површината на планскиот опфат е опфатена со претходна важечка планска документација и тоа со Просторниот план на Република С.Македонија, и за предметниот плански опфат изработени се Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, изработени од Агенција за планирање на просторот со тех.бр. S05517 од јули 2017 година, и Решение за Услови за планирање на просторот издадено од Министерство за животна средина и просторно планирање со УП1-15 1083 /2017 од 15.08.2017 година.

Урбанистичкиот план вон населено место треба да се изработи врз основа на методологијата, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 136/16), Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план за село, Урбанистички план вон населено место и Регулациски план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документации и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на Проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15), како и други закони и подзаконски акти.

Овој Урбанистичкиот план вон населено место како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој со создавање на услови за планирани организирани простори и одредување на намена за градежните парцели со компатибилни класи на намени на основната класа на намена која е дефинирана со плански документи, планирање на површина за градба на објекти со придружни и пратечки содржини, дефинирање на оптимални решенија и водови на системот за организирање на основните

функции и тоа имајќи ги во предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд, преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни решенија.

Главна цел на оваа овој Урбанистичкиот план вон населено место е уредување и организирање на просторот преку:

- Одредување на градежни парцели,
- Планирање на градежни парцели,
- Утврдување на параметрите за големината на површините за градба, врз основа на нормите за планирање,
- Утврдување на системот на инфраструктурно опслужување на планираните содржини,
- Приклучок на планскиот опфат со електрична енергија и др. инфраструктура.

Деталениот урбанистички план, има крајна цел преку:

- рационално користење на земјиштето,
- максимално вклопување на инфраструктурата и градбите со теренот, оформување препознатлива амбиентална и културна Целина,
- почитување и заштита на правото на човекот на работа,
- почитување и надградување на пејсажните вредности;
- оформување културен пејсаж;
- почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
- подигнување на хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;
- вградување мерки за заштита на животната средина и природното наследство;
- вградување мерки за заштита и спасување;
- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето;

Да ги утврди параметрите и насоките за сите содржини во планскиот опфат врз основа на кои треба да се изработи соодветна Проектна документација согласно важечките законски регулативи, како и да ги пропише планско - проектните општи и посебни услови, преку параметри, кои се потребни за изработување на основни проекти за градба, кога на конкретната градежна парцела е утврдена една површина за градба.

Целта на фазата за определување на обемот е идентификација на клучните прашања за животната средина, кои треба да бидат опфатени со оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина. Оваа фаза од постапката за СОЖС вклучува преглед на други релевантни планови, програми и цели на животната средина, основни информации за животната средина и предложени активности и политики разработени во планскиот документ. Сите споменати информации овозможуваат утврдување на обемот на СОЖС и идентификување на прашања од областа на животната средина кои треба да бидат опфатени со планскиот документ.

Нивото на детали содржано во СОЖС е определено од:

- Местото на планскиот документ во хиерархијата на планирање и донесување одлуки, како и нивото на детали на политиките утврдени со истата;
- Степенот на влијание на планскиот документ врз животната средина;
- Достапноста на постоечки информации при подготовката на СОЖС.

Обемот на Извештајот за СОЖС ги опфаќа сите теми на животната средина, дефинирани со Директивата за СОЖС, односно население и човечко здравје, биолошка разновидност,

предел, воздух и климатски промени, води, почви, културно и природно наследство и материјални добра.

Подготвените документи и донесената Одлука за спроведување на стратегиска оцена на животната средина, со пропратната документација беа доставени до надлежниот орган - МЖСПП.

2.3.2.1 Учество на јавноста

Во согласност со барањата, дефинирани со Законот за животната средина и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми кои се однесуваат на животната средина, постапката за СОЖС започнува со подготовка на Формулари и Одлука за спроведување на СОЖС, постапка во која се вклучуваат засегнатите органи.

Во фазата на определување на потребата за спроведување СОЖС, Општина Охрид ги идентификуваше органите засегнати од имплементација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид (2017 - 2022)

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, Формуларот и Документот за главните цели на урбанистичкиот план со целите на релевантни национални плански документи беа објавени на веб страната на општина Охрид и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Во овој период, не беа поднесени коментари, предлози, ниту жалби на објавената одлука и придружните документи.

Повторниот нацрт Извештај за СОЖС ќе биде достапен за увид на јавноста на веб страната на Општина Охрид, во период од 30 календарски дена и ќе биде објавен во дневен печат достапен на цела територија на РС Македонија.

До Министерството за култура, Управата за заштита на културно наследство на 18.05.2017 г. по електронскиот систем е - урбанизам (ПИМ) е испратено Барање за добивање на податоци и информации но не е добиен одговор.

Се претпоставува дека во границите на планскиот опфат не постои регистрирано културно наследство, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Во согласност со законските барања, а со цел да се постигне поголема транспарентност и вклученост на јавноста во процесот на донесување на одлуки во однос на УПВНМ, ќе се одржи јавна расправа поврзаниот нацрт Извештај за СОЖС.

Сите аргументирани мислења на јавноста, ќе бидат вклучени во финалниот Извештај за СОЖС на планскиот документ.

2.3.3 Клучни елементи/информации во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина

Во согласност со барањата на Уредбата за содржината на извештајот за СОЖС и Директивата за СОЖС, овој Извештај содржи:

- Краток преглед на содржината, главни цели на планскиот документ и поврзаност со други релевантни планови или програми;
- Информации за моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило без имплементација на планскиот документ;
- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;

- Постојни проблеми во животната средина, кои се релевантни за планскиот опфат, вклучувајќи ги оние кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и живеалиштата;
- Целите на заштита на животната средина одредени на национално или меѓународно ниво, релевантни за планскиот документ и начинот на кој тие цели се земени предвид при неговата изработка;
- Веројатни значајни влијанија врз животната средина, вклучувајќи и прашања, како што се биолошка разновидност, население, човеково здравје, фауна, флора, климатски фактори, материјални добра, културно наследство, вклучувајќи архитектонско и археолошко наследство, предел, како и меѓузависност на овие фактори;
- Мерки за заштита, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значајните негативни влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ;
- Анализа на алтернативи;
- Опис на предвидените мерки во врска со мониторингот, а во согласност со законските обврски.

3. КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА, ГЛАВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ВРСКАТА СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ/ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ

3.1 Краток преглед и содржина на планскиот документ

Локалитетот што е предмет на овај УПВНМ го зафаќа јужниот дел на Градот Охрид на околу 2 км. Од центарот на Градот во непосредна близина на населеното место Рача. Според местоположбата во сообраќајниот систем на градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Во рамките на локалитетот уличната мрежа е нецелосно реализирана и се со следните категоризации на улици:

Собирни улици, сервисни улици, станбени улици, пристапни улици, пешачки патеки, девијација на регионален патен правец правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 17,046ха од кои постојната сообраќајна површина изнесува 1,61ха или 10%.

Границата на планскиот опфат се движи :

- Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од север – по граница на опфат на ГУП на града Охрид
- Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид _ (врска со А3) – Св. Наум – гр. со р. Албанија.

БИЛАНСНИ ПОКАЗАТЕЛИ			
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, О.ОХРИД			
ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА 2017-2022			
ред-број	НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕ	ha	%
1	Домување		
	- А4- Времено домување	11,62	68,2%
2	Зеленило и рекреација		
	- D2- заштитно зеленило	1,04	6,1%
3	Инфраструктура		
	- E2- комунална супраструктура	0,05	0,3%
4	Сообраќај		
	улична мрежа, тротоари и пристапи	3,98	23,4%
5	Водотек -нерегулиран	0,34	2,0%
6	Вкупна површина на плански опфат	17,046145	100%

- површина под објекти	43036.9 m2
- вкупна површина по катови	171902.00
- процент на изграденост	25%
- коефициент на искористеност	1.01

Просторот кој е предмет на оваа Урбанистичко - планска документација на ниво на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид се наоѓа јужно од градот Охрид. Според местоположбата во сообраќајниот систем на градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија. Намената на површините произлегува од предлог планот.

Споменатиот локалитет спаѓа во туристичкиот локалитет кој зафаќа простор од населбата "Рача" на север до населбата "Свети Стефан" на југ и тоа во појас од 200-1000 м и висинска разлика од ката 695,00 до 702,50 м.

Овој простор со вода се снабдува од системот за водоснабдување на град Охрид со приклучоци на повратниот цевковод од Охрид кон Пештани со профил ф200мм. И од и по регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид (врска со А3)–Св.Наум-гр.со Р.Албанија

Овој систем овозможува несметано водоснабдување се до ката од 750,00 м.н.в., што значи дека несметано може да се снабди со вода предметниот локалитет.

По истиот патен правец регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р 501) Охрид (врска со А3) – Св.Наум-гр.со Р.Албанија оди и транзитен цевковод од П.С."Метропол"-Охрид со профил ф 711 мм. Кој има директен приклучок само за дел од туристичкиот комплекс Горица. Овој цевковод е во функција во шпицот на летните месеци кога работи и пумпната станица Метропол, а во останатиот период може да служи како повратен од резервоарот во Охрид до Метропол.

Предметна работа од аспект на документација односно на постојни Електроенергетски мрежи и објекти е Урбанистички план вон населено место-Горица, Север, општина Охрид со површина на опфат 17.046ха

Од постојни електроенергетски мрежи и објекти постојат:

- Трансформаторска станица ТС10/0,4кВ;
- 10кВ подземен далновод

Нисконапонскиот развод е од мешан карактер изведен со подземни 1 к В кабловски врски од Н.Н.табла во трафостаницата до почетните аголно-затезни столбни места со кабел РРОО-А-4х150мм², додека секундарниот развод е воден со самоносечки водови носени на дрвени и бетонски столбни места до крајните потрошувачи.

- Улично осветление.

Истото е решено со живини светлосни тела од 125 W поставени на бетонски и дрвени столбни места.

Анализата покажува дека на локалитетот, односно во рамките на планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид, има изграден градежен фонд, има изведена комунална супраструктура и има изведена комунална инфраструктура, така да овој урбанистички план предвидува плански концепт кој максимално ќе ги почитува просторните природни и создадени услови и ќе овозможи просторен развој, преку обнова на дел од старата и изградба на нова супра и инфраструктура за многу повисоко ниво на услуги.

Анализата на можностите за просторен развој го условува планирањето кое треба да биде сегментирано и базирано врз:

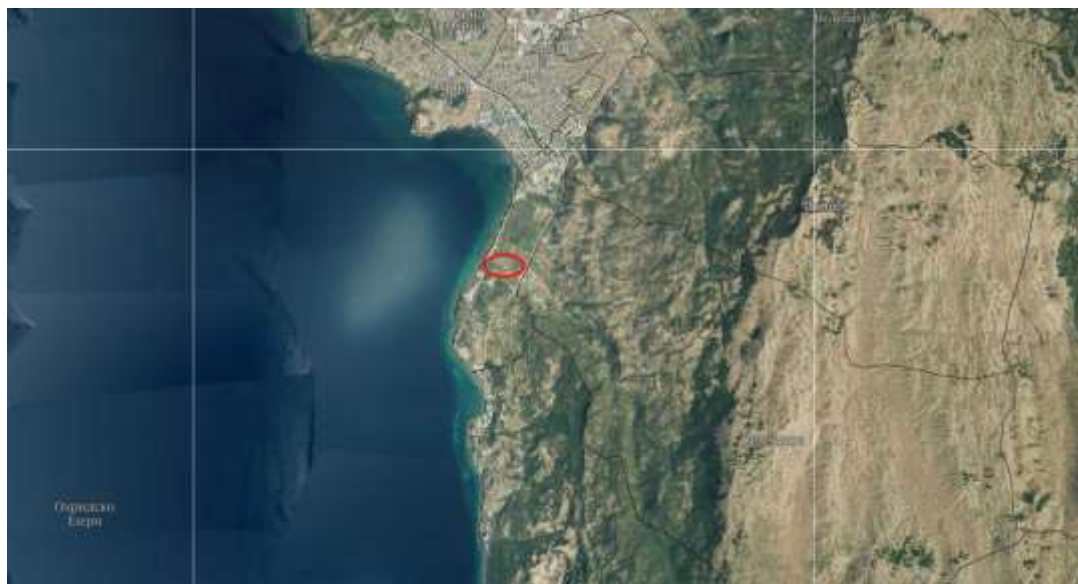
- Приоритетни потреби;
- Корелативни повеќе дисциплински меѓусебни условености;
- Комплементарност;
- Економска исплатливост.

Во дефинирање на планскиот концепт важни се следните критериуми исцрпени од анализата на просторот:

- Дефинирање на сообраќајната мрежа за потребите на висококвалитетен флексибилен простор;
- Рационално планирање на земјиштето со утврдување големина на градежните парцели, кои ќе бидат максимално флексибилни и адаптабилни за потребите на идните корисници;
- Задоволување на современите норми за работа во рамките на важечките норми за урбанистичкото планирање;
- Условување на сообраќајната инфраструктура за безбеден пристап до секоја градба;
- Условување на пешачкото движење во функција на лица со инвалидитет, без бариери;
- Условување на потребите за паркирање да се решаваат во сопствената парцела;
- Задоволување на потребите од енергија (електроенергија како енергент за затоплување) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Поврзување на секоја градба на инфраструктурната мрежа за телекомуникациски услуги;
- Задоволување на потребите од водоснабдување (санитарна вода) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Адекватно и рационално прифаќање на отпадните води (фекални и атмосферски одделно) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Соодветен третман на фекалните и другите отпадни води во пречистителна станица.

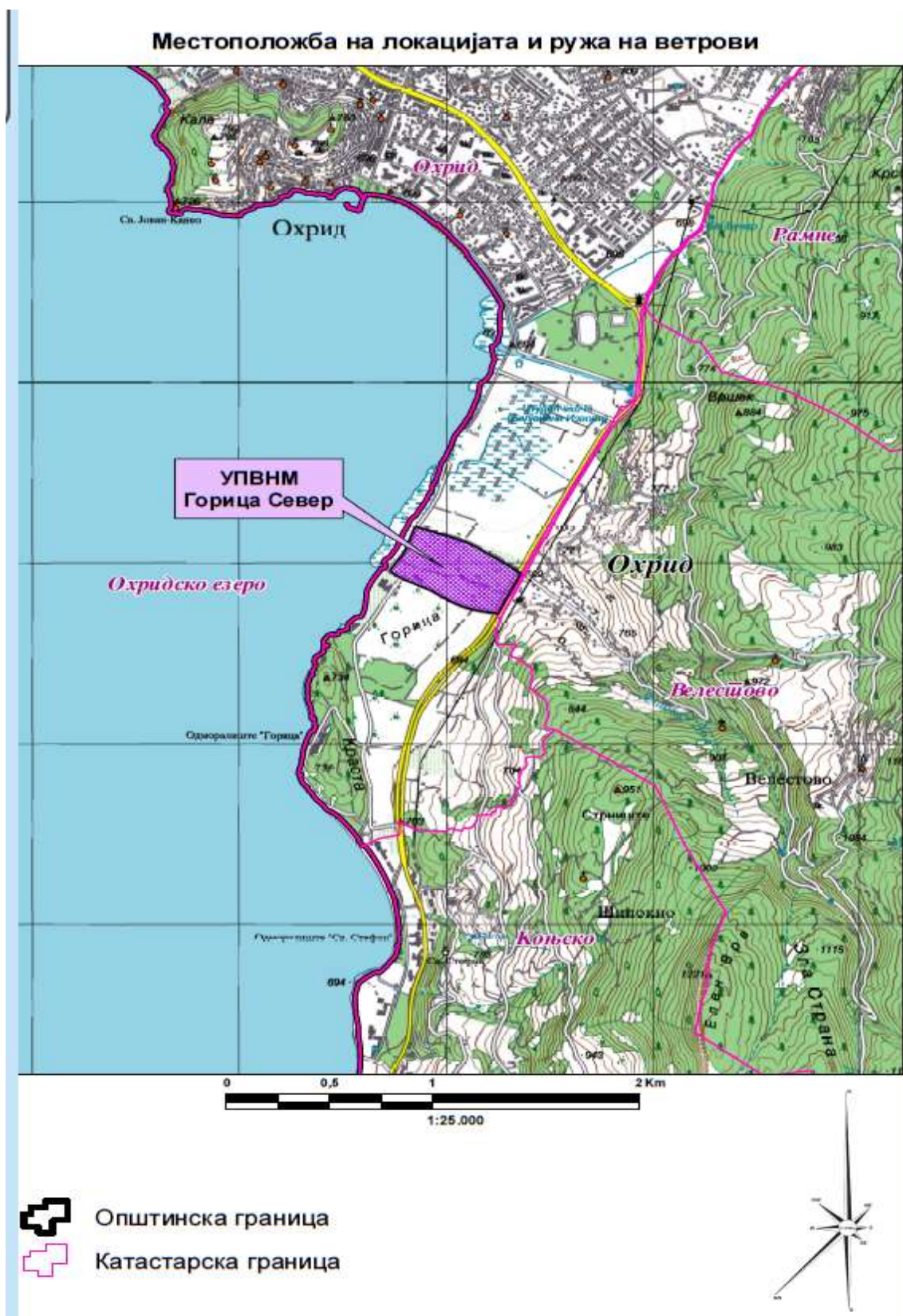
Анализата на можностите за просторен развој го издвојува следното:

- Поврзаност со сите делови на градот преку системот на примарната и секундарна градска сообраќајна мрежа;
- Можност за поврзување на водоснабдителен систем, можност за изнесување на отпадните води од локалитетот и релативната близината на реципиентот;
- Можноста за поврзување на инфраструктурните водови за снабдување со електроенергија и телекомуникации;
- Добри микроклиматски услови со интензивно проветрување.

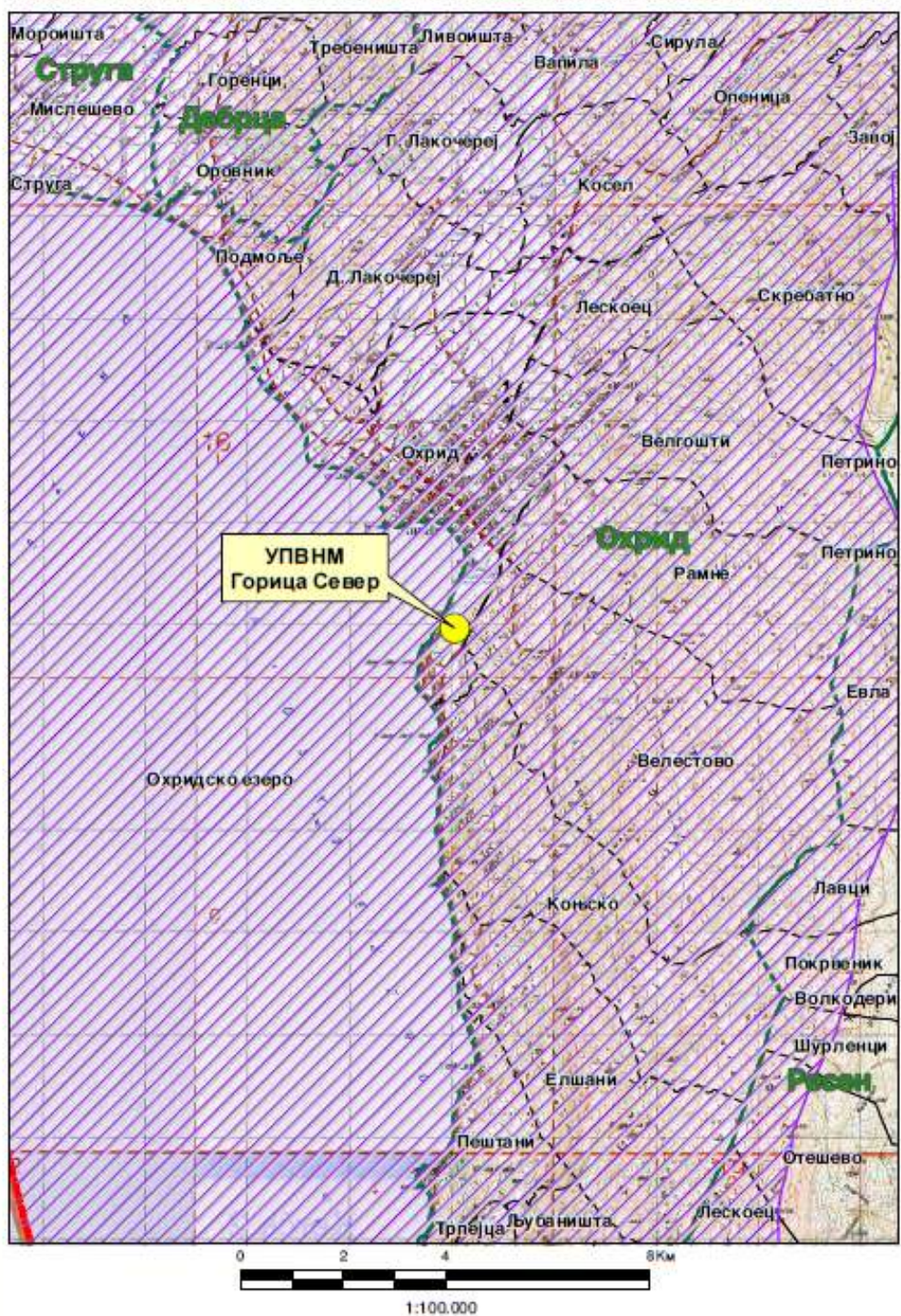


Слика - Опфат





Светско природно и културно наследство во Охридскиот регион



Граница на УНЕСКО (согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион-Сл.в. на РМ, бр.75/2010)

Намена на употреба на земјиштето

Анализата покажува дека за развој на Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (плански период 2017-2027), има услови за рационално користење и уредување на просторот во планскиот опфат. Во овој урбанистички план вон

населено место, во графичкиот дел на планската документација дадени се границите на планскиот опфат и наменската употреба на земјиштето е во согласност со постојната состојба и потребите на населението за повисок стандард на живеење, здравствена заштита, образование и работа.

Со Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО охрид 4, Општина Охрид (плански период 2017-2027), во рамките на предметниот плански опфат, предвидени се зони со следните класи на намена:

A – ДОМУВАЊЕ

A4 – Времено домување– 11,62ха

Д – ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА

Д2 – Заштитно зеленило – 1,04 ха

Е - ИНФРАСТРУКТУРА

E1 – Комунална инфраструктура (Сообраќајни коридори) – 3,98ха

E2 – Комунална супраструктура(Тафостаници до 20кв)– 0,05 ха

Не регулиран водотек - 0,34ха

Класите на намени се впишани на самата наменска зона за секоја од нив поединечно. Предвидените класи на намени се надоврзуваат на постојната состојба, реалните потреби на жителите и планираниот концепт од страна на идните корисници.

A4 – Времено домување - ги опфаќа сите видови мотели, хостели, викенд куќи., од 11,62ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена се:

B1 – мали комерцијални и деловни намени со максимален дозволен % до 30%,

B3 – големи угостителски единици со максимален дозволен % до 30%,

B2 – здравство и социјална заштита со максимален дозволен % до 30% и

Д3 – спорт и рекреација со максимален дозволен % до 30%.

Максималниот дозволен % на учество на збирот на компатибилните класи на намени во однос на основната класа на намена е до 30%.

Д2 - Заштитно зеленило со површина од 1,04ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена не се утврдени.

E1 – комунална инфраструктура (сообраќајници) со површина од 3,98 ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена не се утврдени.

E2 – комунална супраструктура (трафостаница) со површина од 0,05 ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена не се утврдени

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, Имплементацијата на планските решенија од Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз водата, воздухот и почвата, биодиверзитетот, пределите и нивните пејзажни вредности, природното и културното наследство, како и влијанијата врз социо-економската состојба и здравјето на луѓето во општина Охрид.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од

глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки. Во анализата влучени се и препораките од *Планот за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029)* како што следи:

Крајбрежната функционалност на Охридското Езеро како критериум за најстрога заштита

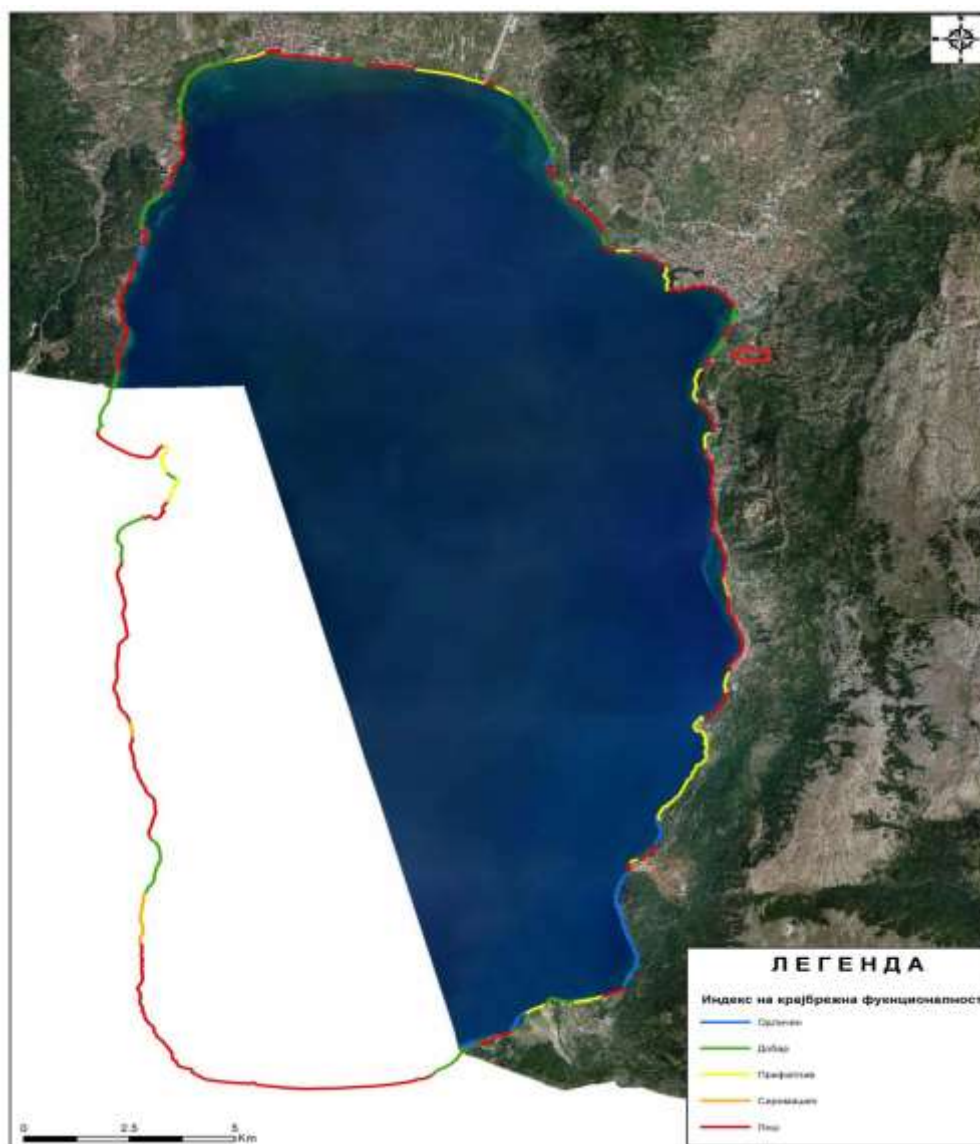
Крајбрежјето на езерото, доколку тоа е во природна состојба (со висок степен на функционалност), може да ги извршува своите позитивни функции врз биолошката разновидност и квалитетот на водата на езерото, и тоа: филтрирање на седиментација и загадување; заштита од ерозија; остранување на нутриенти; контрола на температурата на водата; формирање и одржување на природни живеалишта; заштита и одржување на висока вредност на пределот, што е формиран од природни и културни атрибути кои имаат историска вредност.

Според оцената на крајбрежната функционалност на езерото со Планот за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион се одредуваат границите и мерките на најстрога заштита во крајбрежјето на Охридското Езеро, што ќе ги насочуваат политиките за просторен и урбан развој на наследството.

Разбирањето и процената на функционалност на крајбрежјето на езерото е во согласност со барањата на европската Рамковната директива за води (WFD) 2000/60/CE, која дава насоки за утврдување на еколошкиот квалитет на водните тела, користејќи информации од спроведен мониторинг и други соодветни параметри. Резултатите од индексот на крајбрежна функционалност (SFI) може да се користат за лесно идентификување на локации каде што е потребно да се насочат активностите за строга заштита, односно потенцијалните места за реставрација на крајбрежниот појас.

Истражувањата направени во рамките на проектот „Зачувување и одржливо користење на биолошката разновидност во Преспанското, Охридското и Скадарското Езеро“³⁷ во 2017 од страна на Друштвото за меѓународна соработка (GIZ) дадоа податоци за индексот на крајбрежна функционалност на Охридското Езеро. Параметри кои се користени за утврдување на индексот се: трансформација на крајбрежјето, обраснатост со вегетација на земјиштето, прекини на бреговата зона заради изведба на инфраструктура, присуство на патна инфраструктура, наклон на падината на брегот, присуство на појас на трска, присуство на арбореални видови, хетерогеност на арборелна вегетација и присуство на нехигрофилни видови.

Резултатите за статусот се прикажани на сликата подолу согласно *Планот за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029)* индексот на функционалност е добар (зелена боја).



Слика - Индекс на функционалност на крајбрежјето на Охридското Езеро

На двете слики подолу е прикажана долж крајбрежниот појас согласно туристичката инфраструктура спаѓа во индекс 0-0.2, додека според намена на користење на крајбрежниот појас на езерото (0 до 50 m од крајбрежјето) е природен хабитат.



Слика - Инфраструктура поврзана со туризмот (Опсег: 0 = ниту една до 1 = 100% по целата должина) (0,1 = патека за пешачење; 0,2 = еден хотел; 0,5 = велосипедска патека покрај езерото; 1 = плажа или туристичка инфраструктура).



Слика - Намена на користење на крајбрежниот појас на езерото (0 до 50 m од крајбрежјето).

Граници на заштитните зони на природното наследство во Охридскиот Регион

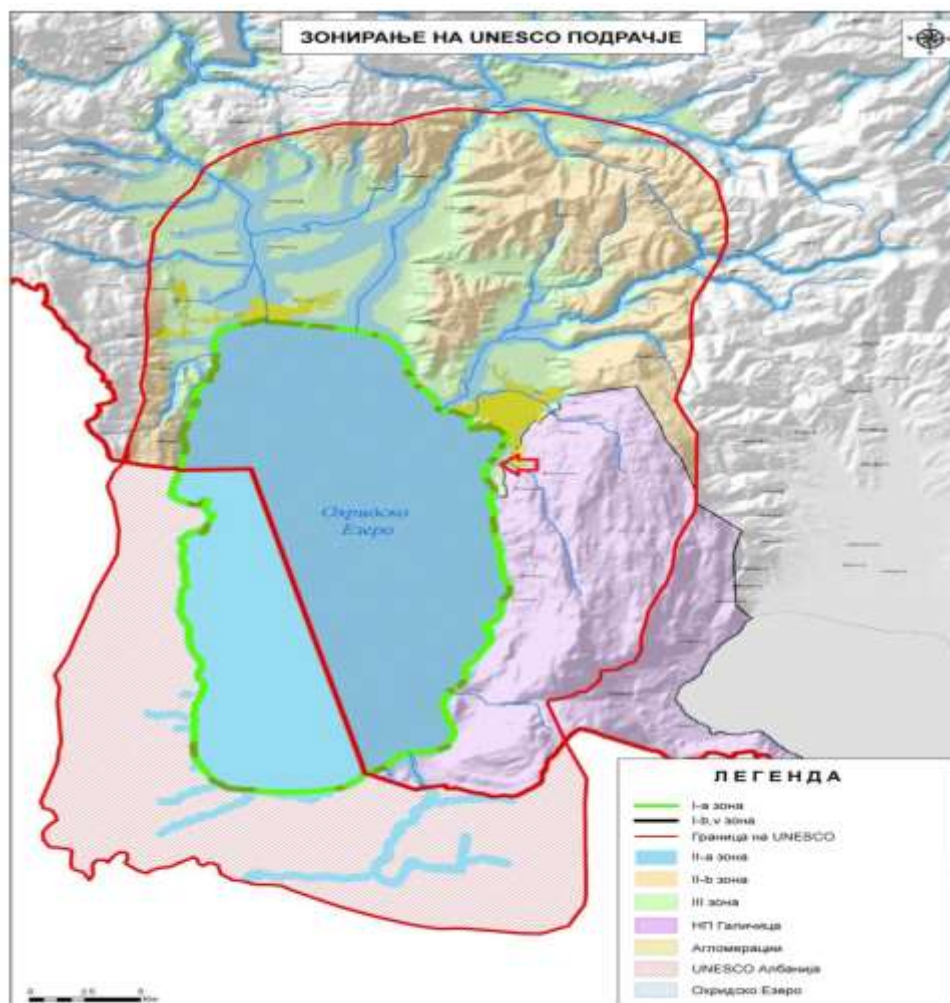
Заради подобро управување и одржување на *исклучителната универзална вредност*, односно контрола врз одредени активности што можат да извршат негативни влијанија, воспоставени се три заштитни зони, а секоја од нив содржи соодветни подзони. Овие подзони се воведуваат за да се рефлектираат посебните мерки за заштита што се применливи во овие зони.

Првата заштитна зона се формира во појас од 50 m сметано од границата на катастарска парцела 1/1 (КП Охридско Езеро) и има три подзони (Ia, Ib и Iv).

Втората заштитна зона има две подзони (IIa - се формира на подрачјата зафатени со рипариски живеалишта и IIб) - ги зафаќа природните и полуприродните живеалишта над 866 m н.в.

Третата заштитна зона е формирана на деловите под кога 866 m н.в., односно зафаќа простори што се наменети за непродуктивни намени или, главно се користат за земјоделско производство.

Границите на зоните за заштита воспоставени во заштитените подрачја (пр. Националниот парк „Галичица“, спомениците на природата - Охридското Езеро и Студенчишкото Блато) се преземаат во целост и се применливи мерките/режимите за заштита што се веќе воспоставени во согласност со соодветните планови за управување донесени врз основа на Законот за заштита на природата.



Слика - Заштитни зони во границите на природното наследство на Охридското Езеро.

Мерки на заштита во првата заштитна зона

Првата заштитна зона го опфаќа Охридското Езеро и неговиот крајбрежен појас во хоризонтална проекција со ширина од 50 m сметано од граница на КП1/1 Охридско Езеро. Оваа зона на места се проширува во КП 1/1 Охридско Езеро за да се вклучат плажите. Таа ги опфаќа 9-те „жаришта“ на биолошка разновидност во Охридскиот Регион, како атрибути на светското природно наследство. Во рамките на првата зона се вклучени простори на кои се среќава висока концентрација на популации на видовите кои се наоѓаат на IUCN - црвената листа видови кои се под закана на глобално и европско ниво, Бернската конвенција, како и матични популации на ендемски и реликтни видови, потоа сублакустриски извори, места за мрестење на краповидни риби. Овој План за управување со природното и културното наследство при зонирањето и утврдувањето на мерките за заштита на природното наследство се ограничува на терестричните екосистеми.

Самото Охридско Езеро е вклучено во првата заштитна зона, меѓутоа, не е извршено негово подзонирање. Ова се должи на фактот што сè уште не е изработена Студија за ревалоризација на *Споменикот на природата - Охридско Езеро*, која ќе даде многу одговори во однос на критериумите за зонирање на езерото и границите на зоните и режимите на заштита во согласност со Законот за заштита на природата.

Законот за водите предвидува да се определат заштитни зони за водни тела означени како води за рекреација, вклучувајќи ги и водите за капење; ваква заштитна зона за Охридско Езеро сè уште не е воспоставена.

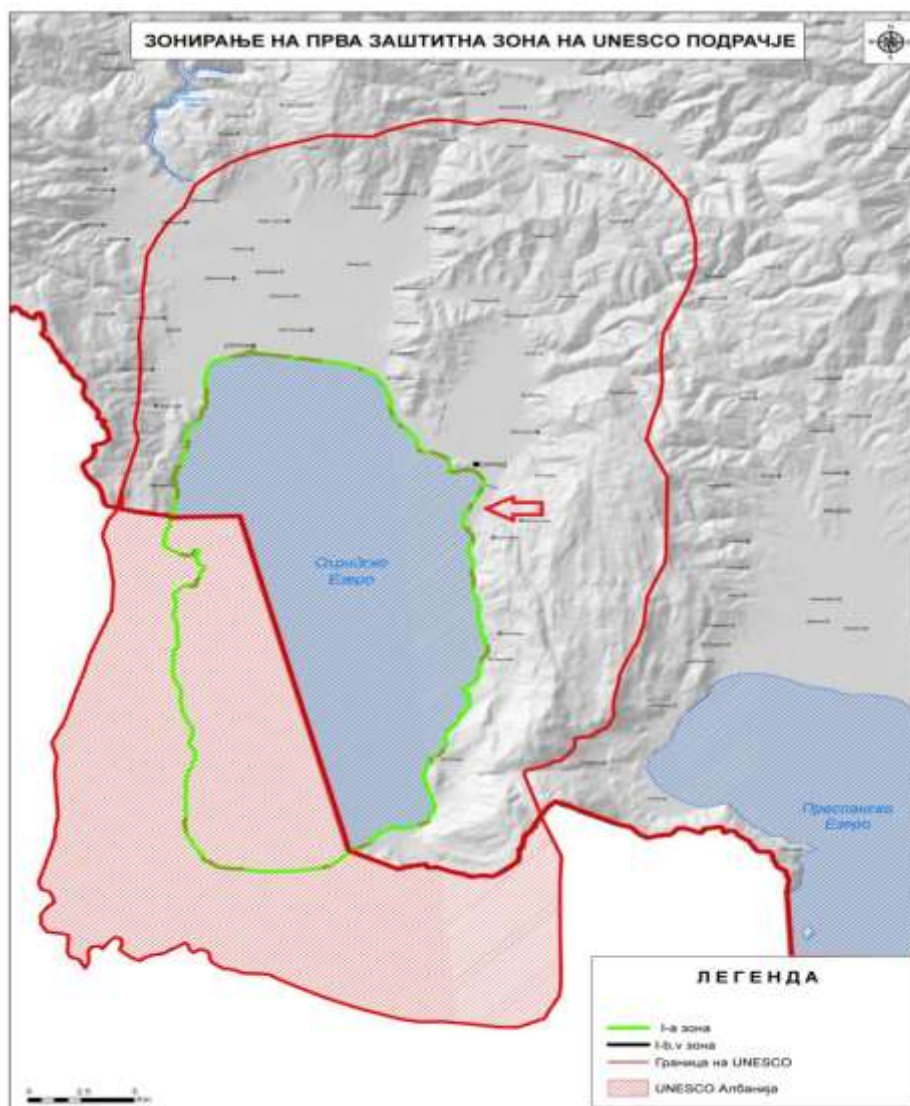
Границите на Првата заштитна зона ќе се ревидираат откако ќе се изработи Студијата за ревалоризација на *Споменикот на природата - Охридско Езеро* и Студијата за валоризација на *Споменикот на природата - Студенчишко Блато*, односно откако ќе се донесат Законот за препрогласување на Охридско Езеро како споменик на природата и Законот за прогласување на предлог за заштитено подрачје - Студенчишко Блато. Тоа може да значи проширување на појасот со ширина од 50 m, кој со Планот е воспоставен со цел превентивна заштита, односно спречување на заканите врз екосистемот на езерото и неговото крајбрежје.

Дополнително, границите и режимите на Првата заштитна зона ќе се ревидираат откако ќе се воспостави заштитната зона на водите наменети за рекреација, односно капење.

Првата зона содржи три подзони:

- **I-а** зона на изворно природни простори, со SFI индекс 1 и 2 (според рамковната директива за води, станува збор за зона со одличен и добар статус);
- **I-б** зона во која се присутни одредени интервенции и е со SFI индекс 3, 4 и 5 (умерен, слаб, лош статус);
- **I-в** зона на плажи – се дефинираат плажи кои се во опфат на КП 1/1 КО Охридско Езеро, како и плажите чии опфати граничат со КП 1/1 КО Охридско Езеро, а земјиштето е во сопственост на Република Северна Македонија.

Бидејќи извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки. Според *Планот за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) локациската поставеност на планскиот опфат е надвор од границите на зоните од Планот но во границите на Унеско.*



Слика - Прва заштитна зона.

Во првата зона се предвидуваат мерки што опфаќаат дозволени и забранети активности што ќе овозможат живеалиштата во крајбрежниот појас да ја задржат својата изворна состојба и да се реставрираат и ревитализираат, колку што е можно, деградираниите и фрагментираниите екосистеми.

Дозволени активности се:

- спроведување културни, научни, образовни и рекреативни активности со обем и динамика која нема да изврши негативно влијание врз еколошките процеси, биолошката и пределската разновидност во зоната;
- спроведувања археолошки истражувања со недеструктивни методи;
- спроведување континуиран мониторинг;
- заштита на рибите и традиционалниот риболов.

За секоја од предвидените зони се утврдени соодветни мерки за заштита. Во продолжение се опишани забранетите активности за секоја зона коишто ќе бидат регулирани со соодветен правен акт.

Забранети активности во заштитната зона I-a на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none"> • внесување на алохотни (туѓи) растителни и животински видови;
<ul style="list-style-type: none"> • деградирање и уништување на природните живеалишта, особено на местата каде животните и птиците мигрираат, се размножуваат или престојуваат; особено се забранува сечење дрвја, кршење, оштетување, уништување, сечење, откорнување вегетација, а особено на крајбрежна вегетацијата, палење на трска итн.;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането преградување на крајбрежното земјиште на начин кој придонесува кон сушење и деградирање на водните и блатните живеалишта, затрупување на изворите, мочуриштата и другите водни живеалишта;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането намерно вознемирување на дивите животни, особено во текот на размножувањето, растењето или презимувањето или нивно заробување, повредување или отстрел; намерно отстранување на растенијата и габите од нивните живеалишта, намалување на нивната популација или нивно уништување на кој било начин; намерно оштетување или уништување на живеалиштата на дивите видови;
<ul style="list-style-type: none"> • намерно оштетување или уништување на гнезда, легла, како и нивните живеалишта или делови од живеалишта; нивно намерно вознемирување, особено во времето на размножувањето, одгледување на малечките, миграција, презимување, ако таквото вознемирување го загрозува нивниот натамошен опстанок; намерно уништување или земање на јајца од природата и чување на глуви јајца и прикривање, чување, одгледување, продавање, купување и отуѓување или на кој било начин прибавување и препарирање;
<ul style="list-style-type: none"> • преточување на нафта и нафтени деривати за пловните објекти;
Забранети активности во заштитната зона I-a на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none"> • отворање позајмишта за црпење песок, чакал и други минерални сировини;
<ul style="list-style-type: none"> • тампонирање крупен или ситен тампон и насипување песок, како и изградба на бетонски и камени ѕидови (валобрани), освен на постоечки локации определени за таа намена;
<ul style="list-style-type: none"> • изградба на објекти од привремен и траен карактер, освен изведување на работите на

³⁸ Зоните и соодветните мерки за заштита ќе се уредат со Законот за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион и со посебен Правилник кој ќе се донесе во согласност со овој закон. Правилникот ќе се донесе од министерот за животна средина и просторно планирање, министерот за култура, министерот за транспорт и врски, имајќи предвид дека предвидените мерки за заштита во соодветните зони навлегуваат во надлежности на повеќе ресори.

реконструкцијата на колекторскиот систем;
<ul style="list-style-type: none"> • поставување урбана опрема што може да го наруши пределот или да извршат негативни влијанија врз природните процеси на езерото;
<ul style="list-style-type: none"> • поставување рибници;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането е земјоделско производство;
<ul style="list-style-type: none"> • испуштање непречистени урбани и индустриски отпадни води;
<ul style="list-style-type: none"> • поставување подземни јами и/или дренажи за отпадни води, освен водонепропусни септички јами на локациите на кои не е изведена канализација;
<ul style="list-style-type: none"> • депонирање отпад;
<ul style="list-style-type: none"> • пловидба со пловни објекти и инсталации кои се придвижуваат со мотори со внатрешно согорување во заштитните зони на извори и заштитните зони за рекреација и капаишта;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането изведување марини и пристаништа;
Забранети активности во заштитната зона I-б на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none"> • внесување алохотни (туѓи) растителни и животински видови;
<ul style="list-style-type: none"> • деградирање и уништување на природните живеалишта, особено на местата каде животните и птиците мигрираат, се размножуваат или престојуваат; особено се забранува сечење на дрвја, кршење, оштетување, уништување, сечење, откорнување вегетација, а особено на крајбрежна вегетација, палење на трска итн.;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането преградување на крајбрежното земјиште на начин кој придонесува кон сушење и деградирање на водните и блатните живеалишта, затрпување на изворите, мочуриштата и другите водни живеалишта;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането намерно вознемирување на дивите животни, особено во текот на размножувањето, растењето или презимувањето, или нивно заробување, повредување или отстрел; намерно отстранување на растенијата и габите од нивните живеалишта, намалување на нивната популација, или нивно уништување на кој било начин; намерно оштетување или уништување на живеалиштата на дивите видови;
Забранети активности во заштитната зона I-б на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none"> • намерно оштетување или уништување на гнезда, легла, како и нивните живеалишта или делови од живеалишта; нивно намерно вознемирување, особено во времето на размножувањето, одгледување на малечките, миграција, презимување, ако таквото вознемирување го загрозува нивниот натамошен опстанок; намерно уништување или земање на јајца од природата и чување на глуви јајца и прикривање, чување, одгледување, продавање, купување и отуѓување или на кој било начин прибавување и препарирање;
<ul style="list-style-type: none"> • преточување на нафта и нафтни деривати за пловните објекти, освен на локации определени за таа намена;
<ul style="list-style-type: none"> • отворање позајмишта за црпење на песок, чакал и други минерални сировини;

<ul style="list-style-type: none"> • тампонирање крупен или ситен тампон и насипување песок, како и изградба на бетонски и камени ѕидови (валобрани), освен на постоечки локации определени за таа намена;
<ul style="list-style-type: none"> • изградба на објекти од траен карактер, освен изведување на работите за реконструкција на колекторскиот систем, изведба на секундарна канализациска мрежа или изведба на станица за пречистување на отпадните води;
<ul style="list-style-type: none"> • поставување урбана опрема што може да го наруши пределот или да извршат негативни влијанија врз природните процеси на езерото;
<ul style="list-style-type: none"> • поставување рибници;
<ul style="list-style-type: none"> • интензивно земјоделско производство со примена на арско, хемиско ѓубриво и пестициди кои ги загадуваат површинските и подземни води;
<ul style="list-style-type: none"> • испуштање непречистени урбани и индустриски отпадни води;
<ul style="list-style-type: none"> • поставување подземни јами и/или дренажи за отпадни води, освен водонепропусни септички јами, на локациите на кои не е изведена канализација;
<ul style="list-style-type: none"> • депонирање отпад;
<ul style="list-style-type: none"> • пловидба со пловни објекти и инсталации кои се придвижуваат со мотори со внатрешно согорување во заштитните зони на извори и заштитните зони за рекреација и капалишта;
<ul style="list-style-type: none"> • изградба нови марини и пристаништа, освен реконструкција и одржување на постоечките во согласност со препораките од Стратегијата за одржлив туризам;
<ul style="list-style-type: none"> • надградба и доградба на постојни или изградба на нови објекти за туристичко сместување, или пренамена на објекти за домување или помошни објекти за сместување на туристи;
<ul style="list-style-type: none"> • забрането формирање нови плажи.
<p>За првата - а и првата - б зона, односно за појасот со ширина од 50 m, сметано од границата на КП 1/1 „Охридско Езеро“, ќе се изработи урбанистички план за крајбрежјето. Мерките за зачувување на типовите живеалишта во поволна состојба на зачуваност, како и за реставрација/ревитализација на значајните екосистеми се вклучуваат во изработката на просторните и урбанистичките планови (акциски план).³⁹</p> <p>Заради заштита на биолошката и пределската разновидност на урбаното подрачје со изработката на урбанистичките планови, во зависност од видот на планот, се обезбедува меѓусебна поврзаност на истите типови живеалишта, зачувување на постојните и создавање зелени површини, дрвореди, водотеци и стагнантни водни тела, како и други живеалишта, со давање предност на автохтоните видови и живеалишта.⁴⁰</p> <p>Во Прва – а зона не се дозволува изведба ниту на трајни ниту на временни објекти, додека во Прва – б зона се дозволува поставување на привремени објекти, односно на: типски монтажно-демонтажни објекти за продажба храна, весници, сувенири, цвеќиња, храна, сладолед, телефонски говорници, јавни санитарни јазли, покриени и непокриени шанкови, рекламни и информативни паноа, настрешници кои се поставуваат на јавна површина, фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци. Други видови привремени објекти дефинирани со Законот за градење не се дозволени. Препораки за материјалите од кои</p>

³⁹ Член 50 став (2) од Законот за заштита на природата.

⁴⁰ Член 63 од Законот за заштита на природата.

треба да се направени привремените објекти ќе се дефинираат со *елабора*т за заштита на животната средина и конзерваторска согласност.

Забранети активности во заштитната зона I-в на крајбрежјето:
• внесување алохтони видови;
• тампонирање на крупен или ситен тампон и насипување на песок, како и изградба на бетонски и камени ѕидови (валобрани), освен на постоечки локации определени за таа намена;
• изградба на објекти од времен и траен карактер;
• поставување на урбана опрема што може да го наруши пределот или да извршат негативни влијанија врз природните процеси на езерото;
• испуштање непречистени отпадни води од комерцијалните и услужните дејности што се одвиваат на плажите;
• непрописно депонирање отпад;
• пловидба со пловни објекти и инсталации кои се придвижуваат со мотори на внатрешно согорување во заштитните зони за рекреација и капашишта;
• контролирано споведување на водни спортови;
• изградба нови марини и пристаништа, освен реконструкција и одржување на постоечките во согласност со препораките од Стратегијата за одржлив туризам.

Втора заштитна зона

Во втората заштитна зона се применуваат мерки кои подразбираат зачувување на состојбата на природата во тие живеалишта каде е започнато антропогеното влијание со цел тоа да се намали/минимизира.

Во таа насока, оваа зона е поделена на подзони: II-а и II-б. II-а зоната ги опфаќа рипариските живеалишта надвор од урбаните опфати чија функција е и да бидат заштита од влијанијата врз квалитетот на водата во сливот на Охридското Езеро. II-б заштитната зона ќе се протега условно на просторите што се наоѓаат надвор од урбаните опфати и не смее да се зафатат со урбанизација. Во Втората заштитна зона се забрануваат активности што имаат негативно влијание врз пределот и животната средина, а ќе се воспостават исклучоци доколку треба да се реализираат проекти од државно значење. Дозволени се рекреативни активности со незначителни влијанија врз природата, кои се поддржани со наједноставна инфраструктура. Зоната на активно управување на НП „Галичица“ е дел од ова зона. За НП „Галичица“ важат зоните и мерките за заштита дефинирани со Планот за управување со НП „Галичица“.

Забранети активности во заштитната зона II:
• експлоатација на минерални ресурси;
• изградба на објекти за масовен туризам;
• интензивно земјоделство со примена на вештачко ѓубриво и пестициди;
• изградба на инфраструктурни градби, освен кога проектите се од јавен интерес и кога за нив се спроведува стратегиска оцена и/или оцена на влијание врз животната средина и социјалните аспекти, како и оцена на влијанието врз културното наследство.

Трета заштитна зона

Третата заштитна зона ќе ги опфати просторите со непродуктивна намена (населби и друго градежно земјиште) и продуктивно земјиште (земјоделски поседи, пасишта и шуми), што се застапени меѓу котата 866 m н.в. и надворешната граница на првата заштитна зона. Во оваа зона ќе се овозможи развој на населбите, туризмот и инфраструктурата, но ќе се дефинираат посебни услови.

Забранети активности во заштитната зона III:
• интензивно земјоделско производство со примена на арско, хемиско ѓубриво и пестициди кои ги загадуваат површинските и подземни води;
• зголемување на урбаните опфати на населбите за не повеќе од 20%;
• изградба на инфраструктурни градби, освен кога проектите се од јавен интерес и кога за нив се спроведува стратегиска оцена и/или оцена за влијание врз животната средина и социјалните аспекти, како и оцена на влијанието врз културното наследство;
• други активности што може да го нарушат пределот и да ги загрозат исклучителните вредности.

Мерки за заштита на културното наследство во Охридскиот Регион

Културното наследство го сочинуваат различни видови добра и нивното опкружување, сочинувајќи една целина. Тоа може да има различни вредности, во зависност од контекстот, и затоа неговиот заштитен третман може да се разликува од случај до случај. Во таа насока, целта на заштитата е да се зачува квалитетот и вредноста на културното наследство, неговата материјална содржина и да го осигура неговиот интегритет (ги вклучува поединечните градби, отворените простори и парковите, улиците, крајбрежјето, археолошките остатоци и сл.) за идните генерации.

Инвазивната урбанизација на просторите во заштитеното добро се движи во насока на загрозување на вредностите поради кои регионот е впишан на Листата на светско наследство.

Мерките за заштита на културното наследство подразбираат обезбедување непосредна заштита на начин кој ќе ги зачува изворните историски, урбанистичко-архитектонски, уметнички и естетски вредности, односно зачувување на исклучителната универзална вредност на регионот. Во поширока смисла, мерките за заштита ќе овозможат и внесување

нови содржини во рамките на регионот во согласност со современите потреби на стопанските, туристичките, културните и другите дејности, но со максимално почитување на исклучителната универзална вредност. Но за да се постигнат придобивки и да се осигура дека Охридскиот Регион ќе ја зачува својата исклучителна универзална вредност, потребно е новите развојни процеси во границите на доброто да бидат добро управувани и контролирани. Заштитата на културно наследство во Охридскиот Регион ќе се темели на неколку принципи:

- **обезбедување реверзибилност како принцип во конзерваторско-реставраторскиот третман на наследството;**
- **зачувување на автентичноста (да се овозможи максимално зачувување на оригиналниот градителски материјал, да не се дозволи новите интервенции да доминираат над оригиналното ткиво, туку да се почитува неговиот потенцијал);**
- **во просторните планови во чиј опфат има заштитени споменички целини потребно е во најголема можна мерка да се задржи и да се ревитализира историската матрица на целината. Поради губење на просторниот идентитет, не е оправдана промената на структурата и типологијата на постојните објекти со нивно функционално поврзување во поголеми просторни целини;**
- **урбанистичкото планирање ќе има за цел постигнување хармонија, избегнување несакани функции и задржување на постојната големина на градбите, како и нивните функционални и културни вредности по принципот на интегрирана заштита;**
- **заштитата се однесува и на активности неопходни за создавање услови за опстанок на подрачјето/споменикот/локалитетот, вклучително и намалување на визуелната загрозеност;**
- **при планирањето на изведување нови инфраструктурни проекти или поголеми градежни активности во регионот задолжително е изготвувањето на Оцената на влијание врз културното наследство (ХИА);**
- **по донесувањето на урбанистички планови усогласени со овој план, изградбата на објекти или преземање мерки на непосредна заштита со кои непосредно или посредно се нарушува интегритетот на заштитеното добро, односно заштитеното подрачје задолжително е со пропишани заштитно-конзерваторски услови**

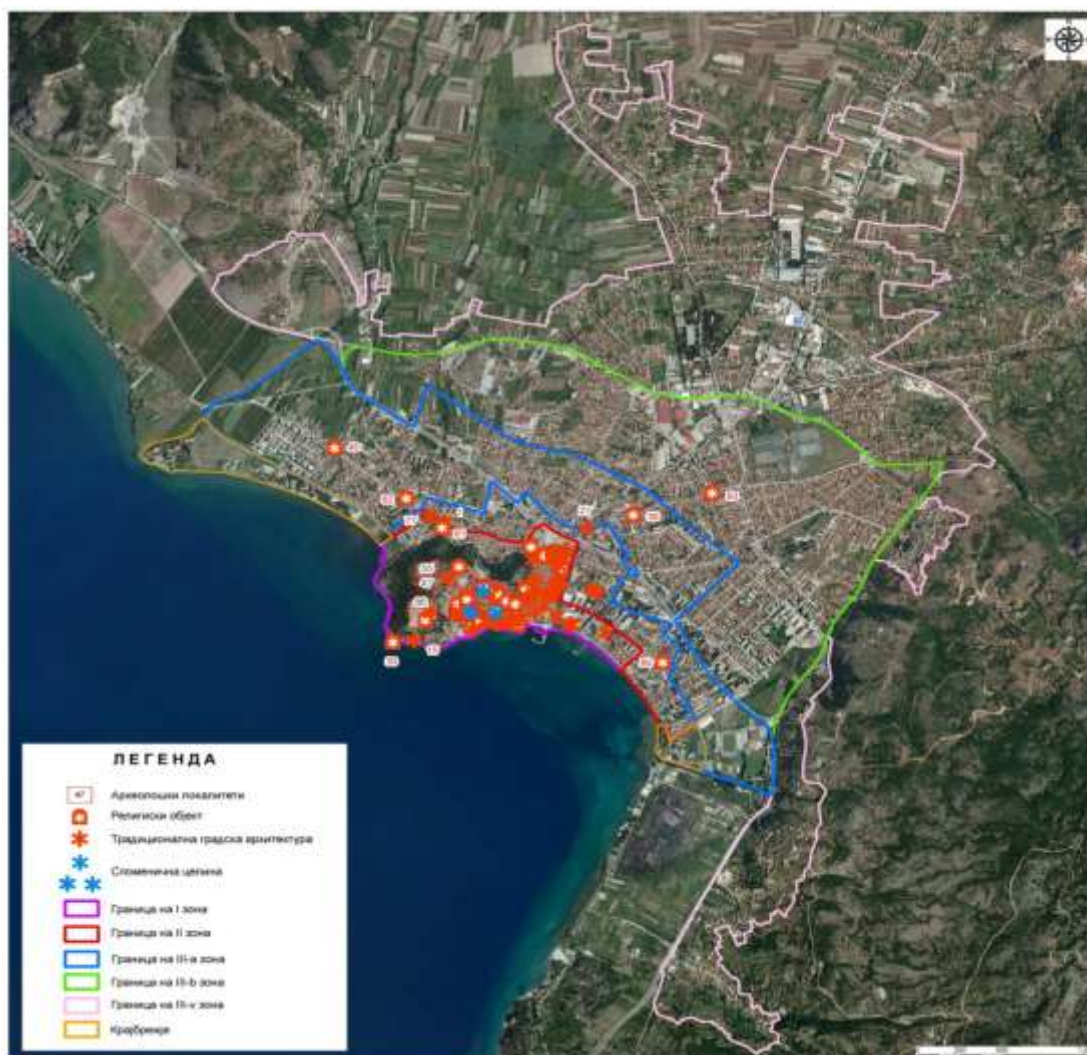
Од суштинско значење за локалитетите со светско наследство, препознаени по својата исклучителна универзална вредност, е да се обезбеди зачувување на нивната автентичност и културна вредност на соодветен начин. Имајќи ги предвид комплексноста и разновидноста на културното наследство, а со цел негова соодветна заштита, одржлив развој и контролирана урбанизација, во Охридскиот Регион се дефинираат неколку заштитни зони со специфични услови и мерки за зачувување:

- градски урбани центри;
- религиско наследство;
- села и крајбрежни населби;
- археолошки локалитети.

Градски урбани центри

Во **градските урбани центри** главен критериум за утврдување систем на заштитни мерки е констатираната концентрација на поединечно заштитени добра и амбиентални објекти. Од тие причини, дефинирани се три зони со свои специфичности.

Првата зона се однесува на споменичките целини во Охрид кои содржат значајни културно-историски градби. Со мерките за заштита во оваа зона се предвидува целосна заштита на сите културно-историски вредности со најголемо можно почитување на традицијата и функцијата на просторот и неговата содржина. На просторот од оваа зона треба строго да се контролира внесувањето нови структури и содржини несвојствени на културните вредности. Приспособувањето на постојните историски функции и содржини на современите потреби може да биде прифатливо со минимални физички интервенции во историската структура. Во овој контекст, максимално треба да се избегнува уривањето на старите постојни градби. Прифатливи методи на заштита се санација, конзервација, реставрација, конзерва-торска реконструкција (обновување на заштитено добро со додавање делови што недостасуваат во форма и изглед што ги имале) и презентација. Секој ваков зафат ќе се темели на подготовка на детална документација од надлежните служби за заштита.



Слика - Заштитни зони во граници на ГУП на Охрид (културно наследство).

Со планот се утврдуваат и планските решенија за инфраструктурата.

На овој простор условеноста од програмските барања и постојната состојба ги одредува планските решенија за сообраќајниците, за фекалните и атмосферските инфраструктурни водови, како и за електричната и електронско - комуникациската инфраструктурна и гасоводната инфраструктура, кои се во директна зависност од уличната мрежа, поред која се водат. Водење на инфраструктурата да биде во инфраструктурни коридори.

Просторот кој е предмет на оваа Урбанистичко - планска документација на ниво на Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО охрид 4, Општина Охрид. Истиот се предвидува да се поврзе со планираната улична мрежа на градот Охрид.

СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Новопланираната сообраќајна мрежа се надоврзува на веќе постоечките сообраќајници и поставена е во зависност од теренските услови и потребите за обезбедување на пристап до градежните парцели. Планираните улици овозможуваат нормално одвивање на сообраќајот во рамки на планскиот опфат.

Со овој урбанистички план вон населено место, пристапот до внатрешните сообраќајници е овозможен преку магистралниот пат, од каде преку сервисни и станбени улици е обезбеден пристап до секоја од градежните парцели и тоа:

Профили на улици преземени од извод :

Пресек М5 –М5 –магистрална улица со вкупен профил од 26,2m, односно 2x6,6m коловоз и тротоар 2x 1,5m, средишно заштитно зеленило 10m, и заштитен појас од 20m од тротоарот согласно член 40 од Законот за јавни патишта (Службен весник на РМ бр.84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15, 31/16, 71/16). Напомена: во изводот од ГУП за магистралната улица даден е еден профил и тоа М5 кој не соодветствува на графичкиот прилог т.е магистралната улица во по целата должина има различен профил а даден е само еден.

- Пресек 1-1, пешачка улица вкупен профил од 12,0m, односно 8,04m пешачка патека и велосипетска патека од двете страни по 1,65m,

Профили на планирани улици:

- Пресек 1А-1А, сервисна улица за пристап од магистрала во планскиот опфат вкупен профил од 10,5m, односно 6,5m коловоз и тротоар од двете страни на коловозот од 2,0m.

- Пресек 1Б-1Б, сервисна улица со вкупен профил од 10,0m, односно 6,0m коловоз и тротоар од двете страни на коловозот од 2,0m.

- Пресек 2-2, станбенаа улица со вкупен профил од 8,5m, односно 5,5m коловоз и тротоар од двете страни на коловозот од 1,5m.

- Пресек 3-3, пешачка патека со променлив профил од 1,9-3,5m.

Профилите на сите улици се дадени и во графичките прилози од планската документација и тоа во прилогор Сообраќаен и нивелациски план и Синтезен план.

ПАРКИРАЊЕ

Паркирањето е предвидено да се одвива во сопствената градежна парцела. Потребниот број на паркинг места и неговото димензионирање е во согласност со членовите 54, 55, 56, 57, 58 и 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17). Потребниот број на паркинг места се утврдува со проектна документација во зависност од потребите на градбата и специфичните услови кои произлегуваат од нејзината намена и програмските барања.

ВОДОВОД

Во границите на поширокиот зафат кој е предмет на разработка на локалитетот Урбанистички план вон населено место "Горица Север", -општина Охрид, према податоците добиени од Ј.П. "Нискоградба" – Охрид –Охрид добиена е инфраструктура со уцртани траси и профили на водоводна и фекална мрежа.

Споменатиот локалитет спаѓа во туристичкиот локалитет кој зафаќа простор од населбата "Рача" на север до населбата "Свети Стефан" на југ и тоа во појас од 200 – 1000 м и висинска разлика од кота 695,00 до 702,50 м.

Овој простор со вода се снабдува од системот за водоснабдување на град Охрид со приклучоци на повратниот цевковод од Охрид кон Пештани со профил ф200 мм. И оди по регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид (врска со А3) – Св.Наум - гр.со Р.Албанија

Овој систем овозможува несметано водоснабдување се до кота од 750,00м.н.в., што значи дека несметано може да се снабди со вода предметниот локалитет.

По истиот патен правец регионален патен правец Р1301(стара ознака Р 501) Охрид (врска со А3) – Св.Наум-гр.со Р.Албанија оди и транзитен цевковод од П.С."Метропол"-Охрид со профил ф711мм. Кој има директен приклучок само за дел од туристичкиот комплекс Горица. Овој цевковод е во функција во шпицот на летните месеци кога работи и пумпната станица Метропол, а во останатиот период може да служи како повратен од резервоарот во Охрид до Метропол.

ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА

Како реципиент за отпадните води служи системот за заштита на Охридското Езеро чиј собирен цевковод со профил ф600мм. Во локалитетот Метрополи ф 800 мм во локалитетот Горица, истиот се протега долж целата населба и ги зафаќа сите регулирани отпадни загадени води.

Во деловите од кои не се зафаќаат отпадните води сеуште егзистираат септички јами кои треба понајитно да бидат спроведени во системот како не би го загадувале Езерото.

Во предметниот локалитет не постои фекална канализација освен дел од постојниот колектор кој поминува низ локалитетот и е со профилна цевките ф800мм.

АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА

Во границите на предметниот урбанистички опфат, а по добиеното мислење т.е. цртеж од старана на Ј.П.,„Ниско градба“ – Охрид не постои изведена атмосферска канализација.

Атмосферските води од локалитетот отекуваат површински под теренот собирни во неколкуте регулирани суводолици : Рача, Св. Стефан, Исток, а како реципиент на атмосферските води е Езерото.

ЕНЕРГЕТИКА

ЕЛЕКТРО – ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Предмет на работа од аспект на документација односно на постојни Електроенергетски мрежи и објекти е Урбанистички план вон населено место-Горица, Север,општина Охрид со површина на опфат 17.046ха

Од постојни електроенергетски мрежи и објекти постојат: Трансформаторска станица ТС10/0,4кV;

- 10 кV подземен далновод
- Нисконапонскиот развод е од мешан карактер изведен со подземни 1кV кабловски врски од Н.Н.табла во трафостаницата до почетните аголно-затезни столбни места со кабел РРОО-А- 4x150мм², додека секундарниот развод е воден со самоносечки водов и носени на дрвени и бетонски столбни места до крајните потрошувачи.

Улично осветление.

- Истото е решено со живини светлосни тела од 125W поставени на бетонски и дрвени столбни места.
- Горе наведената 10 и 0.4 кV мрежа прикажана е во графичкиот прилог.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојната телекомуникациска инфраструктура во границите на опфатот е изведена комбинирано со подземни армирани телефонски каблови и делумно со самостојечки телефонски водови носени на дрвени и бетонски столбни места.

3.2. Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународната легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Реализацијата на планското решение треба да обезбеди заштита на животната средина, подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард на населението;
- Правилно управување со просторот заради одржување на евентуалниот диверзитет на флора и фауна и заштита на засегнатите, ретки и ендемични видови;
- Обезбедување на заштитно зеленило, со формирање на хортикултурни насади;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на површинските и подземни води;
- Интегрирано управување со отпадот преку исцрпување на сите можности за негово искористување како секундарна сировина и одложување на инертниот отпад на депонија;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на културното наследство;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

Целите на овој плански документ се компатибилни со целите на следните стратешки документи:

- ЛЕАП на општина Охрид;
- Заштита на воздухот од загадување и подобрување на квалитетот на воздухот;
- Снабдување со квалитетна вода за пиење во доволни количини;
- Заштита на водите од загадување, пречистување на отпадните води.
- Управување со отпад:
- Урбан развој и просторно планирање;
- Развој на еколошко-културен туризам.
- Заштита на биодиверзитетот:

- Управување и користење на природните ресурси;
- Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;
- Подигање на еколошка свест.
- Примена на алтернативи (обновливи извори на енергија).
- ЛЕР за општина Охрид;
- Регулација и рехабилитација на сливното подрачје на Охридско Езеро;
- Доизградба и осовременување на сообраќајната инфраструктура;
- Користење на алтернативни обновливи извори на енергија;
- Операционализација на стратегијата за одржлив развој;
- Програма за развој на југозападен плански регион 2010-2015 година.

Главна стратешка цел на програмата за развој на Југозападен плански регион за периодот 2010-2015 година е:

- Конкурентен плански регион во национални и меѓународни рамки што се карактеризира со брз, динамичен и одржлив развој.

Планската документација е во согласност исто така со:

- Национална стратегија за развојот на туризмот 2009 - 2013 година (Влада на Р. С.Македонија, 2009 година);
- Стратегија за одржлив локален економски развој - Агенда 21 за општина Охрид (општина Охрид, 2007 година);
- Нацрт-план за управување: Природно и културно наследство на Охридскиот регион (Скопје 2009 година);
- План за управување со Национален Парк Галичица за период 2010 - 2020, во рамки на истиот и Стратегија за развој на одржлив туризам во Национален парк Галичица, План за управување со цврстиот отпад во Паркот;
- Национална стратегија за управување со отпад на Република С.Македонија (2008 - 2020 година).

Имплементацијата на планската документација ќе биде во корелација со локалните, регионалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати целите и нивните барања.

3.3 Употребена методологија

При подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

При спроведување на постапката етапно беа превземени следните чекори:

- Примарно беа дефинирани целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се оствари разговор со претставникот на изработувачот на планскиот документ и претставник од локалната самоуправа за целите на инвестиционите активности и содржините кои ќе бидат опфатени во просторот и нивната разместеност;
- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, како и просторната документација, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;

- Увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Предлагање на превентивни и корективни мерки за ублажување евентуалните влијанија по животната средина;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, националните стратешки документи, релевантна законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички планови и други релеванти за изработка на документот.

3.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Северна Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ“ бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Управување со отпадот

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Индикатори за бучава

1. Правилник за примена на индикаторите за бучава, дополнителни индикатори за бучава, начинот на мерење на бучава и методите за оценување со индикаторите за бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 107/08);
2. Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08).

Мониторинг за бучава

1. Правилник за локациите на мерните станици и мерните места („Сл. Весник на РМ“ бр. 120/08);
2. Правилник за поблиските услови во поглед на потребната опрема која треба да ја поседуваат овластени научни стручни организации и институции како и други правни и физички лица за вршење на определени стручни работи за мониторинг на бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 152/08).

Закон за води („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Еколошка ознака

Правилник за критериумите кои што треба да се исполнат за добивање на еколошка ознака за туристичко сместување („Сл. Весник на РМ“ бр. 2/09)

Строго заштитени и заштитени диви видови

- Листи за утврдување на строго заштитени и заштитени диви видови („Сл. Весник на РМ“ бр. 139/11).
- Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10).
- План за Управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029 (Сл. Весник на РСМ бр. 45/20).
- Закон за заштита на Охридското Езеро („Сл. Весник на РМ“ бр. 45/77).
- Досие за номинација на Охридското културно-историско и природно наследство на Листата на УНЕСКО (1980).
- Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10)
- Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)
- Национален план за управување со отпад (2009-2015)

- Планот за управување со национален парк Галичица 2010-2020

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15).

Просторно планирање

Просторен план на Република С.Македонија („Сл. Весник на РМ“ бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

- Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16).
- Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15).

3.5 Институционална рамка

Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. Весник на РМ“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) ги дефинира следните надлежности на Министерството за животна средина и просторно планирање:

- следењето на состојбата на животната средина;
- заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување;
- заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области;
- реставрацијата на загадените делови од животната средина;
- предлагањето мерки за третман на цврст отпад;
- просторното планирање;
- просторниот информативен систем;
- надзорот од негова надлежност и
- врши и други работи утврдени со закон.

Законот за организација и работа на органите на државната управа во ова насока на Министерството за животна средина и просторно планирање му дава клучна улога, во процесот на креирање на политиката за заштита на животната средина.

Одредени надлежности во управувањето со животната средина имаат и други органи на државната управа и локалната самоуправа како што се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Институтот за јавно здравје;
- Министерство за здравство;
- Хидрометеролошки Завод, и
- Единиците на локалната самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесувањето на законите од областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт врски и екологија.

Во процесот на Стратегиска оцена на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање има одредени надлежности пропишани со Законот за животната средина, како што се:

- подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи согласно Законот за животната средина имаат обврска за:

- подготовка на извештајот за СОВЖС;
- објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Во овој процес Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава, која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република С.Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

3.6 Содржина на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот и планската програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;

- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии како што се техничките недостатоци до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

3.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за **Урбанистички план вон населено место "Горица Север" Охрид 4**, планот може да се изработи и како таков е прифатлив за имплементација.

Табела 5 Корелација на целите на Планот со целите на релевантните национални, регионални и локални плански и стратешки документи

Релевантни национални/регионални/локални стратешки и плански документи	Цели или барања утврдени со стратешките и планските документи	Како целите на стратешкиот/планскиот документ се вградени во УПВНМ или како истите ќе се постигнат со негова имплементација
Национални стратешки/плански документи		
Просторен план на Република Македонија (2002-2020)	Остварување стабилен, ефикасен и динамичен стопански развој, со квалитативни структурни промени на вкупното стопанство и воспоставување на поусогласени односи во репродукцијата; -Зголемување на ефикасноста и рационалноста на стопанисување и врз таа основа зголемување на производството и на извозот преку економски критериуми и со воспоставување процес на ревитализација и реструктурирање; -Поуспешно и поинтензивно вклучување на стопанството во меѓународните економски односи и во меѓународната поделба на трудот; -Зголемување на вработеноста, пред сè, врз економски критериуми и со поголемо потпирање на развојот врз знаењата и умешноста на работната сила;	<i>Усогласеност:</i> Генералните насоки и смерници за урбанизација на предметниот плански опфат врз кои се темели Просторниот план се земени предвид при урбанистичкото планирање на просторот во претходно изработената документација, како и во измената и дополнувањето на Планот.

	<p>-Постојано подобрување на материјалните, културните, општествените и другите услови за живот и работата на граѓаните, задоволување на потребите и јакнење на материјалната и социјалната сигурност на населението, како основна и трајна определба на општеството;</p> <p>-Остварување на порамномерен регионален развој, со побрз развој на стопански недоволно развиените краишта;</p> <p>-Остварување на рационално користење, организирање и уредување на просторот во согласност со потребите од рационално разместување на производните сили;</p> <p>-Менување на односот кон природната средина со системска, материјална, образовна и друга поддршка на нејзиното зачувување, заштита и унапредување.</p>	
<p>Национална стратегија за одржлив развој (2009-2030)</p>	<p>Одржливиот развој имплицира развој, кој ги задоволува потребите на сегашните генерации, без да ја загрози можноста на идните генерации да ги задоволат своите потреби. Со други зборови, при планирањето на нашите секојдневни активности, треба да размислуваме и за идните генерации.</p> <p>Основни цели на Стратегијата за одржлив развој се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да се користи механизмот за чист развој според протоколот од Кјото како дополнителна алатка за спроведување на проекти за намалени емисии на стакленички гасови и поттик на руралниот развој. <p>Исто така, во Стратегијата е ставен акцент на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обезбедување заштита на природата во Македонија базирана на принципите на „Натура 2000“ мрежата преку засилена имплементација на Стратегијата за биолошка разновидност и Акциониот План; - Промовирање нова мрежа за мониторинг на животната средина; - Контрола на квалитетот на воздухот и да се намалат заканите по човековото здравје и функционирањето на екосистемите; - Да се воведат управување со водните ресурси и да се намали загубата на вода и влијанието од загадувањето како основа за развој на планови за 	<p>Усогласеност: Во Планската документација земен е предвид прифатениот концепт на Република Македонија за одржлив развој како начин кој води до економски напредок, социјална благосостојба и одржување рамнотежа во животната средина.</p>

	<p>управување со речни корита;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да се поддржат шумскиот, земјоделскиот и руралниот развој, како основни економски активности во синергија со Планот за зачувување и управување на природните ресурси. - Да се интензивира фокусот на алтернативни извори на енергија, кои не се штетни за животната средина, развојот на екотуризмот и производството на здрава храна. <p>Понатаму, да се искористат посебните погодности и можности на животната средина во Република Северна Македонија во поттикнувањето на соработката и управувањето во поширокиот регион.</p>	
<p>Стратегија за регионален развој на Република Македонија (2009-2019)</p>	<p>Главните стратешки цели на Стратегијата се:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Конкурентни плански региони што се одликуваат со динамичен и одржлив развој; -Поголема демографска, економска, социјална и просторна кохезија помеѓу и во рамките на планските региони во Република Македонија. <p>За постигнување на овие цели дефинирани се приоритети:</p> <p>Стратешка цел 1:</p> <p><i>Приоритет 1.1.</i> Поттикнување на економскиот раст во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.2.</i> Развивање на современа и модерна инфраструктура во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.3.</i> Препознавање и искористување на иновативниот потенцијал и подигнување на техничко-технолошката основа на носечките индустрии во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.4.</i> Подигнување на нивото на човечкиот капитал во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.5.</i> Креирање на конкурентски предности на планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.6.</i> Оптимално користење и валоризација на природните ресурси и енергетските потенцијали во планските региони,</p> <p><i>Приоритет 1.7.</i> Заштита на животната средина во планските региони</p> <p>Стратешка цел 2:</p> <p><i>Приоритет 2.1.</i> Демографска ревитализација и порамномерна</p>	<p>Усогласеност: Одредбите и целите на се во корелација со целите на оваа стратегија и ќе допринесат до одтварување на една од главните цели за поголема демографска, економска, социјална и просторна кохезија во рамките на овој плански регион</p>

	<p>дистрибуција на населението помеѓу и внатре во планските региони, <i>Приоритет 2.2.</i> Градење на функционално-просторни структури за подобро интегрирање на урбаните со руралните средини во планските региони, <i>Приоритет 2.3.</i> Зголемување и порамномерна дисперзија на инвестициите и вработеноста помеѓу и во рамките на регионите, <i>Приоритет 2.4.</i> Подигнување на степенот на социјален развој во планските региони, <i>Приоритет 2.5.</i> Поддршка на подрачјата со специфични развојни потреби, <i>Приоритет 2.6.</i> Развивање на прекугранична и меѓусебна соработка на планските региони, <i>Приоритет 2.7.</i> Подигнување на капацитетите за планирање и реализација на развојот во планските региони.</p>	
<p>Национална Стратегија за води (2011-2041)</p>	<p>Главна цел на Стратегијата е зачувување на добра состојба на водата, спречување на загадувањето на водата, спречување на хидро-морфолошките промени и рехабилитација на статусот на водата каде што е нарушен. Посебните цели кои треба да се постигнат со интегрираното управување со водите во Република Македонија се: -Доволен квалитет на водата за пиење за јавно снабдување; -Потребни количини на вода со соодветен квалитет за разни комерцијални цели; -Заштита на луѓето и материјалните добра од штетните ефекти на водата; -Да се постигне и да се зачува добар статус на водата на површинските и подземните водни тела; -Заштита на водата и екосистемите зависни од вода; -Усогласување на мерките на управување со водите со корисниците на просторот од другите сектори; -Одржливо управување со водите со рационално и одржливо користење на водните ресурси.</p>	<p>Усогласеност: Во Планската документација се предвидени мерки и активности во однос на управувањето со водите, односно активности за водоснабдување, одведување и третман на отпадните води, следење на квалитетот на површинските и подземните води, заштита на водите и сл.</p>
<p>Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)</p>	<p>Дел од општите и посебни стратешки цели во управувањето со отпадот се: -Воведување на стабилни финансиски ресурси и соодветни економски механизми за обезбедување на целосно покривање на трошоците за</p>	<p>Усогласеност: Планскиот опфат е во границите на градот Охрид, во кој е воспоставен систем за превземање, транспорт и одлагање на комуналниот и другите типови на отпад.</p>

	<p>одржување на интегрираниот систем за управување со отпад; -Воспоставување систем за собирање податоци/информации за изворите, природата, количествата и судбината на тековите на отпадот, како и за капацитетите за обнова на материјали/енергија и за депонирање на отпадот и обезбедување на потребниот пристап на јавноста до истиот; -Воспоставување на технички современ систем за управување со отпад; -Примена на ефикасни и исплатливи техники за управување со посебните текови отпад; -Воведување на депонии за опасен и за неопасен отпад и други капацитети за депонирање на отпадот во согласност со современите стандарди; -Постапно затворање и/или санирање на постојните комунални одлагалишта за отпад и/или индустриски еколошки жаришта.</p>	
<p>Национален план за управување со отпад (2009-2015)</p>	<p>Управување со отпад е да се обезбеди соодветна политика за заштита на животната средина, рамка за одлучување, економска основа, учество на јавноста и постепено воспоставување на техничка инфраструктура за спроведување на активностите на управување со отпад, со цел да се реализира системот за управување со отпад во согласност со законската регулатива на ЕУ и со Акционата програма за животна средина на ЕУ, земајќи ги предвид нејзините приоритети во управувањето со отпадот. Планот ги наведува основните, меѓусебно поврзани мерки за сопирање или за ублажување на последиците врз животната средина предизвикани од сегашното управување со отпадот, од една страна и за изградба на рамка за постепено воспоставување на современ и одржлив систем за управување со отпад, преку оптимална комбинација на различни законски, економски и комуникациски механизми и инструменти, од друга страна.</p>	
<p>Национален план за заштита на амбиентниот воздух (2013-2019)</p>	<p>Главни цели на Планот се: -одржување на квалитетот на амбиентниот воздух во зоните каде што не се надминуваат граничните вредности на квалитет; -подобрување на квалитетот на</p>	<p><i>Усогласеност:</i> Во Планската документација се пропишани мерки за заштита на квалитетот на воздухот, кои препорачуваат да се следи и контролира присуството на загадувачки материји во воздухот со</p>

	<p>амбиентниот воздух во зоните каде што се надминуваат граничните вредности за квалитет; -преземање на мерки за намалување на емисиите од определени стационарни извори на загадување; -усвојување на неопходни мерки за минимизирање и целосно отстранување на негативните ефекти врз квалитетот на амбиентниот воздух.</p>	<p>цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии. Зелените површини во планскиот опфат да се уредат со автохтони видови со висок биоаккумулативен капацитет за евентуално присутните загадувачки материји во воздухот и почвата.</p>
<p>Национална стратегија за развој на културата за периодот 2013-2017</p>	<p>Општи цели и приоритети на Стратегијата се: -Да се поттикнува развојот на културата во сета нејзина комплексност на: (а) наследениот традициски и етнокултурен идентитет на македонскиот народ и на другите народи кои живеат во Република Македонија, (б) мултикултуралната реалност на македонското општество, (в) естетскиот плурализам на уметничките вредности и (г) хуманистичката, етичката, едукативната, забавната, економската, производствената, кохезивната и другите димензии на културата. -Да се негува комуникацијата на одделните културни идентитети, при што ќе се подига свеста за културата како сфера од посебен општествен и национален интерес. -Да се воспостави и да се одржува цврста соработка меѓу секторот култура и секторите образование и наука, меѓународната политика и туризмот и другите сектори кои се имплементираат во културниот сектор како основа за развој на културата и на општеството. -Да се поддржуваат проекти за промоција и пласман на културата на Република Македонија во меѓународни рамки. -Да се остварува континуирана заштита на културното наследство независно од неговото историско, цивилизациско и етнокултурно обележје и др.</p>	<p><i>Усогласеност: Во рамките на планскиот опфат не е евидентирано културно наследство.</i> <i>Но заради фактот што Планскиот опфат влегува во границите на „Светското природно и културно наследство на Охридскиот регион“, Планската документација се пропишани мерки за заштита на културното наследство, во согласност со „Планот за Управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план (2020 - 2029).</i></p>
<p>Стратегија за демографски развој на РМ, 2008-2015</p>	<p>Целта на Стратегијата е обезбедување одржлив демографски развој на Република Македонија преку подобрување на квалитетот на човечкиот капитал и социјална кохезија. Специфични цели: -Забавување на стапката на намалување на населението и</p>	<p><i>Усогласеност: Имплементацијата на Планската документација ќе допринесе за отворање на нови работни места во градежната фаза, подобрување на животниот стандард, развој на општината и сл.</i></p>

	<p>создавање услови за одржлив демографски развој на земјата;</p> <p>-Намалување на регионалните демографски нееднаквости и креирање одржлива територијална дистрибуција и квалитетен живот на населението;</p> <p>-Намалување на постоечките разлики и нееднаквости помеѓу населението, со цел зголемување на социјалната кохезија.</p>	
<p>Национална Стратегија за развој на туризмот (2009-2013)</p>	<p>Градење на имиџ на препознатлива европска дестинација за туризам, базиран на културното и природното наследство и препознатлива по производите со висок квалитет инкорпорирано во заедничко име – туристички производ на Македонија. Развој на производи и услуги (Препознатливи производи, Категоризација на сместувачките капацитети, Вински туризам, Рурален туризам, Култура и занаети, Бањи), Соодветен пристап и инфраструктура (Патна инфраструктура, Воздушен пристап);</p> <p>Управување и заштита на животната средина и културното наследство, Развој на туризмот преку јавно-приватно партнерство, како и подобрување на туристичката инфраструктура и туристичката понуда.</p>	<p><i>Усогласеност: Со реализацијата на Планската документација ќе се допринесе до подобрување на туристичката понуда на градот Охрид, кој претставува најзначаен туристички локалитет на територијата на Република Македонија</i></p>
<p>Национална стратегија за биолошка разновидност со акционен план, (2018-2023), 2019</p>	<p>Главна цел на Стратегијата е:</p> <p>-Намалување на директните и индиректните притисоци врз биолошката разновидност;</p> <p>-Подобрување на статусот на биолошката разновидност преку зачувување на екосистемите, видовите и генетската разновидност заради зголемување на придобивките од биолошката разновидност и екосистемските услуги.</p> <p>Во националната стратегија за биолошка разновидност во однос на халоморфните (солени) почви е наведено дека:</p> <p>Хабитатите на копнените солени стеи (Е6) се однесуваат на солени почви на кои доминираат тревести растенија што се отпорни на високи концентрации на соли. Солените стеи од Македонија според класификацијата на EUNIS припаѓаат кон Е6.215.: Пелаго-вардарски солени стеи, кои опфаќаат халофилни заедници од југозападниот дел на Балканскиот Полуостров, во просторот</p>	<p><i>Усогласеност: Во рамките на Планскиот опфат не се идентификувани значајни или ендемични видови, ниту значајни живеалишта. Но самиот Опфат влегува во границите на „Светското природно и културно наследство на Охридскиот регион“, Планската документација се пропишани мерки за заштита на културното наследство, во согласност со „Планот за Управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план (2020 - 2029).</i></p>

	<p>зафатен меѓу Пелагонидите и мезомакедонските планини, во аридната зона на реките Вардар и Горна Морава. За Македонија се наведуваат неколку хабитатни типови од шесто ниво.</p> <p>Во Македонија постојат солени почви, а околу 90 % од вкупната површина почви зафатени од процесите на салинизација се наоѓаат во долините на Овче Поле, Струмица, Скопје и Пелагонија</p> <p>Солените почви според EUNIZ се дел од точка Е 6.2. Континентали копнени солени степи и истите се наведени во Прилог 1 на Директивата на ЕУ за живеалишта и видови.</p>	
<p>Национална стратегија за заштита на природата (2017-2027), 2019</p>	<p>Во Националната стратегија за заштита на природата, дефинирани се следните национални цели за заштита на природата:</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 1: Геодиверзитетот и геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност) соодветно да се идентификуваат, истражуваат, мониторираат и инвентаризираат.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 2: Да се заштитат, зачуваат и мониторираат компонентите на геодиверзитетот, геонаследството, биолошката и пределската разновидност.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 3: До 2022 година да се вгради политиката за заштита на природата во стратегиите, плановите и програмите во другите сектори.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 4: Да се воспостави и практикува одржливо користење на геодиверзитетот, геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност) преку употреба на традиционални знаења, иновации, најдобри практики и позитивни стимулации за зачувување и одржливо користење на природата.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 5: Да се унапреди законодавната рамка, согласно ЕУ легислативата и релевантните ратификувани меѓународни договори за заштита на природата и да се обезбеди соодветна институционална рамка преку зајакнување на административните капацитети.</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 6: Да се подигне нивото на информираност, едукација и промоција за вредностите и</p>	

	<p>значењето на геодиверзитетот и геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност);</p> <p>НАЦИОНАЛНА ЦЕЛ 7: Да се обезбеди континуирано и зголемено финансирање на заштитата на природата од буџетски средства на централно и локално ниво, од инвестиции и други извори на финансирање, преку воспоставување на соодветни одржливи и ефикасни модели на финансирање на заштитата и одржливото користење на природата.</p> <p>Во националната стратегија за заштита на природата во однос на халоморфните (солени) почви е наведено дека:</p> <p>Солени почви се среќаваат во Овче Поле и во Прилепско и Битолска Поле (особено по западните падини на Селечка Планина).</p> <p>Типични примери за загрозени растителни заедници претставуваат халофитските заедници кои се развиваат на солени почви (мали површии во Овче Поле и во степоликото подрачје помеѓу Велес, Штип и Неготино во централна Македонија), заедниците што се развиваат на подлога со арсен и антимон (Алшар кај Кавадарци) и заедниците на варовник и доломит (пошироката околина на Прилеп).</p>	
<p>Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција (2005)</p>	<p>Владината политика за оваа Стратегија е да спроведе детална анализа за статусот на имплементација на Конвенцијата, да обезбеди насоки и препораки за надминување на проблемите кои произлегуваат од имплементацијата на Конвенцијата и да препорача акционен план за спроведување на предложените мерки и следење на дадените насоки.</p>	<p><i>Во постапката на усвојување на Планот и подготовката на Извештајот за СОЖС ќе биде обезбедено учество на јавноста што ќе придонесе во процесот на одлучување и донесување на одлуки.</i></p>
<p>План за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029)</p>	<p>Во План за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) се дефинирани следните цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зајакнување на управувањето со природното и културното наследство во Охридскиот Регион • Минимизирање на влијанијата на водите во сливот на Охридското Езеро • Примена на одржливо земјоделство и шумарство 	<p><i>Усогласеност: При изработката на Планската документација се земени предвид барањата на управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) и истите се инкорпорирани во Планот.</i></p> <p><i>Исто така во Планската документација се пропишани и мерки за заштита на природното и културното наследство на</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Равивање на одржлив туризам • Контрола врз внесувањето на алохтони видови • Реставрација и ревитализација на живеалиштата • Одржливо рибарство • Заштита на предлот • Ублажување и адаптација на климатските промени • Обновување на урбанистичко-аритектонските вредности • Зачувување и презентација на селектирани археолошки локалитети • Подобрување на конзерваторскиот третман на заштитените добра • Подигање на свеста за значењето на природното и културното наследство во Охридскиот Регион 	<p><i>Охридскиот Регион.</i></p>
<p>Програмата за развој на Југозападниот плански регион (2015-2019)</p>	<p>Програмата за развој на Југозападниот плански регион ги поставува следните цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Модерна регионална економија базирана врз висока технологија и знаење • Образование прилагодено на потребите на економскиот развој, ефикасна социјална и здравствена заштита за населението во Регионот и создавање услови за запирање на миграцијата • Развој на туризмот поврзан со природното и културното наследство, и • Зачувување на квалитетот на животната средина 	<p><i>Усогласеност: Имплементацијата на Планот ќе се темели на принципите за контрола на емисиите и заштита на животната средина. Имплементацијата на Планот ќе допринесе за социо економски развој на населението (вработување, подобрување на животниот стандард и сл.), а преку тоа и до развој на стопанството и економијата</i></p>
<p>Просторен План на Охридско Преспанскиот Регион 2005-2020</p>	<p>Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион, како долгорочен, интегрален, развоен документ, каде е дефинирана просторната организација на Регионот, има за цел создавање на порационална организација на различните видови на користење на земјиштето, како и нивна меѓусебна поврзаност, со што би требало да се избалансираат потребите од социо-економски развој, заштита на животната средина и нивото на техничката опременост на просторот. Цели на идниот економски просторен развој на Регионот се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разместување на производните и услужни дејности во просторот врз принципот на рационално користење, 	<p><i>Усогласеност: Изработката на планската документација претставува исполнување на целите за просторен развој на регионот, заштита на биолошката и пределската разновидност, односно природното наследство. Концепцијата за просторно планирање на Општина Охрид се темели на основните принципи, развојни цели и одредби, дефинирани во Просторниот План за Регионот.</i></p>

	<p>организирање и уредување на земјиштето;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Унапредување и подобрување на патната поврзаност со поблиските и подалечни простори од Регионот со локални, регионални и меѓународни патни правци; - Квалитативни структурни промени на стопанските сектори; - Поттикнување на развојот на стопански недоволно развиените подрачја како детерминанта на позабрзан и порамномерен стопански развој; - Алокација на производните и услужни дејности со примена на системска, материјална, едукативна и друга поддршка за зачувување, заштита и унапредување на природната и создадена средина. 	
<p>Регионалниот план за управување со отпад на Југозападен плански регион</p>	<p>Регионалниот план за управување со отпад на Југозападен плански регион ја има следнава визија и следниве цел:</p> <p>Визија: Да се обезбеди регионална планска рамка за одржливо управување со отпадоот и преработка на ресурсите преку развивање на интегриран систем за управување со отпад со следниве општи цели:</p> <p>Цел А: Минимизирање на негативните влијанија на животната средина и на здравјето на луѓето предизвикани од создавањето и управувањето со отпад.</p> <p>Цел Б: Минимизирање на негативните општествени и економски влијанија и максимизирање на социјалните и економските можности,</p> <p>Цел В: Усогласеност на законските барања, целите, принципите и политиките поставени во европската и националната правна и регулаторна рамка.</p>	<p><i>Усогласеност: Планскиот опфат е во границите на градот Охрид, во кој е воспоставен систем за превземање, транспорт и одлагање на комуналниот и другите типови на отпад.</i></p>

<i>Локално ниво</i>		
<p>Локален еколошки акционен план на општина Охрид (20219 - 2025)</p>	<p>Примарните цели на ЛЕАП на општина охрид се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спроведување на барањата за заштита на животната средина на локално ниво; - Идентификација на потребите на административните структури и нивно зајакнување со цел ефикасно управување со животната средина на локално ниво; - Интегрирање на политиката за заштита на животната средина во останатите секторски политики; - Поттикнување на сите субјекти кон поголема одговорност за заштитата на животната средина, особено јавноста; - Промовирање на еколошки одржлив пристап во сите сфери на делување на Општината; - Продолжување на процесот на приближување кон политиките на Европската унија во областа на животната средина, на локално ниво; - Спроведување на барањата за заштита и управување со светското природно наследство како дел од Охридскиот УНЕСКО Регион; - Обезбедување финансиски средства за решавање на приоритетните еколошки проблеми итн. 	<p><i>Усогласеност:</i> Целите на Планската документација се во директна врска со целите на ЛЕАП на општина Охрид, особено во делот кој се однесува на спроведување на барањата за заштита и унапредување на светското природно и културно наследство како дел од Охридскиот УНЕСКО Регион.</p>
<p>План за управување со отпад на општина Охрид за период 2018 - 2020 година</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Предвидени активности за реализација на Планот - Подобрување на собирањето и транспортот на отпадо, - Промоција на минимизирањето на отпадот (Изградба на интегрирана инфраструктура за управување со отпад (инсталација за преработка на материјали за рециклирање); - Интервенција во системот за собирање на комунален отпад; - Подобрување на управувањето со депонијата за комунален отпад (Ремедијација на постоечките нестандартни депонии и дивите депонии); - Превенција на создавање на отпад (Јавна кампања (континуирано) и организирање акции во училишта); - Селектирање на рециклабилни 	<p><i>Усогласеност:</i> Планскиот опфат е во границите на градот Охрид, во кој е воспоставен систем за превземање, транспорт и одлагање на комуналниот и другите типови отпад.</p>

	<p>фракции;</p> <ul style="list-style-type: none">- Биоразградлив отпад (Воведување на основен систем за примарна селекција и рециклажа до 50 %);- Промоција на учеството на јавноста и промена во однесувањето (Кампања за зголемување на јавната свест за управувањето со отпад и за селекција на отпад и компостирање);- Мониторинг и информирање (Следење на индикатори) -Организациона и инситуционална поставеност (Воспоставување на тарифен систем).	
--	---	--

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Градот Охрид се наоѓа во југозападниот дел на Република С.Македонија, лоциран на североисточниот брег на Охридското Езеро, на надморска височина од 695 м и е најголем град на брегот на Охридското Езеро кое се проценува дека е старо на околу 3 милиони години, кое е едно од најстарите езера на светот. Охрид претставува главен туристички, културен и духовен центар на Република С.Македонија.



Местоположба на градот Охрид во Република С.Македонија

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Низ територијата на општина Охрид поминуваат следните магистрални патишта:

- Магистрален пат М4 Охрид-Кичево-Скопје со должина од 176 км;
- Магистрален пат М5 Охрид-Битола-Скопје со должина од 235 км.

Низ територијата на општина Охрид поминуваат следните регионални патишта:

- Регионален пат Р501, Охрид-Св.Наум, 29 км;
- Регионален пат Р420, Охрид-Струга, 14 км.



Мапа на патишта во Република С.Македонија

На територијата на општина Охрид се наоѓа и аеродромот Охрид кој се наоѓа на 9 км од градот, на магистралниот пат Струга-Кичево-Скопје. Опслужното подрачје на Охридскиот аеродром ги опфаќа и општините: Ресен, Струга, Охрид, Битола, Прилеп, Кичево, Дебар, Македонски Брод и Демир Хисар.

4.1.2 Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот

Градот Охрид се наоѓа во југозападниот дел на Република С.Македонија и е расположен на надморска височина од 695 м. Охрид е сместен помеѓу високите планини Јабланица и Мокра Планина од запад и Галичица од источната страна. Од особено значење во општина Охрид е Охридското Езеро, кое најубаво, најголемо и најатрактивно во Република С.Македонија.

Географски граници на Охридската котлина од исток се планините Галичица и Петрино, од запад Мокра и Јабланица. Котлината е поделена на два дела кои се различни по површина. На југ поголемиот дел го зафаќа езерото, а кон север се простира плодната равнина, односно Охридското поле. Југоисточниот дел од просторот се карактеризира со разноврсност на рељефот, а преовладува ридско - планински терен.

Крајбрежниот дел до патот Охрид - Св. Наум е со блага косина до 10%, исклучок прави возвишението кај Горица каде падовите се од 25% до 60%. Просторот источно од патот Охрид - Св. Наум е ридско планински со интересни конфигурациски делови и падови од 20% до 70%.

Најмаркантна рељефна форма е планината Галичица со висина од 2.288 м со стрмни страни, длабоки долови и клифови кон езерото.



Рељефни карактеристики на Охридско-Преспанскиот регион

Охридското подрачје ја преживеало езерската фаза. Езерскиот басен во намален обем се задржал и до денеска. Иако со спласнувањето езерото е доста намалено се уште е во полн живот. Причина за тоа е тонењето на гребенот што продолжува и денеска, а со што може да се објасни големата длабочина на езерото (286 м) поради што е едно од најдлабоките езера во Европа.

Рељефните карактеристики влијаат врз територијалниот распоред на населбите, содржините и дејностите во нив, проектирањето на сообраќајниците, распоредот на пејсажот, разместеноста на растителните заедници, па затоа при планирањето на просторот треба да се има предвид значењето на рељефот во целина.

4.1.3 Геолошки карактеристики

Матичниот супстрат во содејство со остантите педогенетски фактори (вегетација, клима, релјеф, време и др.) има мошне големо значење за одредување на правецот и текот на педогентските процеси во почвата. Од карактерот на матичниот супстрат зависат многу својства на почвата, особено далобочината, физичките и хемиските својства, минералниот состав и правец на еволуција на почвата.

Според геолошките испитувања кои се правени на оваа територија од Геолошкиот Завод - Скопје, карпестите маси кои се со различна старост и минеролошки состав можат да се групираат во следниве геолошки формации:

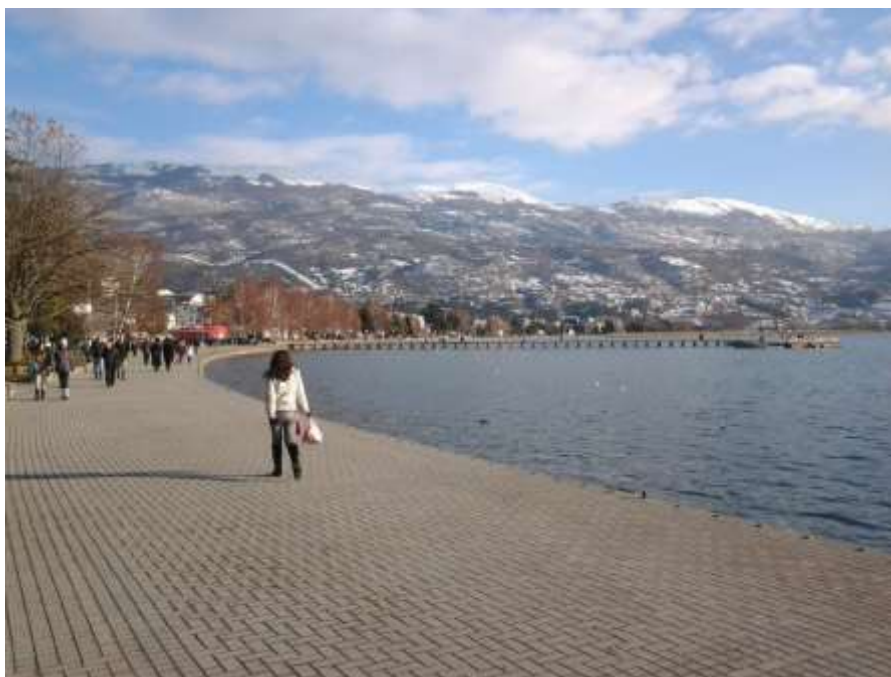
- Комплекс на палеозојски метаморфни и магматски стени;
- Комплекс на мезозојски седиментни стени; и
- Комплекс на терциерни и квартерни седименти.

Едафски карактеристики

Почвата како природно историско тело настанува како последица на заедничкото комплексно делување на сите педогентски фактори (клима, вегетација, матичен супстрат, живите организми, релјеф, времето и човекот).

Факторите кои влијаат на образување на почвите и нивната натамошна еволуција, како и нивните својства се многубројни и се во најтесна корелација со условите на средината.

Поради големата хетерогеност на природните услови (климатските, орографските, геолошко-петрографските, хидрографските, вегетациските и времето) на територијата на Охрид се образувани поголем број на почвени типови и поттипови.



Систематската припадност на почвите во Охрид според најновата прифатена класификација (Филиповски Ѓ., Шкориќ А. и др. 1985 година) е следнава:

I Класа: Неразвиени почви со Профил А – С

1 тип Литосоли

2 тип Регосоли

II Класа: Хумусно - акумулативни почви со профил А - С

1 тип Рендзина

2 тип Варовничко-доломитна црница (калкомеланосол) поттип органогена, органоминерална и браунизирана.

3 тип Хумусно-силикатна почва (Ранкер)

поттип проторанкер, зрел ранкер и браунизиран ранкер.

III Класа: Камбични почви со профил А - (В) - С

- 1 тип Еутрично-кафеави почви (еутричен камбисол)
- 2 тип Циметни почви (хроничен камбисол)
- 3 тип Кафеава почва врз варовник и доломит (камбисол)
- 4 тип Црвеници (тера роса)

IV Преталожени почви

- 1 тип Алувијални почви
- 2 тип Делувијални почви.

Во приобалниот дел на езерото, во појас со ширина од 500-600 м превовладуваат езерски седименти: ситнозрн шљунак, песок и муљевити творевини кои што имаат изедначена гранулација и заобленост на зрната.

Овие седименти се постојано заситени со вода што влијае врз формирање на неповолни физички својства на тлото. Вакви терени се среќаваат на дел од комплексот Горица. Просторот помеѓу Пештани и Горица е составен од хетероген геолошки супстрат и е почва со пониска продуктивност, но е почва добро проветрена и топла, со можност за конзервирање на влага во долните слоеви, погодна за разместеност на виновата лоза.

4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот

Територијата на Охридскиот регион по своите сеизмички геолошки и инженерско геолошки својства е доста хетерогена. Таа се наоѓа во зоната на активно дејство на земјотреси. Крајбрежниот простор на Охридската котлина е во состав на сеизмичка активност на регионалниот расед на западната падина на Галичица, како и на сеизмички дејства од локалните и подалечните епицентрални жаришта (Преспа, Битола, Кичево, Елбасан - Либражди, Берти, Корча и др.) кои имаат влијание на овој простор, со интензитет на земјотреси од 7-9° по МЦС скала. Крајбрежниот простор е сеизмички најактивен во јужниот дел, а ослабува кон север. Максималниот интензитет изнесува 9° за југозападниот и 8° по МЦС за источниот и североисточниот дел. Во склоп на овој сеизмички регион зоната на езерото се карактеризира со појава на силни и слаби земјотреси со сопствено локално жариште на длабочина од 5-30 км.

Според извршените пресметки и макро сеизмичката реонизација се претпоставува дека во овој простор можни се земјотреси со максимален интензитет од 10° во југоисточниот и 9° по МЦС скалата во источниот и североисточниот крајбрежен дел, поради што се препорачува при планирањето на градежните активности да се предвиди соодветна сеизмичка заштита.

4.1.5 Хидротехничка структура

Најважна карактеристика на овој регион е постоењето на Охридското Езеро, кое се наоѓа во Охридско - Струшката котлина, на македонско - албанската граница, поточно на 41 степен северна географска ширина и меѓу 20 и 21 степен од источната должина. Тоа претставува тектонска потонатина со површина од 348,80 км² (од кои 229,9 км² се на нашата територија), должина од 30,8 км широчина 14,5 км длабочина од 287 м и надморска височина на водното огледало од 695 м. Провидноста се движи од 18,3-21,5 м со што ова езеро се смета за едно од најпровидните езера во Европа.

Крајбрежната линија е долга 87.5 км, максималната должина е 30.8 км, а максималната широчина 14.8 км. Средната длабочина на езерото е 164 м, додека максималната достигнува и до 289 м. Според длабочината се наоѓа на седмото место меѓу езерата во Европа.



Охридското Езеро се полни претежно со изворска вода (површински и сублакустрични извори). Најголемиот број површински извори се наоѓаат по должината на јужниот брег, околу манастирот Св. Наум, во околината на Тушемиште и Старова и градот Поградец на Албанска страна. Во подножјето на Петрино најзначајни се изворите кај Студенчишта „Билјанини извори“ и кај Бејбунар.

Во езерото се влеваат 40 помали реки и потоци од кои 17 се на Македонска територија. Освен Сатеска, Коселска река, Грашница и Черава сите останати се краткоточни и суводолици. Реките се со мал слив, должина и проток и при вливот во езерото создаваат делти.

Во приобалниот рамнински дел на Охридското поле како и меѓу Љубаништа и Св. Наум се јавуваат високи подземни води се уште недоволно испитани и утврдени. Во овој простор досега се регистрирани околу 20 извори од кои 5 се со издашност од 1-2 л/сек, 2 со издашност под 1 л/сек. Издашност и до 20 л/сек, достигнуваат карските врела кај Охрид, Св. Наум и Велгошти. Крајбрежниот езерски појас изложен е на штетното делување на поројните води или засипување од поројните наноси кои се јавуваат како последица на ерозијата. Овие појави се манифестираат поради геолошката подлога, топографските услови изразени преку стрмните наклони на падините како и отсутност на добар вегетациски покрив било тревнат или шумски. На потегот Охрид-Горица-Пештани под падините на планината Галичица регистрирани се 5 порои со површина од 22,6 км². Пороите од оваа серија немаат постојни води во коритото и повремено транспортираат наноси од покрупен материјал кој е резултат на дробење на неотпорната подлога. Наносот често е необработен, со груба гранулација и од него се создаваат поројни кегли во крајбрежјето.



Хидролошка шема

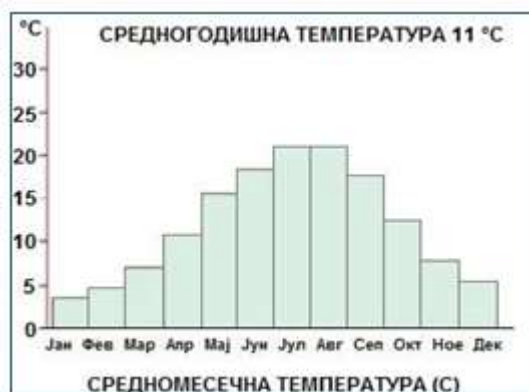
Хидрографската мрежа на овие порои е едноставна и неразвиена, се состои од кратки водотоци безводни корита, а во истите се јавува вода само во време на поројни дождови со кои се свлечува наносот формиран во поројните сливови или причинат од самите дождови.

4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот

Охридско-преспанскиот регион се карактеризира со прилично хетерогена орографија која од своја страна условува модифицирање на климатските општи карактеристики, додека огромните водни природни акумулации Охридското и Преспанското Езеро, се посебни климатски модификатори кои одредуваат посебен режим на некои метеоролошки елементи.

Поради отвореноста на подрачјето, преку долината на Црн Дрим кон север, во зимските месеци продираат студени воздушни маси кои ја снижуваат температурата на воздухот, додека во текот на летниот период имаме продор на медитерански влијанија.

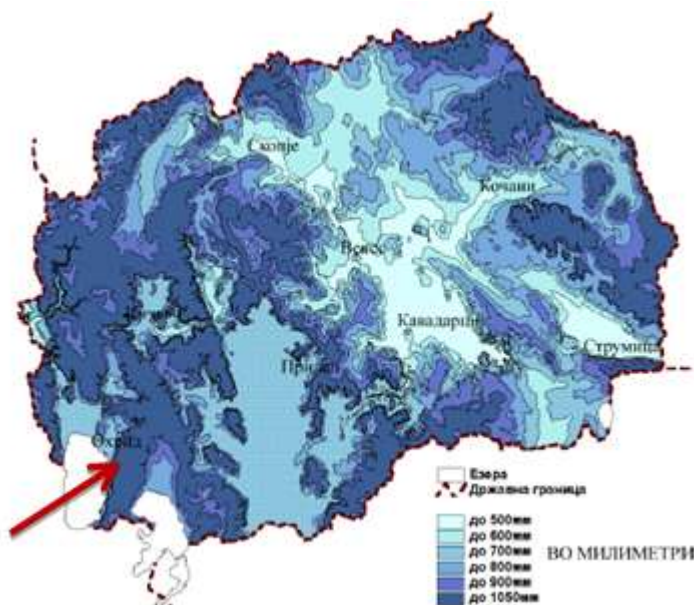
Во топлиот дел на годината езерата акумулираат топлина, а во студениот дел на годината особено во првите зимски месеци, акумулираната топлина се ослободува и го затоплува воздухот, со што значително се зголемуваат просечните месечни температури. Охридското Езеро лежи на пониска надморска височина и е значително поизразен модификатор на климата од Преспанското Езеро, што се должи на температурата на водата која во Охридското Езеро е доста потопла преку целата година.



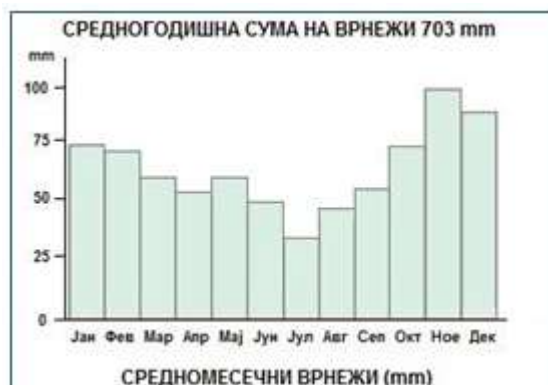
Охридскиот регион не е многу оддалечен од Јадранското Море (110 км по права линија-воздушно растојание), па би можело да се очекува режим со изразена приморска клима, но високите планински масиви кои се издигаат (околу 2000 мнв) го оградуваат регионот од запад, југ, југоисток, запирајќи го влијанието на Јадранското Море, така што климата во Охридскиот регион е умерено континентална, модифицирана според локалните влијанија, но и со делумни влијанија на медитеранската клима што предизвикува специфичност на метеоролошките елементи, а особено температурата на воздухот. Исто така, влијание има и надморската височина на Охридското Езеро со просечна височина на езерското огледало од 693,5 мнв.

Средногодишната просечна температура изнесува 11°C, со максимални средномесечни температури во јули и август од 21,2°C и 34,4°C. Просечната зимска температура изнесува 2,7°C, додека просечната летна температура изнесува 19,6°C. Најниската средномесечна температура, забележана во јануари, од -17,2°C, е апсолутниот минимум.

Просечно во Охрид се јавуваат 73 летни, а само 11 тропски денови. Поради поголемата надморска височина на котлината, непосредната близина на високите планини, Галичица и Јабланица, како и поради локалните воздушни струења, во летните месеци ноќите се свежи, додека дневните релативно високи температури се лесно подносливи. Врнежите во регионот се условени од медитеранскиот pluviометриски режим. Поголемиот дел од годишните врнежите паѓаат во ладниот дел на годината, со максимум во доцна есен, а помал во топлиот дел на годината, со минимум во летните месеци. Врнежите се, главно, од дожд, а сосема мала количина од снег.



Просечните средногодишни врнежи од дожд во Охрид изнесуваат 703 мм, додека, пак просечните врнежи од дожд во околината на езерото изнесуваат приближно 759 мм годишно. Во Охрид најврнежлив месец е ноември - 98,4 мм, потоа декември и јануари со по 78,9 мм, односно 76,4 мм, додека со најмалку врнежи се јули - 23,2 мм и август - 29,1 мм.



Снегот се јавува секоја година (зимски месеци), но снежната покривка е со кратко траење. Снегот се јавува од ноември заклучно со април и просечно годишно има 19 денови со снежна покривка. Максималната височина на снежната покривка изнесува 64 см, измерена на 14 јануари 1963 година, потоа 54 см на 25 февруари 1965 година итн. Најдолготраен непрекинат период со снежна покривка изнесува 29 дена, од 15 јануари до 12 февруари 1963 година.

Охридската котлина се одликува со посебен режим на ветрови, што е условено од езерото. Покрај ветровите што се јавуваат поради општите атмосферски промени, овде се јавуваат и ветрови со локален карактер, како последица на нееднаквото загревање на воздухот над копното и езерската површина. Ветровите во Охридската котлина имаат и свои локални називи, било според правецот на дувањето или називи што им ги дале охридските рибари. Овие локални ветрови имаат влијание на општиот распоред и зачестеноста на правците на ветровите во котлината. Така, според мерењата на мерниот пункт Охрид, во овој дел преовладува северниот, југозападниот и јужниот ветер.

Честината на ветровите и мирните периоди исто така, се менуваат во текот на денот, особено во летниот период. Утрата се карактеризираат со доминација на северните ветрови и тишините. Состојбата целосно се менува попладне, кога ветровите од југ и југоисток ги потиснуваат тишините.

Во Охрид преовладува северниот ветер со просечна годишна зачестеност од 297%, просечна годишна брзина од 2,4 м/с, а максимална од 12,3 м/с. Северниот ветер дува преку целата година, најчесто во ноќните часови, а зачестеноста му е смалена во попладневните часови. Југозападниот и јужниот ветер се приближно со иста зачестеност од 179, односно 176%, со просечна годишна брзина од 2,9 м/с и максимална од 18,9 м/с. Тие се јавуваат преку целата година, но со најголема зачестеност се од април до јуни и дуваат преку ден до доцните вечерни часови. Северозападниот ветер е со зачестеност од 73%, просечна годишна брзина од 1,8 м/с и максимална брзина од 15,5 м/с. Североисточниот ветер е со зачестеност од 43%, просечна годишна брзина од 2,5 м/с и максимална брзина од 12,3 м/с. Источниот и југоисточниот ветер се со иста зачестеност од 23%, просечна брзина од 3,1 м/с и максимална од 18,9 м/с.

Охридската котлина е доста ветровита. Од вкупниот број на измерените случаи, 862% се со ветер од различни правци, а само 138% е без ветер, со тишини. Изразито ветровито се септември и октомври, со просечна зачестеност на тишини 99, односно 81%, а мај е со најголема зачестеност на тишини, просечно 215%.

Според податоците од мерниот пункт во Охрид, просечниот мразен период изнесува 143 дена. Раниот датум на есенскиот мраз е 5 октомври, а најдоцниот датум на пролетниот

мраз е 18 мај. Меѓутоа, вистинскиот просечен годишен број на мразни денови во Охрид изнесува 61 ден.

Од вкупно забележаните сушни периоди, 84% се со траење од 10 до 20 дена, 6% со траење од 20 до 30 дена, 4% со траење од 30-40 дена и 7% со траење подолго од 40 дена. По сезони, најчесто се јавуваат во летните месеци (37%), потоа во есенските (28%) и најмалку во пролетните (19%) и зимските месеци со (17%).

Охридската котлина се одликува со долготрајно сончево зрачење (инсолација). Просечната инсолација изнесува 2.257 часови годишно или во просек 6 часа дневно, со максимум во јули (308 часови) или просечно во овој месец 10 часови дневно. Минимумот е во јануари (80 часови), или во просек 3 часа дневно.

Просечната годишна облачност изнесува 5,2 десетини, таа правилно се смалува од јануари до јули, а потоа кон декември правилно се зголемува. Со вредност поголема од 6 десетини, просечната месечна облачност се јавува од ноември заклучно со април. Најоблачни месеци се трите зимски, а со најмала облачност е месецот јули, просечно 2,8 десетини. Од вкупниот годишен број на денови, 24% се ведри, 27% се тмурни, 49% се облачни. Ведрите денови со најголема зачестеност се во јули, август и септември, а тмурните се најчести од ноември до март.

Релативната влажност на воздухот од јануари до јули опаѓа, а потоа се зголемува. Просечната годишна вредност е 71%, со максимум во декември и јануари (79%), а минимум во јули и август (60%).

Испарувањето од слободната водна површина во Охридската котлина е поголемо одошто паднатите врнежи. Просечно годишно испарува 836 л/м², а годишната сума на врнежи изнесува 708 л/м². Најголемо е испарувањето во август (137), потоа во јули (132), а најмало во јануари со 27 л/м².

Маглата е ретка појава во Охридската котлина. Просечно годишно се јавуваат 5 дена со магла, главно, во трите зимски месеци.

4.1.7 Население

Градот Охрид опфаќа површина од 203 км², а нашите податоци говорат дека според резултатите од Пописот на населението, домаќинствата и становите во Република С.Македонија, 2002 година, бројот на вкупното население во општината Охрид изнесува 55 749 жители или 256 жители на км² од кои според националноста припадност 85% се изјасниле како Македонци, а останатиот дел го сочинуваат Албанци, Турци, Срби, Власи, Роми и други, кои живеат во 16012 домаќинства и поседуваат 28437 станови. Има 14 населби (во кои не се вклучени 5 приградски населби), 5 села со помалку од 300 жители, 6 села со средна големина и 4 населби со повеќе од 800 жители.

Миграционите движења особено негативно се одразуваат во случаите на мали подрачја. Тие влијаат на вкупниот број на жители, како и на структурните карактеристики на населението, а повлекуваат краткорочни и долгорочни последици.

1994		2002	
Доселени	Отселени	Доселени	Отселени
199	286	136	245

Миграциони движења во општина Охрид

Охрид преставува еден од нашите најголеми туристички центри и како таков преставува магнет за туристите.

4.1.8 Стопанство

Главни стопански гранки во градот Охрид се: туризам и угостителство, лесна индустрија, услужни дејности (трговија и сообраќај). Најзначајни компетативни предности на општината се: туризам (поволни климатски услови, сместувачки капацитети), патна и воздушна поврзаност (аеродром), еколошки чиста и здрава средина. На поширокото градско подрачје лоцирана е индустриска зона на градот која се протега во периферијата, во предградијата Косел и Лескоец, каде се лоцирани најголемите фабрики во Охрид. Покрај за туризам, индустриските капацитети и разновидното стопанство го прават атрактивен и за бизнис, па така последните години се повеќе странски компании од целиот свет, своите партнери и пробивот во Македонија и Европа, го прават токму преку охридските компании. Во сферата на туризмот најголеми компании се Комплекс Макпетрол и Белви, Концерн Инекс Горица и Охрид Турист, додека најголеми компании, надвор од туризмот се Амак Сп, Охридска Банка - Сосиете Женерал Групација, Леарница МГ и други.

4.1.9 Хидротехничка инфраструктура

Водоснабдување

На територија на Охрид според кажувањата на постарите во турско време постоел систем од цевководи - керамички цевки, кои ја зафаќале водата од изворите Св. Петка и Поник и ја дистрибуирале до сараите и неколку чешми во градот. Сепак за почеток на организирано водоснабдување на Охрид се смета 1934 година, со изградба на водоводниот систем Каптажа Билјанини Извори, цевковод до резервоарот Кале и резервоарот Кале. Од тој период потекнува водоводната линија по Д. Влахов, Климентска, Илинденска, дел од 7-ми Ноември и старата чаршија. Во тој период се вградени лиеножелезни цевки, кои и денес се во функција. На 27.01.1948 година е формирано претпријатие „Електрична централа и водовод“ - Охрид, а во 1953 година градски водовод се издвоил од Електрична Централата. Со развојот на градот и индустриските објекти, продолжено е и развивањето на водоводниот систем. Понатамошниот тек на развојот на водоснабдувањето на Охрид било со проширување на водоводната мрежа, но и барање на нови извори на водоснабдување.

Денес од системот за водоснабдување на Охрид се врши централно водоснабдување на градот Охрид, населените места Орман, Рача, Св. Стефан, Долно Коњско, Лагадин, Пештани и туристичките локалитети долж брегот на источната страна од езерото. Од локални извори се снабдуваат населените места Велгошти, Трпејца, Љубаништа, а управувањето е од страна на МЈП Проаква.

Вкупниот број на жители, кои се снабдуваат е 48 500, но во летниот период, поради туристичкиот карактер на градот Охрид и околината, овој број рапидно се зголемува.

Водата во Охридскиот водоснабдителен систем се обезбедува од следниве извори на вода:

- Гравитациони извори
- Извори по гравитација (Летница, Биглишта, Поник) со просечна издашност од 64 л/сек. (40-140 л/сек.)
- Извори со пумпање

- Со пумпање од бунарите Студенчишта љ инст. = 115 л/сек (2x50 л/сек и 1x15 л/сек нов Бунар Бејбунар),
- Со пумпање од Билјанини Извори љ инст. = 75 л/сек (2x30 л/сек и 1x15 л/сек),
- Со пумпање од бунарите Орман љ инст. = 80 л/сек (2x40 л/сек),
- Со пумпање од Охридското езеро (само во лето) љ инст. = 200 л/сек.

За израмнување на часовната нерамномерност во централниот систем за водоснабдување на Охрид, изградени се резервоари со вкупна запремина од 7010 м².

Канализација

Паралелно со водоснабдувањето во Охрид се развивал и канализациониот систем. Со изградба на хотелските комплекси во градот, во 1957 година, изградена е и првата канализациона линија од Хотел Палас до Емшеровиот бунар. Една од основните задачи на ЈП, Локалната Самоуправа, Владата на РМ, била изградба на канализација и пречистителна станица, се со цел да се намали внесувањето на фекални води во Охридското Езеро. Во 1988 година започна со работа Системот за заштита на Охридското Езеро, кој опфаќа колекторски систем и станица за пречистување на отпадни води во с. Враништа, што претставува добра основа за развој на канализационата мрежа во градот Охрид.

Во Охридскиот регион изградена е секундарна канализациона мрежа во должина од околу 108 км и тоа во градот Охрид и населените места Д. Коњско и Лагадин. Должината на секундарната канализациона мрежа е:

- мешовита канализациона мрежа 50 км,
- фекална канализациона мрежа 43 км,
- атмосферска канализациона мрежа 15 км.

Секундарната фекална и мешовита канализациона мрежа е приклучена на колекторскиот систем, а атмосферската канализациона мрежа е спроведена во езеро.

Со проектот за Еколошка заштита на Охридското Езеро (финансиран од KFW) изградена е атмосферска канализација во должина од 8629 м, што претставува добра основа за надградба на атмосферска канализација на другите улици. Во канализационата мрежа цевките се со профил од Ф200 мм до Ф600 мм, а изградена е од различни материјали на цевки и тоа: бетонски, азбест цементни, ПВХ и од други материјали.

Процентот на приклученост на корисниците во канализациониот систем за град Охрид е 92%. Остануваат за приклучување населените места од водоснабдителниот систем Охрид, Велгошти, Пештани, како поголеми потрошувачи, но и другите населени места од општина Охрид, кои гравитираат кон колекторскиот систем. Со Проектот за Еколошка заштита на Охридското Езеро изградена е атмосферска канализација во должина од 8629 м (дел од Булевар Туристичка, дел од 7-ми Ноември, Марко Нестороски, Чаршијата), што претставува добра основа за надградба и по останатите улици во општината.

4.1.10 Културно наследство

Присуството на голем број споменици со историско и уметничко значење на територијата на крајбрежјето на Охридското Езеро го вбројуваат Охридскиот крај во најбогатите споменични региони во државата. Материјалната култура напластува на овој простор повеќе од 3.500 години и обврзува да се пристапи со посебен третман на истиот.

Во рамките на предметниот урбан опфат нема заштитени добра, добра за кои се претпоставува дека претставуваат културно наследство, односно не постојат објекти кои поседуваат елементи според кои треба да бидат прогласени за споменички добра.

4.2. Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Квалитет на воздухот

Во сегашни услови, основни загадувачи на воздухот во општината се: застарениот возен парк на населението и правните субјекти во општината, како и загадувањето од користење на нафтата, нејзините деривати и дрвото како енергетски ресурси во домаќинството.

Сообраќајот е мобилен динамичен линиски извор на загадување што се протега долж сообраќајниците во самиот град, концентрирано на поголемите крстосници, како и долж магистралните правци.

Имајќи ги предвид бројот, типот и капацитетот на застапената индустрија и другите деловни субјекти во општина Охрид, како и бројот на возила и интензитетот на патниот и авионскиот сообраќај, како и употребата на нафтата, нејзините деривати и дрвото како енергетски ресурси, генерално, може да се каже дека аерозагадувањето е во рамките на дозволените концентрации на загадувачки супстанции во воздухот.

Мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух во Охрид се врши преку мрежата на Управата за хидрометеоролошки работи и тоа само на едно мерно место во градот, при што се врши мерење на следните параметри: сулфурдиоксид (SO₂) и чад.

Податоците добиени од ова мерно место за наведените загадувачки супстанции се среднодневни, бидејќи се користат мануелни методи за анализа на истите. Во последните три години не се вршени континуирани мерења на овие параметри и не постојат систематизирани податоци за извршените мерења. Заради тоа, во овој документ се анализирани вредностите кои се измерени и обработени систематски, односно анализирани се вредностите мерени во периодот од 2003 до 2007 година.

Подолу табеларно се прикажани средномесечните, максимални и минимални среднодневни измерени вредности на овие два параметра за 2007 година:

SO ₂ [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	/	29,41	21,51	/	27,585	22,415	/	18,089	/	/	/	/
Мах	/	79,89	29,97	/	32,846	35,282	/	28,769	/	/	/	/
чад [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	/	14,03	11,07	/	9,008	4,595	/	7,036	/	/	/	/
Мах	/	76,33	39,09	/	27,956	11,948	/	14,272	/	/	/	/
Мин	/	2,94	2,90	/	2,684	0,446	/	2,329	/	/	/	/

Податоците за извршената анализа на сулфурдиоксид и чад за 2007 година, односно пресметаните просечни годишни концентрации за овие два параметра за 2007 година, дадени се во следната табела:

Охрид	Просечна годишна концентрација	Мах	Мин	МДК	Број на денови со среднодневна концентрација над МДК
SO ₂ [µg/m ³]	23,80	79,89	10,399	150	0
Чад [µg/m ³]	9,15	76,33	0,446	50	1

Подолу табеларно се прикажани средномесечните, максималните и минималните среднодневни измерени вредности на овие два параметра за 2006 година:

SO ₂ [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	19,36	23,54	26,71	29,600	27,585	22,415	/	18,089	21,803	21,382	19,899	22,957
Мах	26,07	32,89	36,68	42,077	32,846	35,282	/	28,769	28,511	52,025	24,205	36,151
Мин	13,26	16,21	18,99	20,508	23,259	17,446	/	10,399	17,061	14,609	16,501	18,382

чад [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	11,84	11,84	9,06	9,059	9,008	4,595	/	7,036	6,982	6,434	9,622	13,235
Мах	39,75	23,65	28,29	21,057	27,956	11,948	/	14,272	21,559	11,962	44,411	50,019
Мин	4,77	1,47	2,69	2,196	2,684	0,446	/	2,329	2,510	2,645	2,596	2,991

Анализата на овие загадувачки супстанции е во согласност со максимално дозволените концентрации (МДК), дефинирани во член 4 од Законот за квалитетот на амбиентниот воздух.

Од наведените мерења за последните две години за кои имаме добиено податоци (2006 и 2007 година), можеме да забележиме дека повисоки концентрации на овие загадувачки супстанции има во зимскиот период од годината, за разлика од летниот период кога концентрациите се релативно ниски. Во петгодишниот период за кој се добиени податоци од УХМР за мерењата на овие два параметра (од 2003 до 2007 година), само во 3 дена се случило да биде надмината максимално дозволената среднодневна концентрација за чад (во зимски период), додека ниту еднаш не била измерена вредност на CO₂, повисока од максимално дозволената концентрација (МДК).

Генерално земено, од досегашните севкупни анализи, можеме да кажеме дека Охрид претставува релативно чиста урбана средина во која не се забележани покачени концентрации на двете следени загадувачки супстанции над МДК.

Квалитет на водите

Своите потреби од санитарна вода градот Охрид ги задоволува од сопствени извори и бунари, а како најголем извор за водоснабдување е Охридското Езеро.

Во понискиот дел кој е претежно изграден од силикатен матичен супстрат, хидрографските услови значително се поповолни од оние од повисоките делови. Тоа особено се однесува на локалитетите каде што доаѓа до промена на матичниот супстрат од карбонат во силикат,

па се формираат т.н. влажни зони каде по правило се јавуваат најголем број на извори: изворот кај село Лескоец, Лескоечка Чешма, Билјанини Извори, изворот под местото Кочов Камен, изворот во месноста Војтино, изворот и долот на Летница.

Санитарната состојба на водите во водотеците не е нарушена бидејќи во анализираниот простор не постојат изразити загадувачи. Квалитетот на водите на езерото во приобалскиот појас (во мерни места Св. Наум, Метропол, Палас, Градска плажа) покажува тенденција на влошување, односно загадување на водата. Меѓутоа со изградбата на системот за третман на отпадните води состојбата постепено се надминува.

Во однос на состојбите на земјиштето се претпоставува дека не постои агрохемиско загадување на почвите и во наредниот период е неопходно нивна стручна и контролирана употреба. Опасност постои само од деградирање и осиромашување на земјиштето, особено во просторот меѓу Пештани и Рача и тоа исклучиво заради делување на пороите кои го испираат почвениот слој.

Одредено загадување на земјиштето забележано и со тврдиот отпад, посебно во туристичките локалитети, каде натрупувањето на тврдиот отпад од неорганско потекло со неконтролирано исфрлање има негативно дејство на земјиштето. Извесна депресија присутна е и кај растителниот свет, односно во овој простор се среќава во најголем дел, деградирана шумска покривка (шибјаци, шикари што е пред се резултат на начинот на досегашното нивно користење и експлоатацијата како и природните услови за обнова на истата).

Отпад

Управувањето со отпад во општина Охрид се одвива преку Јавното Претпријатие за комунално-производни услужни работи и езерски сообраќај Охридски Комуналец. Собирањето на отпадот во општина Охрид се врши од 00-24 ч, секој ден во централното градско подрачје, додека во останатите населени места собирањето се врши два пати неделно. За време на летната сезона поради поголемата фреквенција и присуството на голем број туристи, се работи во три смени, со давање на услуги во централното градско подрачје и на потегот Билјанини Извори - Св. Наум.

Отпадот како елемент на загрозување на животната средина е проблем кој се јавува на просторот. Отстранувањето на отпадот се врши со прибирање во контејнери. Од нив отпадот се транспортира до депонијата Буково.

Растителен и животински свет

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија, предметната локација за која се изработува Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, се наоѓа во непосредна близина на заштитени: Споменик на природата Охридско Езеро и Национален Парк Галичица:

Национален парк ГАЛИЧИЦА

Националниот парк Галичица се наоѓа во југозападниот дел на Република С.Македонија, на територија што се простира долж македонскиот дел од масивот на планината Галичица, Сува Гора и на делови од нејзините ограноци Исток и Пречна Планина, вклучително и островот Голем Град во Преспанското Езеро. Вкупната површина на Националниот парк Галичица изнесува 24.151,4 ха.

Националниот парк, како комплексна целина со Охридското и Преспанското Езеро претставува релативно ограничена област со многу високо и богато ниво на биолошка разновидност, хетерогеност и ендемизам, проценета како најимпресивна европска локација, кога се зборува за богатство на биолошка разновидност и присуство на ендемични видови.

Ендемични растенија и животни: Во Паркот се среќава исклучително голем број на локални ендемити од кои: 29 таксони од алги, 12 видови од скриеносемените растенија и 68 фаунистички видови. Покрај тоа, во Паркот се среќава голем број на други таксони кои се ендемични за Р. С.Македонија, од кои: 46 таксони од вишите растенија и 123 таксони од фауна. Фауната во Паркот е застапена и со 172 видови на Балкански ендемити, од кои: 158 видови од Инвертебратната фауна, четири (4) видови на водоземци, пет (5) видови на влечуги и пет (5) видови на цицачи. Поради присуството на овие видови, Паркот има големо значење за зачувување на биолошката разновидност во Р. С.Македонија, но и за науката на глобално ниво.

Видови од големо социо-економско значење: Во Паркот се среќаваат голем број растенија и габи чии делови се собираат поради нивите хранливи, лековити и ароматични својства, за лична употреба или за комерцијална намена. Меѓу нив, по своето значење се издвојуваат охридскиот чај (*Sideritis reaseri*) и смреклинките (*Juniperus communis*).

Видови кои се силно препознатливи и атрактивни за локалното население и посетителите: Од вишите растенија тоа се: галичичкиот смил (*Helichrysum zivojini*), галичичката качунка (*Crocus cvijici*), охридскиот чај (*Sideritis raeseri*), галичичкиот козинец (*Astragalus mayeri*), дивата фоја (*Juniperus excelsa*), персиската морина (*Morina persica*), галичичкиот чуваркуќа (*Sempervivum galicicum*), македонскиот даб (*Quercus trojana*), омеликата (*Genista radiata*) и *Lilium heldreichii*. Од габите, во оваа група на видови се вбројуваат јајчарката (*Amanita caesarea*), *Battarraea phalloides*, *Hymenochaete cruenta*, *Myriostoma coliforme*, *Pisolithus arhizus* и *Pyrofomes demidoffii*. Од без'рбетниците тоа се: сагата (*Saga pedo*), алпската стрижибуба (*Rosalia alpina*), еленчето (*Lucanus cervus*), царското самовилско коњче (*Anax imperator*), *Paracaloptenus caloptenoides*, *Calosoma sycophanta* и *Sarabus gigas*. Од рбетниците голем број од птиците се вбројуваат во оваа група, особено грабливите птици, пеликаните и многу други. Од цицачите тоа се кафеавата мечка (*Ursus arctos*), рисот (*Lynx lynx*), волкот (*Canis lupus*), дивата коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) и срната (*Capreolus capreolus*).

Покрај биолошката разновидност, меѓу клучните природни вредности на Паркот се вбројуваат и ретките геоморфолошки феномени. Стара Галичива и островот Голем Град по нивните севкупни геоморфолошки карактеристики се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа. Од поодделните форми на рељефот на стара Галичива се издвојуваат тревните тераси кон Преспанската страна на Стара Галичица, кои со одредени свои карактеристики се единствени, или исклучително ретки во евромедитеранскиот регион, но и глобално. Покрај нив значајни се и камените потковици во внатрешноста на црковите на Стара Галичива, кои се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа, додека самите цркови имаат големо национално значење.

Зонирање на паркот:

Согласно Законот за заштита на природата и целите на управување утврдени со Планот за управување со Националниот парк Галичица, во Паркот се воспоставуваат следните зони:

- Зона за строга заштита со вкупна површина од 2.117 ха;
- Зона за активно управување со вкупна површина од 12.275 ха;

- Зона за одржливо користење со вкупна површина од 9.612 ха и
- Заштитен појас со вкупна површина од 147 ха.

Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – IUCN) има меѓународен статус II категорија.

Споменик на природата ОХРИДСКО ЕЗЕРО

Во Охридското Езеро заради географската изолираност и поволните хидрографски услови, зачувани се и во него живеат околу 146 видови ендемични организми. Еден дел од нив претставуваат живи фосили речиси неизменети од времето на терциер наваму - ендемскиот сунгер, реликтните видови полжави (над 27) од кои 86% се ендемични, неколкуте реликтни видови глисти, охридската пастрмка (Салмо летница), белвицата (Ацантолингуа оцхридана) и др. видови риби со ендемски карактер како и поголем број реликтни видови алги меѓу кои најбројни се дијатомеите. Заради ваквото богатство со природни вредности, Охридското Езеро во 1979 година е внесено во списокот на светското наследство како природно добро, а во 1980 година поради значајните културно-историски вредности во поширокиот простор тоа е номинирано и како Охридско природно и културно - историско подрачје.

Површината на езерото изнесува 23000 ха.

Важи за еден од најзначајните туристички знаменитости во Македонија и со културно-историско значење од светски размери; научно-истражувачки зоолошки објект и со посебни геоморфолошки и хидролошки вредности; објект со многустрана биолошка намена; биотоп на слатководна фауна и орнитофауна.

Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – IUCN) има меѓународен статус III категорија и режим на заштита: 2, 4, 5 и 7.

Биодиверзитет

Околината на Охрид располага со доста разновиден биодиверзитет. Од растителниот свет во Охрид ги среќаваме: тиса, македонската ела, црн бор, бел бор, муника, модра смрека, планинска смрека, црвена смрека, смрдлика, дива фоја, питома фоја, повит, скребут, халожина, киселец, чинар (платан), полски брест, планински брест, вез, копривка, бела дудинка, карадутка, смоква, бука, костен, даб (цер, плоскач, горун, благун, клецер, стежер), бреза, евла, леска, дива леска, бел габер, воден габер, црн габер, орев, песји трн, сончец, бела врба, крта врба, прашлика, ловор врба, црна врба, ракета, дива врба, лагушка, бела топола, црна топола, јасика, воровинка, големолисна липа, сребренастолисна липа, ситнолисна липа, зеленика, млечка, див јоргован, лисец, спиреи, капина, малина, ружи, бадем мигдал, шипка, див бадем, дива цреша, горупла, трненка, џанка, дива слива, бел глог, бел трн, глог, мазна мушмулица, влакенста мушмулица, рушвици, оскоруши, јаребика, брекиња, мукиња, јаболки (мерелка и кисељачка), дива круша, горница круша, планинска рибизла, зајчик, рибизла, заечка, доброцвет, плускавец, грмотрн, смрдливки, руј, гроздест руј, клокочики, јавор, жестика, горски јавор, планински јавор, црвен јавор, млеч, клен, маклен, див костен, дрен, песји дрен, бршлен, курика, кржавина, кршика, љигавина, кржавина камењарка, труплика, драка, дива лоза, имела, дафина, црн јасен, грипа, калина, сурџел, чубрика, црна удика, црвена удика, анамска рака, бозел, хмељ, пелин, спаражина, кострика и др.

Од животинскиот свет ги среќаваме: лисицата, волкот, зајакот, дивата свиња, срните, куна, јазовец, еж а од птиците ги среќаваме еребицата, потполошката, патките, гуските, камењарката, дивниот гулаб, гривнежот, јастребот, итн.

Бучава

Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Проблемот на бучавата на просторот на општината не е изразито присутен, освен за време на туристичката сезона.

4.3 Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Охрид и предметниот опфат беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина каде се евидентирани клучните проблеми и предложени се мерки во облик на Акционен план за нивно надминување.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина

(Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од постоење на интензивна емисија од употреба на дрва како агенс за затоплување, зголемен сообраќај	X
	Не користење на обновливи извори на енергија	X
Вода	Нарушен квалитет на подземните води од постоење на септички јами	X
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	X
Отпад	Постоење на диви депонии	X
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аероседименти	X
	Деградација на почвите	X
Предел	Деградирани предели	X
Население	Појава на миграција	X
	Невработеност	X
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	X
	Не користење на обновливи извори на енергија	X

5 КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПОДРАЧЈАТА КОИ БИ БИЛЕ ЗНАЧАЈНО ЗАСЕГНАТИ И СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНОТ

5.1 Состојби, трендови и закани врз медиумите и областите од животната средина

Население	<p>Најголеми социјални и економски проблеми со кои се соочува населението во општина Охрид се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Низок животен стандард на локалното население; - Висока стапка на невработеност; - Невработеноста предизвикува миграција на младите луѓе во земјата и странство; - Стагнација во намерите на странски
-----------	---

	<p>и домашни инвеститори за инвестирање на капиталот;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Висока стапка на невработеност; - Ниски месечни примања и сл.
<p>Здравје на население</p>	<p>Како најчести причини за нарушување на здравјето на населението се смета:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Неадекватно и неконтролирано фрлање на отпад и појава на диви депонии; - Нарушен квалитет на почвите, како резултат на несоодветен третман на отпадните води и отпадот; - Употреба на фосилни горива; - Недостаток на национални и локални податоци за здравствените ефекти од бучавата. - Ниска свест кај населението за заштита на животната средина.
<p>Воздух</p>	<p>Како најчести причини за нарушување на квалитетот на воздухот се издвојуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недостаток на податоци за квалитет на амбиентниот воздух (мониторинг станица); - Недостаток на точни и прецизни податоци за извори на емисии во воздух (Катастар на загадувачи); - Недостаток на контрола на димоводните канали и горилници и нивно одржување; - Отсуство на систем за дистрибуција на природен гас и централно греење; - Стар возен парк кај граѓаните на Општината; - Отсуство на контрола на квалитет на гасови од согорување кај возила; - Зголемен сообраќаен метеж во туристичка сезона; - Недостаток на јавен градски превоз преку целата година, а особено до плажите и приградските населби; - Недостаток од мерки и активности за поттикнување и поддршка на користење енергија од обновливи извори/соларни панели;

<p>Бучава</p>	<p>Идентификувани проблеми во однос на бучавата во општина Охрид:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недостаток од точни и прецизни податоци за стационарните извори на бучава на територијата на општината (Катастар на извори на бучава во животната средина); - Зголемено ниво на бучава за време на туристичката сезона од угостителските објекти; - Бучава од верски објекти; - Недостаток од Стратешка карта на бучава за крајбрежјето на Охридско;
<p>Вода</p>	<p>Клучни проблеми во однос на водите во општина Охрид се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стари дотраени цевки во водоснабдителниот систем (азбест-цементни цевки 30.000 m); - Голема потрошувачка на енергија за пумпање и/или препумпување на вода за водоснабдување; - Недостаток на вода за водоснабдување во летниот период во Општина Охрид и во с. Лескоец, г. Лакочереј и н. м. Орман; - Низок степен на одржување и чистење на каналите за наводнување; - Ниска свест кај граѓаните за одржување на каналите за наводнување; - Недостаток од континуиран мониторинг на осцилациите на водостојот во Охридско Езеро; - Недостаток од комплетен мониторинг на водата и седиментот од литорално – крајбрежната зона на Охридско Езеро, заради целосно согледување на состојбата и преземање на соодветни мерки за заштита; - Отсуство на сепаратна канализациона мрежа (атмосферска, комунална и индустриска) и одведување на измешани урбани, индустриски и атмосферски отпадни води; - Застарени пумпни станици во рамките на колекторскиот систем за отпадни води - Нефункционалност на колекторскиот систем; - Отсуство на канализациона мрежа

	<p>во населените места Велестово, Г. Лакочереј, Елешец, Елшани, Љубаништа, Орман, Рамне, Трпејца, Валила, Завој, Косел, Куратица, Ливоишта, Опеница, Плаќе, Расино, Речица, Свиништа, Сирула и Скробатино;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отсуство на податоци за број на септички јами и начин на нивно одржување и чистење; - Опасност од загадување на Билјанини Извори заради непостоење на канализационен систем во населбата веднаш над изворите и „пробивање“ на септичките јами ; - Нефункционалност на Путокс станиците во Св. Наум, камп Градиште, камп Љубаништа, х. Бисер; - Недоволен капацитет на пречистителната станица Враништа и нејзина нефункционалност; - Низок процент на покриеност со атмосферска канализација на Општина Охрид; - Прелевање на отпадни комунални води од шахти, заради недоволен капацитет на канализационата мрежа; - Континуирано загадување со комунални отпадни води на Охридско Езеро на локалитетите Сараишта, Пристаниште и Мазија; - Нерегулирани корита и поплави во атарите на населените места.
<p>Почва</p>	<p>Клучни проблеми во оваа област во општина Свети Николе се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Примена на неодржливи агротехнички и агрохемиски мерки; - Несоодветно одржување на каналите и поплавување на земјиштето; - Несоодветно управување со отпадни води и отпад.
<p>Биолошка разновидност и природно наследство</p>	<p>Клучни проблеми во однос на биолошката разновидност се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Идентификуваните несоодветности во управувањето со природното и културно светско наследство, од

	<p>страна на мисија на UNESCO, презентирани во Извештајот од последната мисија, 2017 година;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Низок степен на спроведување на постојните законски прописи со цел спречување на понатамошна незаконска градба во заштитените подрачја; - Недостаток од детален преглед на сите бесправни градби во заштитеното УНЕСКО подрачје и спроведување на СОЖС/ОВЖС; - Не донесување на релевантни плански документи: План за управување со светско природно и културно наследство, урбанистички планови, Стратегија за туризам врз основа на Универзална вредност на подрачјето; - Неконтролирано уништување на подрачјето на трска со сечење, палење, корнење, за различни цели како добивање обработливи површини, плажи, хотелски комплекси, депонирање на земја и градежен шут итн.; - Не се применуваат стандарди за планирање на зеленило по глава на жител и отсуство на систем за интегрирање на податоци во врска со зеленилото, со цел подобро донесување на соодветни мерки и одлуки; - При воспоставување нови зелени површини, не се користат автохтони видови прилагодени на локалната клима; - Охридското Езеро е реципиент на отпадни атмосферски води и отпадни комунални води од кои дел воопшто не се пречистуваат; - Ерозивни наноси од речните сливови во езерото, особено од р. Сатеска и р. Коселска; - Голем број плажи и хотелски комплекси на/во близина на охридското крајбрежје и големиот број туристи во туристичката сезона; - Зголемен сообраќај во Старото градско јадро; - Голем број бесправно изградени објекти во крајбрежната заштитна зона на Езерото; - Недефиниран степен на заштита и
--	--

	<p>отсуство на систем за одржливо управување со Студенчишко Блато;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пренамена на делови од Студенчишко Блато заради изградба на трајни и/или временски објекти, асфалтни и др. патишта, обработлива површина, одлагање на градежен шут, инертен отпад итн.; - Отсуство на активностите за подигање на јавната свест за значењето и улогата на Паркот и другите заштитени подрачја во регионот насочени кон граѓаните.
--	---

5.2. Состојба без имплементација на планскиот документ

При подготовка на Планската документација за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материји (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Нема услови за создавање на поволен економски амбиент за одржив економски и еколошки развој на подрачјето - регионот;
- Намалени приходи во буџетот;
- Отсуство на инвестициони вложувања;
- Намалена можност за вработување;
- Пораст на економската миграција;
- Не се создаваат услови за искористување на обновливите извори на енергијата (соларната енергија);
- Не се создават услови за одржлив развој на туризмот;
- Намален животен стандард и
- Не се создаваат услови за економски и одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Со изработката на планските решенија од Урбанистичката планска документација просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

При подготовката на планското решение е разгледувана алтернативата за неспроведување на планското решение со што состојбата во животната средина би останала под влијание само на природните фактори. Во овој случај се очекува моменталната состојба на теренот воопшто да не се промени, а економската пасивност и понатаму да продолжи.

Во случај на нереализирање на планските решенија на анализираното подрачје се очекува:

- Постојниот социјално-економски статус на населението во поширокото подрачје и понатаму да стагнира;
- Трендот на миграција на населението кон поразвиените урбани центри и понатаму да продолжи;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини, а со тоа и деградација на пределската разновидност на подрачјето;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Реализирањето на планските решенија со избраната намена во просторот ќе овозможи искористување на поволната географска положба на локацијата, искористување на поволните микроклиматски услови и добрата поставеност во однос на сообраќајната поврзаност со околните населени места, зголемување на атрактивноста на просторот преку изградба на содржини кои се вклопуваат во пределот и подобрување на туристичката понуда.

Со реализација на овој план се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на разни инвеститори за реализација на предложената програма за развој на туризмот како ориентација во актуелните економски тенденции на државата.

Активирањето на овој простор ќе овозможи одржлив развој на повеќе дејности, кои ќе продуцираат економски ефекти не само во областа на туризмот и угостителството, туку и во останатите дејности непосредно поврзани со изработката и ефектуирањето на урбанистички решенија и тоа: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Непосредниот ефект кој ќе произлезе со реализацијата на предложениот Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид ќе се рефлектира врз зголемено ангажирање на расположливата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини, односно позитивен кумулативен ефект врз социо - економската компонента и одржлива и интегрирана заштита на животната средина, што се одсликува преку:

- Социјална, економска и просторна кохезија во рамки на регионот, со оптимално користење на неговите специфични особености;
- Реализација на целите за заштита на животна средина релевантни за планскиот документ, преку примена на мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси преку нивно одржливо користење, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето на комуналните отпадни води;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово селектирање и повторно искористување и отстранување на прифатлив начин согласно законските решенија;
- Рамномерен и одржлив просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на компонентите на биолошката и пределската разновидност и
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Треба да се има во предвид, дека целите на планскиот документ за одржлив економски развој, со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад). Поради тоа, во овој документ се предложени мерки за заштита на медиумите од емисија на отпадни материи, од емисија на бучава, генерирање на отпад, различни непогоди и хаварији. Исто така, како составен дел на Извештајот за Стратегиска оцена се презентирани дополнителни мерки за спречување, намалување или ублажување на негативните влијанија врз животната средина од реализацијата на целите на планскиот документ.

Како резултат на реализирање на планските содржини, кои подетално ќе бидат утврдени со Архитектонско - урбанистичкиот проект, при што секако ќе се има предвид компатибилноста на планираните градби согласно потребите и сензибилноста на планскиот опфат, ќе заживее одржливиот економски развој на општината и регионот, ќе се намали економската миграција на населението и ќе се ефектуира просторот во насока на негово рационално искористување во функција на одржлив економски и **еколошки развој**.

7 ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОДРЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО ИЛИ МЕЃУНАРОДНО НИВО

Еден од најголемите предизвици за политиката на животната средина е постигнување на рамнотежа меѓу економската и социјалната димензија на развој, од една страна и заштита на животната средина од друга страна, кој предвидува зголемена употреба на економски инструменти во насока на заштита на животната средина.

Основните принципи за заштита на животната средина во државата се поставени со Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91, 1/92 (Амандман I и II); 31/98 (Амандман III); 91/01 (Амандман IV-XVIII); 84/03 (Амандман XIX); 107/05 (Амандман XX-XXX) и 3/09 (Амандман XXXI)), како највисок правен документ во земјата. Уставот пропишува дека еден од основните принципи на фундаменталните вредности е регулација и хуманизација на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и природата.

Исто така, една од основните слободи и човекови права е правото на чиста и здрава животна средина, но тоа е исто така, обврска на граѓаните да ја унапредуваат и заштитуваат животната средина, додека земјата е должна да обезбеди услови за остварување на ова загарантирано право на граѓаните (Член 43).

Водена од овие уставни одредби, Република Македонија воспоставува функционален и ефикасен национален систем за управување со животната средина, поврзан со:

- Продолжување на процесот на приближување кон политиките на ЕУ во областа на животната средина;
- Зајакнување на административните капацитети, потребни за ефикасно управување со заштита на животната средина;
- Обезбедување платформа за ефикасна имплементација и спроведување на барањата за заштита на животната средина преку зајакнување на капацитетите за ефикасно управување со животната средина на сите нивоа на управување и преку обезбедување на тесна соработка помеѓу надлежните органи на хоризонтално и вертикално ниво;
- Интеграција на политиката за заштита на животната средина во другите секторски политики;
- Поттикнување на индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина, кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Решавање на проблемите на животната средина кои се од национално значење;
- Зголемување на степенот на исполнување на обврските, кои произлегуваат од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина;
- Последно, но не и најмалку важно, е зголемување на нивото на инвестиции во животната средина за постигнување на стандардите на ЕУ.

Специфични цели за заштита на животната средина:

- Подобрување на квалитетот на животот и здравјето и зголемување на животниот стандард;
- Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови;
- Заштита и подобрување на квалитетот на водата и на почвата;
- Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство;
- Заштита на карактеристиките на пределот;

- Заштита на материјалните добра;
- Заштита и унапредување на културното наследство.

Правото на чиста и здрава животна средина е предмет на значителен број правни акти, стратешки, плански и програмски документи на национално ниво, како и на меѓународните договори и политики кои Република Македонија ги има ратификувано.

Прашањата за заштита на природата, обезбедувањето чиста и здрава животна средина и целите за заштита на животната средина се дефинирани во согласност со националната и меѓународната легислатива и истите се земени предвид при изработка на Извештајот за стратегиска оцена, а опфатени се и број други стратешки, плански и програмски документи.

Една од клучните меѓународни конвенции на кои Република Македонија е потписничка е Конвенцијата за биолошка разновидност, ратификувана и објавена во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97. Конвенцијата има три главни цели:

- Зачувување на биолошката разновидност;
- Одржливо користење на компонентите на биолошката разновидност; и
- Праведна и еднаква распределба на придобивките кои произлегуваат од користењето на генетските ресурси.

Други конвенции и протоколи, ратификувани од страна на Република Македонија за заштита на животната средина се:

- Картагенски Протокол за биосигурност кон Конвенцијата за биолошка разновидност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/05);
- Конвенција за заштита на водните живеалишта со меѓународно значење за заштита на водните птици (Рамсар) („Службен лист на СФРЈ“ бр. 9/77);
- Бонска Конвенција за заштита на миграторни видови диви животни („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/99) и Договор за заштита на лилјациите во Европа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/99 и 13/02);
- Бернска Конвенција за заштита на дивиот растителен и животински свет и природните живеалишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/97);
- Париска Конвенција за заштита на светското културно и природно наследство („Службен лист на СФРЈ“ бр. 56/74);
- Рамковна Конвенција на ОН за климатски промени (Њујорк) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/97) и Кјото Протокол кон Рамковната Конвенција на ОН за климатски промени („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/04);
- Еспо Конвенција за оцена на влијанието врз животната средина во прекуграничен контекст („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/99);
- Архуска Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во донесување на одлуки и правна заштита за прашања од областа на животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/99);
- Конвенција на Обединетите Нации за борба против опустинувањето во земјите што се соочуваат со сериозни суши и/или опустинување, особено во Африка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/02);
- Виенска Конвенција за заштита на озонската обвивка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 1/1990), ратификувана од Република Македонија на

- 10 март, 1994 година;
- Монреалски Протокол за супстанциите кои ја осиромашуваат озонската обвивка (Монреал, септември, 1987 година), ратификуван од Република Македонија на 10.03.1994 година;
 - Стокхолмска Конвенција за заштита на човековото здравје и животната средина од отпорни органски соединенија, потпишана од Република Македонија на 23 мај, 2001 година и ратификувана на 19 март, 1994 година;
 - Комуникација од Комисијата за Европскиот Парламент, Советот, Економскиот и Социјален Комитет и Комитетот за регионите (Наше животно осигурување, наш природен капитал: ЕУ Стратегија за диверзитет до 2020 година);
 - Рамковната конвенција за вредностите на културното наследство за општеството (Фаро2005) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/11),
 - Конвенцијата за заштита на архитектурното наследство на Европа (Гранада 1985);
 - Конвенцијата за заштита на археолошкото наследство на Европа (Валета 1992) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/05).

7.1 Цели на Стратегиската оцена на животната средина

Целите на заштитата на животната средина се изразени преку целите на стратегиска оцена на животната средина. Споредување на целите за животна средина со целите и активностите во планскиот документ е вообичаен метод при спроведување на СОЖС, со цел да се оцени дали развојот, односно идната имплементација на еден развоен плански документ, како што е во случајов **Урбанистички план вон населено место Горица Север, Охрид 4**, Општина Охрид (2017 - 2022), ќе биде во насока на поставените цели за животна средина (СОЖС). Целите на стратегиската оцена на животната средина се прикажани преку статусот на: населението и здравјето на населението, биолошката разновидност, водата, почвата, воздухот, климатските промени, материјалните добра, пределот, културното наследство и интеракцијата помеѓу нив.

Во табелата, што следува, презентирани се целите на СОЖС во однос на целите дефинирани во **Урбанистички план вон населено место Горица Север, Охрид 4**, Општина Охрид (нивната компатибилност и некомпатибилност).

Компатибилноста/некомпатибилноста на целите е разгледувана во однос на **Урбанистички план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид**, (цели за намена на просторот и активности за нивно постигнување) и во однос на неговата идна имплементација во понизок ранг на плански документи или проектна документација.

Теми на СОЖС	Цели на СОЖС	Специфични цели на СОЖС	Поврзаност со насоките и целите на УПВНМ	СОЖС индикатори
Население издравје на население то	Унапредување на животните услови на населението	<ul style="list-style-type: none"> -Подобрување на медиумите и областите од животната средина; -Подобрување и заштита на здравјето на луѓето; -Подобрување на социоекономската состојба (вработување, зголемување на приходите, демографски развој, намалување на миграцијата); -Подобрување на инфраструктурата; -Подобрување на квалитетот на живот на луѓето. 	<p><u>Компатибилност</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Планирање на просторот во согласност со законските прописи за урбанизација и користење на земјиштето, -Развој на активности во кои ќе се применуваат принципите и стандардите за заштита на животната средина; -Имплементација на мерки за зачувување на состојбата на медиумите во животната средина; -Подобрување на условите за стимулирање и поттикнување на нововработувања и подобрување на стандардот и квалитетот на живот на населението; -Развој на нови бизниси и зголемување на стандардот на живеење во Општината. 	<ul style="list-style-type: none"> -Евидентирани дозволи, одобренија и согласности за урбанизација на просторот, изградба и оперирање на планските содржини; -Количина на произведена енергија; -Тренд во намалување на емисиите на стакленички гасови; -Тренд на увоз на енергија; -Трендови на емисии во медиумите од животната средина; -Евидентирани ризици по здравјето и безбедноста на населението; -Број на евидентирани жалби и оплаки од засегнатите страни; -Стапка на вработеност; -Животен стандард; -Приходи во општинскиот и државниот буџет.

<p>Воздух и климатски промени</p>	<p>Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови</p>	<p>-Одржување и подобрувањена квалитетот на воздухот, -Ограничување на загадувањето на воздухот донивоа кои не ги загрозуваат природните системи, -Ограничување на емисиитена воздух во согласност со стандардите за квалитет на воздухот, -Намалување на емисиите на стакленички гасови и зголемено искористување на</p>	<p><u>Компатибилност:</u> - Искористување на можностите за енергетски ефикасни објекти -Намалување на емисиите на стакленичките гасови и допринос кон ублажување на климатските промени; -Намалено производство на енергија од фосилни горива.</p>	<p>-Тренд во намалување на емисиите на стакленички гасови; -Тренд на увоз на енергија; -Квалитет на амбиентен воздух на општинско и државно ниво (пред и по имплементација Планот)</p>
--	---	--	--	--

**Урбанистички план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина
Охрид,**

		обновливи извори на енергија, -Намалување на причините и последиците од климатските промени.		
Бучава и вибрации	Заштита на населението од зголемено ниво на бучава и вибрации	-Одржување на нивото на бучава и вибрации до нивоа кои се прифатливи за населението и биолошката разновидност.	<u>Компатибилност</u> Во рамките на планскиот опфат не се предвидени објекти кои би генерирале бучава.	-Нивоата на бучава и вибрации се во граници со кои не се нарушува здравјето на населението; -Состојбата на бучавата во животната средина не се драстично разликува во однос на мерењата пред фазата на имплементација на Планот; Број на жалби и поплаки од населението за ефектите од зголемено ниво на бучава;

Води	Заштита и унапредување на состојбата со водите	-Одржливо управување и користење на водните ресурси, -Заштита, зачувување и подобрување на состојбата на крајбрежното земјиште, водните екосистеми и екосистемите зависни од вода, -Намалување на штетните испуштања и постепено елиминирање на емисиите на опасни материји и супстанции во водите. -Зачувување на биолошката разновидност во рамките на интегрираното управување со водите.	<u>Компатибилност:</u> - планираното управување на водите е преку воспоставениот систем за водоснабдување и одведување на атмосферската и канализационата вода, преку колекторскиот систем до прочистителната станица „Враништа“	-Применети практики и техники за заштита и рационално искористување на водите; -Достапни податоци од мониторинг на површински и подземни води; -Склучени договори со овластени постапувачи за управување со разни фракции отпад; -Изработени планови и имплементирани мерки за управување со несреќи и хаварии.
Почва	Заштита и унапредување на	-Заштита на почвата од деградација и губење на	<u>Компатибилност:</u> -Планирање на просторот во согласност	-Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова

	состојбата на почвата	нејзината плодност, -Заштита на геоморфолошките вредности на почвата, -Заштита на почвата од загадување; -Зачувување на агробиолошката биолошката разновидност.	со потребите за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид,	урбанизација; -Тренд на незафаќање на новиповршини под градба -Трендови на емисии на загадувачки материји во животната средина; -Воспоставен систем за управување соотпадат;
Биолошка разновидност и природно наследство	Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство	-Подобрување на состојбата со биолошката разновидност преку заштита на екосистемите/живеалиштата, видовите и генетската разновидност, -Подобрување на постојните деградирани живеалишта и нивна ревитализација, -Намалување на притисоците и заканите врз биолошката разновидност, -Воспоставување на комплексен мониторинг на биолошката разновидност	<u>Компатибилност:</u> -Урбанистички развој на просторот со примена на принципите и стандардите за заштита на природата;	- Примена на препораките пропишани во Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) -Примена на препораките кои ќе произлезат од Секторот природа, при МЖСПП. -Усогласеност на просторниот развој на просторот во согласност со планската документација и препораките од Извештајот за СОЖС; -Концентрациите на емисиите во медиумите и областите на животната средина се во согласност со пропишаните законски гранични вредности;

		(видови, живеалишта, екосистеми, значајни подрачја).		
Предел и визуелн и карактеристик и	Зачувување на карактеристиките на пределот и негова заштита, особено во назначени области	-Зачувување на природните карактеристики на пределот, -Одржување на функционалните и структурни карактеристики на природните и полуприродните предели, -Подобрување на квалитетот и	<u>Компатибилност:</u> -Поставување и распоред на објектите во планскиот опфат со што ќе се намали степенот на деградација на пределот. <u>Некомпатибилност:</u> -Урбанизација на простор со значителни природни пределски и визуелни	- Примена на препораките пропишани во Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) -Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација,

		бројот на јавно пристапниотворени простори.	карактеристики;	-Примена на препораките кои ќе произлезат од Секторот природа, приМЖСПП.
Материјал нидобра	Заштита на материјалните добра	-Намалување на количините на генериран отпад и негово одржливо управување, -Изградба, заштита и подобрување или санација на системите за водоснабдување, третман на отпадни води, -Подобрување и ефикасно користење на постојната и изградба на нова транспортна инфраструктура, -Подобрување и ефикасно користење на постојниот начин на снабдување со електрична енергија и изградба на нова електроенергетска инфраструктура и преносна мрежа. - Поставување на инфраструктура на локациии кои не располагаат со значајни природни вредности.	<u>Компатибилност:</u> -Планирање на просторот во согласност со постојната состојба и потребите од изградба на инфраструктура, со цел постигнување одржлив просторен урбан развој;	- Добиени дозволи и согласности за пренамена на земјиштето и негова урбанизација, -Примена на препораките кои ќе произлезат од Секторот природа, при МЖСПП. -Изградена електродистрибутивна, транспортна и комуникациска инфраструктура; -Склучени договори со овластени постапувачи за управување со разни фракции отпад; -Изработени и имплементирани плановиза управување со несреќи и хаварији; -Стапка на фреквенција на возила по сообраќајниците во однос на постојната состојба и сл. -Поплаки од населението и правните субјекти.

Културно наследство	Заштита и унапредување на културното наследство	-Зачувување и подобрување на историските градби, археолошки наоѓалишта и други важни културни локалитети.	-Почитување на вредноста на културното наследство.	- Примена на препораките пропишани во Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) -Евиденција на евентуално откриени и заштитени културни добра.
----------------------------	---	---	--	---

8 ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ИМЕРКИ ЗА НАМАЛУВАЊЕ

Потенцијалните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти кои може да бидат предизвикани со имплементација на **Урбанистички план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид**, (2017 - 2022) се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни придобивки, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и области на животната средина и социоекономските придобивки, но од генерален аспект.

За дел од планираните активности во Планот, дополнително ќе се води постапка за подетална оцена на влијанијата врз животната средина на ниво на документација од понизок ранг.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина и социоекономските аспекти ќе бидат елиминирани или ефективно подобрени, доколку при имплементација на Планот и предложените мерки, од кои дополнително ќе произлезат конкретни проекти, бидат земени предвид мерките за намалување на влијанијата дефинирани во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени на ниво на проекти, низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина.

Влијанијата врз медиумите и областите од животната средина, здравјето на населението и социјалните влијанија кои може да произлезат со имплементација на Планот, како и предлог мерките за нивно намалување или избегнување се прикажани во следното поглавје.

9. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, Имплементацијата на планските решенија од Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз водата, воздухот и почвата, биодиверзитетот, пределите и нивните пејзажни вредности, природното и културното наследство, како и влијанијата врз социоекономската состојба и здравјето на луѓето во општина Охрид.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оценка на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оценка на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оценка на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Иницијативата на создавање на нестопански капацитети ќе има позитивно влијание во непосредната околина и ќе претставува движечка сила за побрз и порамномерен одржлив развој на истите. Тоа ќе влијае посредно и на вкупниот одржлив општествено-економски и урбан развој во регионот, односно пошироката околина Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид ќе има позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и негово одржливо користење и се разбира економски ефекти манифестирани преку отварање на нови работни места, едуцирање на нови квалитетни стручни кадри, неопходни во процесот на создавање на нова работна сила и нејзино вклучување во економскиот и општествен живот, како на локално, така и на регионално и на национално ниво. Тоа е важно со земање во предвид дека во општината Охрид на чиј простор се наоѓа предметната локација, претставува расположлива работна сила, што е значаен потенцијал за идниот развој на овој крај.

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат, не само што ќе влијаат врз намалување на економската миграцијата на локалното население, туку ќе претставува и позитивен стимул за демографскиот развој, како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот, односно на создавање на поволен и одржлив економски амбиент.

Влијание врз човековото здравје

Со имплементацијата на планот, може да се предизвикаат евентуално одредени влијанија врз здравјето на луѓето од аспект на неправилно управување со животната средина (не имплементирање на мерките за заштита на животната средина).

Обезбедувањето на заштитно зеленило и хортикултурно уредување на просторот ќе биде во насока на подобрување на здравјето на луѓето, што е опфатено и со планската содржина, при што треба да се почитуваат законски пропишаните стандарди. При изградбата и во зависност од типот на објектите да се применуваат пропишаните стандарди согласно Европските Директиви и меѓународната законска регулатива.

Заради намената на просторот и предвидените градби во опфатот на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, не се очекуваат негативни влијанија врз човековото здравје со реализацијата на овој плански документ.

Во текот на подготовка и изведба, односно во фазата на градежни активности на објекти - градби и инфраструктурна мрежа, може да се појави краткотрајно влијание врз здравјето на непосредните извршители на градежните зафати. Влијанијата би се однесувале на влијание од зголемена бучава, издувни гасови и цврсти честички емитирани од моторни возила и тешката механизација, вибрации и генериран отпад.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на планските решенија дефинирани со овој план ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата, подобрување на начинот на живот, зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот и сл.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух. Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба - изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Поголемо влијание се очекува да се јави во вид на прашина и емисии од загадувачки материји во воздухот, како резултат на градежни активности при изведбата на планираните содржини предвидени во планскиот опфат, а кој подетално ќе бидат разработени со Архитектонско - урбанистичкиот проект, при изведбата инфраструктурна мрежа во функција на потребите на планираните градби.

Евентуалните влијанија ќе бидат детално анализирани при изработката на Студијата за оценка за влијанието врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, како би се оствариле поволни услови за подобрување на квалитетот на воздухот, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Ваквиот тип на објекти не спаѓа во групата на големи загадувачи на животната средина. Имајќи ја во предвид намената на класи за овој плански опфат не се очекуваат големи согорувачки процеси (освен употребата на котли со мали капацитети кои би се користеле сезонски за греење) или пак користење на електрична енергија. Дополнителното утврдување на можностите за користење на обновливи извори на енергија за затоплување на објектите во зимскиот период е избор на уште поповолна алтернатива за индиректно намалување на емисиите на CO₂ во животната средина, кои би можеле да влијаат на микроклимата во поширокото опкружување. Искористувањето на соларната енергија како извор на енергија оди во прилог на намалување на влијанијата на климатските промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фазата на градба, при реализација на предвидените активности може да се очекува зголемено ниво на бучава од употреба механизација.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оцена на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава. Во однос на функционирањето на објектите, изворот на бучава ќе биде само од лесните возила.

Влијание од вибрации

При изведба на градежните активности може да се очекуваат вибрации, но тоа ќе бидат со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз квалитетот на водите

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот се санитарните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од неправилно управување со отпад. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменска содржина која ќе резултира со веќе споменатите придобивки. Евентуалните влијанија врз

почвата може да произлезат од несоодветно управување со санитарните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Значајни влијанија врз почвата не се очекуваат, бидејќи во Планот за изградба ќе се предвидат мерки и решенија за комуналната инфраструктурна мрежа, управување со отпадните води и отпадот кој ќе се генерира во објектите. Индиректно, негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата и емисиите од планираниот опфат во планскиот опфат се проценуваат како не многу значајни со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидените објекти.

Влијание врз пределот

Изградбата на објектите и инфраструктурата може да предизвика евентуални влијанија врз пределот како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Но, овие влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Чувствителноста на просторот, високата вредност на природните и создадени вредности на регионот наметнуваат потреба во планските решенија, посебно внимание да се обрне на:

- Унапредувањето и заштитата на животната средина;
- Заштита на Регионот како светско културно наследство;
- Зачувување на еколошките вредности, функции и биолошкиот диверзитет во овој регион;
- Интегрална заштита на природната просторна целина на Националните паркови, спомениците на природата (Галичица и Охридско Езеро) и други категории на природни богатства.

Влијанијата на крајоликот на локацијата може да бидат значителни доколку се влијае неконтролирано и несоодветно одржување на просторот во и надвор од локацијата на опфатот. При одвивање на градежните активности може да се предизвикаат негативни влијанија предизвикани како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Ваквите влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија, но истите би биле со ограничен интензитет и времетраење.

При изборот на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоаккумулятивен капацитет за загадувачки материи.

Локалитетот припаѓа на туристичките простори со меѓународно значење. Комплексната туристичка понуда на регионот дава можности за развој на повеќе видови туризам: езерски, риболовен и др. Туристичкиот развој подразбира зачувување на животната средина затоа што не е можен туристички развој во средина во која се нарушени односите во еко-системите.

Туризмот мора да го заштитува просторот од другите некомплементарни активности со кои доаѓа во просторна колизија, но исто така и од самиот себе, за да го зачува основниот ресурс на кој го темели својот развој. Еден од најважните

начини на контролирање на просторниот развој на туризмот е по пат на утврдување на носечкиот капацитет на туристичкиот простор.

Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.

Реализацијата на овој план би требало да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на одржливо користење, повисока организација, инфраструктурна опременост, повисок квалитет на услугите во окружувањето, како и уреденост на просторот сето тоа базирано врз принципите на одржлив развој како и максимално почитување и вградување на нормативите и стандарди за заштита на животната средина.

Со овој план не се очекуваат значителни влијанија врз крајоликот на локацијата и пошироката околина.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Во рамките на предметниот урбан опфат нема заштитени добра, добра за кои се претпоставува дека претставуваат културно наследство, односно не постојат објекти кои поседуваат елементи според кои треба да бидат прогласени за споменички добра.

Влијание врз природното наследство

Од областа на заштита на природата, урбанистичката документација треба да е усогласена со Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспански регион, како и Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро, Законот за управување со светското културно наследство во Охридскиот регион и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО, Законот за заштита на природата, на тој начин, што врз основа на режимите на заштита, се организирани активностите за разработка на планската документација и изградба на градби, кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Во просторот опфатен со Урбанистички план треба да се има во предвид непосредната близина на Националниот Парк Галичица.

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Голем број на активности кои би се одвивале со реализацијата на планскиот опфат може да предизвикаат нарушување на биолошката рамнотежа во областите каде што тие се одвиваат и да имаат директно или индиректно влијанија врз објектите и подрачјата заштитени или предложени за заштита како природно

наследство. Потенцијални влијанија можат да се јават како резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материји и сл. На поширокото подрачје не станува збор за нарушување од големи размери.

Влијание врз материјалните добра

Имплементацијата на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето на поширокото подрачје и ќе се надоврзе со веќе постоечките туристички капацитети. Вредноста на земјиштето ќе се зголеми заради туристичката атрактивност на просторот и постојните пејзажни доминанти во околниот предел. Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, во градежната фаза ќе се создадат поголеми количини на градежен отпад при реализација на градежните активности и земјен отпад заради раскопување на земјиштето. Во планскиот документ да се предвиди доколку е возможно градежниот шут повторно да се искористи при тампонирање на пристапните делови и покривање на ископите или уредно да се одложи на депонија по завршување на градежните активности.

Доколку отпадот уредно се селектира и собира во контејнери, а после тоа комуналниот отпад организирано се транспортира се очекува влијанијата од генерирањето на отпад да бидат сведени на минимум.

Влијание од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. За анализираниот планскиот опфат да се разработат мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти да се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаната со што ќе се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето.

10. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република С.Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република С.Македонија, Националниот Еколошки Акционен План,

секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со отпадот;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

При изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10), Планот за управување со Национален парк Галичица 2010-2020, како и заштитната категорија, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

Доколку при изработка на урбанистичка планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозувано со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Потребно е предвидување на водоводна мрежа на локалитетот за новите содржини и за потребите и условите за противпожарна заштита.

Потребно е предвидување на фекална канализациона мрежа за новопредвидените површини, а истото се однесува и за атмосферската канализација.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат ќе има позитивно влијание, пред се, на населбите во непосредната околина и ќе претставува движечка сила за побрз и порамномерен одржлив развој на истите и ќе овозможи развој на локалната економија. Изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, ќе има позитивен стимул и ефекти врз целото окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и одржлив економски развој, економски ефекти манифестирани преку отварање на нови работни места, едуцирање на нови квалитетни стручни кадри неопходни во процесот на создавање на нова работна сила и нејзино вклучување во економскиот и општествен живот, како на локално, така и на регионално и национално ниво.

Реализацијата на планската документација ќе влијае во насока на намалување на економската миграција на локалното население и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на овие плански содржини ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот.

Според тоа, може да се каже, дека имплементацијата на планот ќе има позитивни долгорочни влијанија врз развојот на демографските карактеристики на општина Охрид.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Заради намената на просторот и градбите во опфатот предвидени во Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид не се очекуваат значителни влијанија врз човековото здравје. Во тек на земјените работи се предлага прскање на земјиштето/ градилиште со вода, за да се намали емисијата на суспендирани цврсти честички и негативното влијание врз квалитетот на воздухот.

Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат и е потенцијална опасност и се предлага негово интегрирано управување и третирање, односно собирање и селектирање на за таа цел определена локација, а отпадот што ќе остане да се организира за негово транспортирање до местото наменето за одлагање на отпад.

Отпадот од градежните активности, односно градежниот отпад доколку не може да се искористи за тампонирање и слично да се собира, транспортира и депонира на за таа цел утврдената локација на депонија.

Интегралната реализација на предложените мерки е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина, кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Доследно спроведување на планските решенија за сообраќајната и комуналната инфраструктура ќе бидат доволна гаранција за директна заштита на човековото здравје. Имено, со овие решенија можноста за загадување на медиумите на животната средина (почва, површинските и подземните води и воздухот) ќе се сведе на минимум, а со самото тоа и можноста за загрозување на човековото здравје.

- Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението. Со планско уредување на просторот и реализација на предвидените плански решенија ќе се зголеми економската вредност на објектите во непосредна околина, ќе се создадат услови за искористување на расположивата работната сила, економски раст и добросостојба на локалното население.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина и неопходно е при проектирање и реализација на сите објекти да се применат и имплементираат современи технологии и најдобри достапни техники кои го заштитуваат воздухот од загадување.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид се препорачува користење на обновливи извори на енергија, како енергетски ресурси и предвидување на зелени површини на соодветни слободни површини и хортикултурно уредување на просторот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатските промени

Проценките за климатските промени на анализираното подрачје посочуваат дека летната сезона би можела да се продолжи како резултат на порастот на температурата на воздухот, што ќе има позитивни импликации врз развојот на туризмот. Изградбата на новопредвидените содржини нема да има значителни импликации врз микроклимата на анализираното подрачје.

Предвиденото озеленување на просторот треба да се изведува плански со претходна анализа на изборот на вегетација, со цел да се придонесе кон намалување на присутните загадувачки материји во воздухот, кои се очекуваат заради зголемената концентрација на возила во овој регион. Дополнително, видот на дрвјата може да придонесе за намалување на околната температура на

воздухот, а со тоа да го ублажи влијанието на високите температури во летниот период.

- Мерки за заштита од бучава

Во насока на минимизирање на бучавата во периодот на градба, се препорачува употреба на современа механизација и запазување на дозволените нивоа на бучава.

Мерки кои се предвидуваат за спречување и намалување на бучавата се:

- Објавување на план на отпочнување и завршување на работите;
- Изведба на работите во тек на дневни часови и намалување на можноста за вознемиреност од бучава (од 07.00-17.00 часот);
- Користење на нови и технички исправни машини, кои предизикнуваат помало ниво на бучава;
- Изведба на заштитни зелени појаси и хортикултурни садници во границите на планскиот опфат за намалување на нивото на бучава.

- Мерки за намалување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што нема да се воведат посебни мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Својствата на почвата индиректно влијаат, како на квалитетот на почвата, така и на квалитетот на подземните води. Затоа е потребно да се предвидат соодветни мерки за спречување и намалување на влијанијата врз почвата.

Во време на градежните активности потребно е контролирано и внимателно отстранување на површинскиот слој од почвата, да не се вршат поголеми ископи од планираните, како и вишокот на земја да се искористи повторно.

Градежниот шут ако може да се употреби за тампонирање, а во случај да треба да се отстрани, истиот да се собере, транспортира и одложи на за таа цел посебно место на депонија.

Во оперативната фаза треба да се забрани фрлање и неконтролирано одлагање на отпад.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените плански содржини во планската документација треба да бидат вклопени во околниот пејзаж и да придонесат кон зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Со изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид

просторот добива нова димензија во функција на зголемување на атрактивноста на подрачјето и зголемување на неговата вредност.

Имплементацијата на планот ќе има позитивно влијание на пределот, ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај објектите треба да се предвидат зелени површини со хортикултурно уредување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Предвидените содржини со Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, имаат позитивно влијание врз материјалните добра заради зголемување на атрактивноста на просторот со самата реализација на овој план. Оттука, мерките кои би се превземале би биле во насока на зголемување на позитивните импликации на околниот простор и зголемување на неговата атрактивност и вредност.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 39/16) во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита.

Во рамките на предметниот урбан опфат нема заштитени добра, добра за кои се претпоставува дека претставуваат културно наследство, односно не постојат објекти кои поседуваат елементи според кои треба да бидат прогласени за споменички добра.

- Мерки за намалување на влијанијата врз природното наследство

Заштитата на природата се уредува преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштита на природното наследство, во заштитени подрачја, надвор од заштитени подрачја како и заштита на природните реткости.

Во современото планирање на просторот, мерките и активностите за заштитата на природата се насочени кон активно уредување и заштита на природата и средината во која човекот живее и работи.

Доколку при изработка на планската документација од пониско ниво се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое може да биде загрозувано со имплементацијата на овој опфат, потребно е да се превземат мерки за заштита согласно со Законот.

При изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти

донесени врз основа на овој закон, Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10), Планот за управување со национален парк Галичица 2010-2020, како и заштитната категорија, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл. На просторот за изработка на планот нема евидентирано природно наследство. Доколку при изградба на објектите или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природното наследство кои можат да бидат загрозувани со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се превземат следните мерки на заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на деловите прогласени и предложени како природно наследство;
- Во подрачјата и зоните со строга заштита да се дозволат само научно-истражувачки активности;
- На местата со карактер на природно наследство дозволено е користење на растителни и животински видови само во санитарно-здравствени цели со специјална дозвола од надлежен орган;
- На подрачјата кои се предложени за заштита како природно наследство, изградбата и уредувањето до прогласувањето на истите мора да се врши само со специјална дозвола од надлежен орган;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејсаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и превземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветните институции во окружувањето.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Со планската документација да се предвиди селектирање на отпадот заради негова повеќекратна употреба пред истиот да биде одложен на депонија. За собирање на цврстиот отпад треба да се постават контејнери за отпад, да се определат пунктови за собирање на отпадот и поплочени места за поставување на контејнерите.

Согласно Законот за управување со отпад („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

По завршувањето на градежните активности потребно е да се процени можноста за повторно искористување на отстранетата почва од теренот при изведување на земјаните работи, а со цел да се избегнат дополнителните економски трошоци заради потребата од нејзина дислокација. Исто така, по завршување на градежните активности потребно е да се обезбеди вегетациски покривач на почвата околу новоизградените содржини.

- Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на површинските и подземните води

При реализација на проектот да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и евентуално присутните подземни води. При реализација на активностите на терен да се избегне губење, модификација и фрагментација на природните живеалишта и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите.

- Пред почетокот на било какви градежни работи неопходно е приклучување на водоводна и канализациона мрежа;
- Канализациониот систем да биде решен по сепарациски систем (да биде одвоено одведувањето на фекални и атмосферски води);
- Потенцијалните замастени атмосферски води, во кругот на манипулативните површини и паркинзи преку сливните решетки, преку посебни дренажни системи да се спроведат до таложникот (сепараторот) на масла и после нивен предтретман да се испуштат канализацијата;
- Соодветно управување со комуналниот отпад;
- Превземање и имплементирање на сите неопходни мерки од евентуални ризици, несреќи и хаварии.

Имајќи во предвид дека со планот е планирана изведба на канализациона комунална инфраструктура има гаранции дека водите ќе бидат заштитени од загадување.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

Мерки за заштита од урнатини

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирање на просторот.

Во Урбанистичката планска документација е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците, врз основа на што е изработено планираното решение.

При планирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците, зони на тотални урнатини.

Според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 8° по МЦС скалата.

Да се предвидува асеизмична градба, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираните решенија на уличната мрежа обезбедуваат:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла на сообраќајниците);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција во кругот на катастрофата;
- штетите да се сведат на минимум и
- брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Другите елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, треба да се утврдат со посебниот елаборат за асеизмична градба во делот на статиката и динамичка анализа на градбите, како составен дел на проектната документација.

- **Мерки за заштита од свлекување на земјиштето на просторот досега не се забележани свлекувања на земјиштето.**

Мерки за заштита од атмосферски непогоди

Со цел за поефикасна заштита задолжително е предвидување на современа громобранска инсталација на сите поголеми градби и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетацијата.

- **Мерки за заштита од пожар, експлозии и опасни материи**

Превентивни мерки за заштита и спасување од пожар, експлозии и опасни материи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на градбите, се пропишани согласно Правилник за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/11).

Организацијата и спроведувањето на заштитата и спасувањето од пожар, која се остварува во рамките на системот за заштита и спасување се уредува

со Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари („Сл. Весник на РМ“ бр. 98/05) и Правилникот за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материји („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/11).

Заради поуспешна заштита од ваквите појави се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита се предвидува од аспект на:

- брз и непречен пристап до градбите;
- градбите да се предвидуваат од тврда градба, со примена на огноотпорни материјали;
- при изработка на АУП да се води сметка за обезбедување на доволни растојанија меѓу градбите;
- со сообраќајното решение и начинот на кој се предвидува изградбата на градбите овозможен е пристап на противпожарно возило од повеќе страни;
- во градот Охрид кој го опслужува овој плански опфат со ПП заштита, има противпожарна едница, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар, во склоп на севисните дејности;
- обезбедување на доволна количина на вода за гасење на пожар;
- во просторот предмет на Урбанистичка планска документација да се испланираат со АУП надворешни пожарни хидранти за гасење на пожарот што би ги зафатиле градбите и
- во понатамошната разработка на планот, обврзно да се реши громобранска инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

Се препорачува на изведувачот на градежните работи да во целост да ги почитува одредбите предвидени со Законот за безбедност и здравје.

Градежните работници да бидат опремени со лични и колективни средства за заштита при работа.

Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебни елаборати за противпожарна заштита како составен дел на Основните проекти.

11. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

При спроведување на планските решенија се воспоставува мониторинг, со цел да се утврди трендот на промени во животната средина предизвикани од реализација на донесените плански решенија. Планот за мониторинг на состојбите во животната средина има за цел да даде информации поврзани со:

- Квалитетот на живот и животниот стандард на локалното население;
- Состојбата во животната средина преку евентуални промени во квалитетот на воздухот, водите и почвата од спроведувањето на планските решенија;
- Селектирање на отпадот и негово искористување како секундарна суровина и одложување на отпадот на депонија;
- Заштита на ендемичните и ретки видови присутни на анализираното подрачје;
- Степенот на спроведување на предвидените мерки за заштита на природното наследство и
- Ефикасноста на предвидените мерки во случај на природни непогоди и хаварии.

Следењето на трендот на промени во животната средина и ефикасноста во спроведувањето на предвидените мерки за заштита служи како основа за елиминација или минимизирање на негативните влијанија од спроведувањето на планските решенија во иднина.

Научните истражувања во оваа проблематика имаат за цел да ги опишат процесите кои се одвиваат во екосистемите, интеракцијата помеѓу компонентите на екосистемот и нивното однесување во услови на надворешни влијанија. Проучувањето на процесите во животната средина се спроведува преку последователни мерења на претходно утврдени индикатори како показатели на промените во екосистемот. Анализата на податоците служи како основа за утврдување на трендот на промени и креирање на поефикасни мерки за ублажување или намалување на влијанијата.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, заштитата на животната средина и природата се остварува преку креирање на плански решенија кои содржат мерки за заштита на медиумите и областите во животната средина, природното наследство, пределската и биолошката разновидност, со цел навремено да се намалат сите потенцијални негативни влијанија од спроведувањето на планот. Дополнително на тоа, се предвидуваат и мерки за елиминирање на последиците врз животната средина во услови на природни непогоди или хаварија и враќање на животната средина во првобитната состојба.

Доколку при изработката на урбанистичко планската документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозеено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на воздухот;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на планот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на евентуалните влијанија.

12. Нетехничко резиме

12.1 Вовед

Врз основа на Иницијатива на физичко лице поднесена до Општина Охрид во времетраење на јавен повик за доставување на иницијативи за изработка и донесување на урбанистички планови, која е прифатена и е предвидена во Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Охрид за 2017 год., донесена од Советот на Општина Охрид, со Одлука бр. 08-19222/5 од 23.12.2016 год., било пристапено кон изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид.

Директивата за стратегиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС) и Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), бараат одредени планови, програми и стратегии, за кои постои веројатност дека би можеле да имаат значително влијание врз животната средина, да бидат предмет на Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС).

Врз основа на горенаведеното, како и врз основа на прифатена понуда од страна на физичко лице, Експертот Васил Пендевски ќе подготви Извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид.

12.2 Вовед во стратегиската оцена на животната средина (СОЖС)

Стратегиската оцена на животната средина е систематски процес во кој се земаат предвид одредени превентивни мерки, кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на „стратегиски акции“ или политики, планови и програми. Тоа е алатка која ќе го подобри севкупниот квалитет на планирањето и програмирањето на идните активности, овозможувајќи подобро разбирање на планирањето и подобри перспективи за одржливиот развој. Компонентите на СОЖС, односно нејзините цели се различни, но во оваа декада се препорачува и очекува дека климатските промени и биолошката разновидност се две силни компоненти кои треба да имаат предност при просторното планирање во Република Македонија.

Постапката за спроведување стратегиска оцена на животната средина е дефинирана во поглавје X од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, *просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето*, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира

изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина.

СОЖС постапката се спроведува паралелно со постапката за подготовка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид. Интегрирањето на двете постапки се постигна преку блиска соработка на проектните тимови (СОЖС и УПВНМ) и клучните учесници, преку преглед на литература, состаноци и сл.

Имајќи ја предвид основата за донесување на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, се пристапи кон утврдување на потребата за спроведување на СОЖС, како и утврдување на обемот на Извештајот, изразени преку подготовка на Формулари, Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, како и друга пропратна документација.

Целта на фазата за определување на обемот е идентификација на клучните прашања за животната средина, кои треба да бидат опфатени со оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина. Оваа фаза од постапката за СОЖС вклучува преглед на други релевантни планови, програми и цели на животната средина, основни информации за животната средина и предложени активности и политики разработени во планскиот документ. Сите споменати информации овозможуваат утврдување на обемот на СОЖС и идентификување на прашања од областа на животната средина кои треба да бидат опфатени со планскиот документ.

Нивото на детали содржано во СОЖС е определено од:

- Местото на планскиот документ во хиерархијата на планирање и донесување одлуки, како и нивото на детали на политиките утврдени со истата;
- Степенот на влијание на планскиот документ врз животната средина;
- Достапноста на постоечки информации при подготовката на СОЖС.

Обемот на Извештајот за СОЖС ги опфаќа сите теми на животната средина, дефинирани со Директивата за СОЖС, односно население и човечко здравје, биолошка разновидност, предел, воздух и климатски промени, води, почви, културно и природно наследство и материјални добра.

Подготвените документи и донесената Одлука за спроведување на стратегиска оцена на животната средина, со пропратната документација беа доставени до надлежниот орган - МЖСПП.

Во согласност со барањата, дефинирани со Законот за животната средина и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми кои се однесуваат на животната средина, постапката за СОЖС започнува со подготовка на Формулари и Одлука за спроведување на СОЖС, постапка во која се вклучуваат засегнатите органи.

Во фазата на определување на потребата за спроведување СОЖС, Општина Охрид ги идентификуваше органите засегнати од имплементација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, Формуларот и Документот за главните цели на урбанистичкиот план со целите на релевантни национални плански документи беа објавени на веб страната на општина Охрид и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Во овој период, не беа поднесени коментари, предлози, ниту жалби на објавената одлука и придружните документи.

Повторниот нацрт Извештај за СОЖС ќе биде достапен за увид на јавноста на веб страната на Општина Охрид, во период од 30 календарски дена и ќе биде објавен во дневен печат достапен на цела територија на РС Македонија.

Во согласност со законските барања, а со цел да се постигне поголема транспарентност и вклученост на јавноста во процесот на донесување на одлуки во однос на УПВНМ за измени и дополнувања, ќе се одржи јавна расправа по повторниот нацрт Извештај за СОЖС.

Сите аргументирани мислења на јавноста, ќе бидат вклучени во финалниот Извештај за СОЖС на планскиот документ.

Во согласност со барањата на Уредбата за содржината на извештајот за СОЖС и Директивата за СОЖС, овој Извештај содржи:

- Краток преглед на содржината, главни цели на планскиот документ и поврзаност со други релевантни планови или програми;
- Информации за моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило без имплементација на планскиот документ;
- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Постојни проблеми во животната средина, кои се релевантни за планскиот опфат, вклучувајќи ги оние кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и живеалиштата;
- Целите на заштита на животната средина одредени на национално или меѓународно ниво, релевантни за планскиот документ и начинот на кој тие цели се земени предвид при неговата изработка;
- Веројатни значајни влијанија врз животната средина, вклучувајќи и прашања, како што се биолошка разновидност, население, човеково здравје, фауна, флора, климатски фактори, материјални добра, културно наследство, вклучувајќи архитектонско и археолошко наследство, предел, како и меѓузависност на овие фактори;

- Мерки за заштита, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значајните негативни влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ;
- Анализа на алтернативи;
- Опис на предвидените мерки во врска со мониторингот, а во согласност со законските обврски.

12.3 Резиме/краток преглед на содржината, главните цели на планскиот документ и врската со другите релевантни планови и програми/плански документи

12.3.1 Краток преглед на содржината на Планот

Површината на опфатот што е предмет на изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, изнесува 17,046ха од кои постојната сообраќајна површина изнесува 1,61ха или 10%. Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето на планскиот опфат и неговата околина опфаќа плански документо од 1936 до 2020 година. При изготвувањето на оваа планска документација за предметниот плански опфат релевантни се следните претходно донесени планови:

- ГУП на Град Охрид 2002-2012г. донесен со одлука бр. 07 - 1438/2 од 30.06.2006 година.
- Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид

Планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022), УПВНМ Горица Север, општина Охрид, што е дел на разработка на овој план се наоѓа на источниот брег на Охридското езеро, распростен по падините и подножјето на планината Галичица и завзема појас вдолж брегот ограничен со : реката Рача на север, просторот на хотелскиот комплекс Инекс на југ, девијација на патот Охрид – Св. Наум на исток, брегот на Охридското езеро на запад.

Границата на планскиот опфат се движи :

- Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од север – по граница на опфат на ГУП на града Охрид
- Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид _ (врска со А3) – Св. Наум – гр. со р. Албанија.
- При аналитичко истражувачкиот процес на изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид

(со инвентаризација, архитектонско снимање) утврдени се основните вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата и начинот на употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат. Спрема инвентаризацијата направена од изработувачот на овој план и извршената анализа по поединечни чинители и различни критериуми ги презентира следните состојби: Во поголем обем површините во предметниот плански опфат се со намена домување и тоа А1 домување во станбени куќи и А2 домување во станбени згради, А 4 Времено домување.

Според инвентаризацијата на постојните споменички целини, градби од културно - историско значење и културни предели (заштитно конзерваторски основи), на подрачјето на планскиот опфат нема заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник бр 45/2020), предвидениот опфат не се наоѓа во опфат на заштитните зони на културното наследство, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот.

Максималната височина на градбата во урбанистички план се изразува како вертикално растојание помеѓу тротоарот и завршниот венец на градбата во должни метри.

Процентот на изграденост на локацијата во урбанистичките планови, односот меѓу бруто површина од објектот и површините на парцелата помножено со 100 изнесува:

- времено домување - 50%

и истото е во согласност со одредбите од **План за Управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029 (Сл. Весник на РСМ бр. 45/20).**

12.3.2 Предмет и главни цели на Планот

Предмет на планот е урбанизација во рамките на границата на планскиот опфат имајќи ја при тоа предвид крајната цел - реализација на поставките на ГУП на градот, како и потребите на жителите на овој дел од градот. Урбанизацијата опфаќа планирање на нови и осовременување на постојните објекти, нивно усогласување во однос на габаритите и височината, дооформување на постоечката сообраќајна мрежа на улици како и порационално искористување и уредување на просторот, а во склад со законските прописи за урбанизација на просторот.

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022), како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен и урбан развој, дефинирање на оптималните решенија за организација на основните функции, имајќи ги предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд. Цел на планот е да се создадат услови за планирање на организирани простори, кои ќе бидат реализирани од страна на

корисниците на земјиштето, како и да се изврши усогласување на постојните парцели и планираните објекти - доградби, надградби како и новопланирани површини за градба со важечките законски одредби со кој се дефинира површината за градба, максималната висина како и максималната бруто изградена површина.

Со тоа се овозможува валоризација и афирмација на просторот, за побрза реализација на планското решение.

12.3.3 Корелација на целите на планскиот документ со други релевантни планови, програми/плански документи

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата.

Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, ќе бидат инкорпорирани при подготовка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, како и во периодот на неговата имплементација.

Даден е краток преглед на целите на релевантни локални, регионални и национални плански и стратешки документи, во корелација со целите и активностите кои ги предвидува Планот.

12.4 Релевантни аспекти за моменталната состојба во животната средина

Во ова поглавје во Извештајот е даден приказ на релевантните аспекти на моменталната состојба на животната средина во општина Охрид, од аспект на географска и демографска состојба, здравје на населението, климатски карактеристики и квалитет на воздухот, состојба со климатските промени, состојба со бучавата, водите (хидрологија, квалитет на водите), почвата и состојбите со почвата, биолошка разновидност, природно наследство, пределската разновидност, културното наследство, користење на земјиштето, состојба со материјалните добра (управување со отпад, водоснабдување, управување со отпадни води, сообраќајна инфраструктура), како и за состојбите во планскиот опфат и неговото опкружување.

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022) локалитетот што е предмет на овај УПВНМ го зафаќа јужниот дел на Градот Охрид на околу 2 км. Од центарот на Градот во непосредна близина на населеното место Рача. Според местоположбата во сообраќајниот систем на градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Науум – гр. Р. Албанија.

Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник

бр 45/2020), предвидениот опфат не се наоѓа во опфат на заштитните зони на културното наследство, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот.

Планскиот опфат се наоѓа во рамките или околу: неколку подрачје, заштитени или предложени за заштита според Просторниот План на Република Македонија, и во рамките на: Емералд Мрежа, Национална еколошка мрежа (МАК НЕН), Еколошката мрежа НАТУРА 2000, Значајно подрачје за растенија „Охридско Езеро“, Значајно подрачје за птици „Охридско Езеро“, Клучно подрачје за биодиверзитет, Прекуграничен биосферен резерват Охрид - Преспа, Светско природно и културно наследство на Охридскиот Регион (УНЕСКО). И покрај фактот дека опкружувањето на градот Охрид е богат со заштитени подрачја (НП Галичица, Студенчишко Блато, Охридско Езеро), и меѓународно значајни подрачје (Светско природно и културно наследство Охридски Регион), во рамките на градот Охрид, а особено во границите на Планскиот опфат не се идентификувани ендемични или загрозувани растителни и животински видови, како и значајни живеалишта.

Планскиот опфат се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до IX° степени по МКС. Анализираниот подрачје, на кое се предвидени активностите за реконструкција на Кеј “Македонија“, припаѓа на специфичниот тип на Урбан предел, езерски предел со пределски тип: Охридски предел.

12.5 Карактеристики на животната средина во подрачјата кои би биле значително засегнати и состојба без имплементација на Планот

Во ова поглавје во Извештајот е даден приказ на состојбите, трендовите и заканите врз населението и здравјето на населението, воздухот, водите и почвата, биолошката разновидност и природно наследство, културно наследство, пределот, материјалните добра, како и состојба без имплементација на Планот.

Врз основа на анализите може да се констатира дека без имплементација на Планот, состојбите во однос на користењето на земјиштето, медиумите и областите од животната средина, како и социо-економските аспекти во рамките на опфатот и неговото опкружување ќе останат непроменети во однос на постојната состојба, односно:

Состојби во користењето на земјиштето

Земјиштето во рамките на планскиот опфат кое е категоризирано како урбанизирано земјиште ќе остане со истата намена;

- Земјиштето во опкружувањето на планскиот опфат нема да биде засегнато од имплементација на Планот (во градежната фаза),
- Слаб социо-економски развој и локална економија, економскиот статус на жителите во општината ќе стагнира, а очекувањето на нови инвестиции ќе биде неуспешно
- Пораст на миграција или иселување во поголеми градови други држави
- Продолжување на трендот на употреба на фосилни горива кои предизвикуваат нарушување на квалитетот на медиумите и областите од животната средина;

- Состојбите со материјалните добра ќе останата на сегашно ниво.
- Намалување на можностите за вработување на невработеното население во градежната фаза;
- Непроменета намена на земјиштето;
- Избегнување на ризикот од несреќи што може да предизвика социоекономски загуби во заедницата;
- Намалени приходи во општинскиот и државниот буџет.
- Недостаток на релевантни плански документи: Урбанистички планови; Стратегија за туризам врз основа на Универзална вредност; Стар ГУП на Охрид (2006 год.).

Законската регулатива која отвора простор за конфликтни одлуки кои се во спротивност со Законот за заштита на природата; Законот за водите; Законот за светското природно и културно наследство и други релевантни закони кои треба да го гарантираат интегритетот и одржливоста на Охридскиот регион;

- Низок степен на спроведување на постојните законски прописи со цел спречување на понатамошна незаконска градба во заштитените подрачја;
- Неусогласеност на националните; регионалните и локалните интереси за економски и стопански развој со целите на развој на заштитеното подрачје;
- Недефинирани мерки и активности за планирање на просторот; користење на ресурсите; заштита на животната средина; природното наследство и социоекономски развој;
- Недефинирани надлежности и одговорности за имплементација на мерките и активностите;
- Недостаток на институционални; финансиски и технички капацитети за ефикасна имплементација на мерките и активностите.

12.6 Области кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите

Во согласност со Секторската студија изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, за планскиот опфат и неговото опкружување се наведуваат неколку заштитени подрачја и подрачја предлоезни за заштита. Во поширокото подрачје околу Планскиот опфат се идентификувани подрачја кои влегуваат во неколку еколошки мрежи: Емералд мрежа, Националната еколошка мрежа (МАК НЕН), Мрежата НАТУРА 2000, потоа Планскиот опфат влегува и во идентификуваните: Значајно подрачје за растенија и Значајно подрачје за птици, клучно подрачје за биодиверзитет, а влегува и во границите на Прекуграничниот биосферен резерват Охрид - Преспа. Исто така Планскиот опфат влегува и во состав на Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион под заштита на УНЕСКО.

12.7 Цели на заштита на животната средина утврдени на национално и меѓународно ниво

Еден од најголемите предизвици за политиката на животната средина е постигнување на рамнотежа меѓу економската и социјалната димензија на развој, од една страна и заштита на животната средина од друга страна, кој предвидува зголемена употреба на економски инструменти во насока на заштита на животната средина.

Специфични цели за заштита на животната средина:

- Подобрување на квалитетот на животот и здравјето и зголемување на животниот стандард;
- Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови;
- Заштита и подобрување на квалитетот на водата и на почвата;
- Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство;
- Заштита на карактеристиките на пределот;
- Заштита на материјалните добра;
- Заштита и унапредување на културното наследство.

Целите на заштитата на животната средина се изразени преку целите на стратегиска оцена на животната средина. Споредување на целите за животна средина со целите и активностите во планскиот документ е вообичаен метод при спроведување на СОЖС, со цел да се оцени дали развојот, односно идната имплементација на еден развоен плански документ, како што е во случајов Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 - 2022), ќе биде во насока на поставените цели за животна средина (СОЖС). Целите на стратегиската оцена на животната средина се прикажани преку статусот на: населението и здравјето на населението, биолошката разновидност, водата, почвата, воздухот, климатските промени, материјалните добра, пределот, културното наследство и интеракцијата помеѓу нив.

12.8 Анализа на алтернативи

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти, треба да се земе предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на избор за најдобро решение од аспект на економска оправданост и заштита на животната средина.

Досегашниот начин на користење на просторот на предметната локација алтернативно е разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла на предметната локација да не се имплементира измената и дополнувањето на Планот и локацијата во иднина да остане на сегашно ниво со постојните изградени објекти и инфраструктура.

Оваа алтернатива се покажува како несоодветна, бидејќи во даден временски период постои можност предвидениот опфат несоодветно да се наменува, а исто така не овозможува искористување на можностите што ги нуди локацијата во однос на искористување на просторот предвиден со претходните урбанистички планови.

Имплементацијата на предложениот План на предвидената локација се покажува поприфатлива алтернатива, во однос на разгледуваната алтернатива „do nothing scenario“, од повеќе аспекти, односно:

- Планскиот опфат не се наоѓа во рамките на ГУП на град Охрид
- Во рамките на планскиот опфат веќе се одвиваат индустриски активности;
- Зголемени можности на Инвеститорот за максимално искористување на земјиштето;
- Намалување на ризиците од непланско уредување на просторот со некомпатибилни содржини или узурпација на просторот;
- Отворање можности за современо и ефикасно уредување на просторот;
- Зголемена можност за изградба на нови објекти кои ќе допринесат за нови вработувања, економски придобивки и сл.
- Зголемени приходи во општинскиот буџет.

Заклучок: Разгледуваната алтернатива да се имплементира Планот е прифатлива алтернатива.

12.9 Веројатни значајни влијанија врз животната средина и мерки за намалување
Потенцијалните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти кои може да бидат предизвикани со имплементација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022). Влијанијата се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни придобивки, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и области на животната средина и социо-економските придобивки, но од генерален аспект.

За дел од планираните активности во Планот, дополнително ќе се води постапка за подетална оцена на влијанијата врз животната средина на ниво на документација од понизок ранг.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина и социо-економските аспекти ќе бидат елиминирани или ефективно подобрени, доколку при имплементација на Планот и предложените мерки, од кои дополнително ќе произлезат конкретни проекти, бидат земени предвид мерките за намалување на влијанијата дефинирани во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени на ниво на проекти, низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина. Влијанијата врз медиумите и областите од животната средина, здравјето на населението и социјалните влијанија кои може да произлезат со имплементација на Планот, како и предлог мерките за нивно намалување или избегнување се прикажани во следното поглавје.

12.10 План за мониторинг врз имплементацијата на Планот од аспект на животна средина

Стратегиската оцена на животната средина вклучува мониторинг над реализација на планскиот документ Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид и сите значителни идентификувани позитивни и негативни влијанија, кои би настанале од реализација на мерките и активностите предвидени во акцискиот план.

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на состојбите во медиумите и областите од животната средина и социоекономските аспекти.

Планот овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки. Основните придобивки од мониторингот над имплементација на Планот се:

- Потврдување дека договорените услови при одобрувањето на Планот се соодветно спроведени;
- Обезбедување податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- Обезбедување поголем увид во промените на животната средина на одредени локации;
- Потврдување дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности;
- Следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на Планот и управување со истите;
- Потврдување дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина;
- Утврдување кои активности треба да бидат преземени за редуцирање на влијанијата врз животната средина.

Со цел да се изврши мониторинг над ефективноста на Планот, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој, при што треба да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следењето на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

12.11 Заклучоци и препораки

Заклучоци:

- Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето, а врз основа на иницијатива на физичко лице поднесена до Општина Охрид, пристапено е кон изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 - 2022).
- Насоките за планирање на просторот произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија, врз чија основа е изработена Планска програма, која е одобрена од Општина Охрид, потоа Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за ажурирана геодетска подлога, како и податоци, информации и мислења добиени од стручни служби преку информацискиот систем е-урбанизам.
- Планскиот опфат се наоѓа во општина Охрид, поточно КО Охрид 4, Планскиот опфат исто така влегува во границите на Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион;
- Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник бр 45/2020), предвидениот опфат не се наоѓа во опфат на заштитните зони на заштита на културното наследство, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот.
- Планскиот опфат се наоѓа во рамките или околу: неколку подрачја, заштитени или предложени за заштита според Просторниот План на Република Македонија, и во рамките на: Емералд Мрежа, Национална еколошка мрежа (МАК НЕН), Еколошката мрежа НАТУРА 2000, Значајно подрачје за растенија „Охридско Езеро“, Значајно подрачје за птици „Охридско Езеро“, Клучно подрачје за биодиверзитет, Прекуграничен биосферен резерват Охрид - Преспа, Светско природно и културно наследство на Охридскиот Регион (УНЕСКО),
- Во рамките на Планскиот опфат водоснабдувањето се врши преку водоснабдителен систем, отпадните води се одведуваат со помош на систем ан атмосферска и фекална канализација. Отпадот систематски се собира и транспортира.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за економски развој, односно ќе понуди нови работни места за населението, ќе допринесе за зголемување на животниот стандард за локалното население.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за минимално генерирање емисии во медиумите и областите од животната средина, кои на директен или индиректен начин може да го нарушат квалитетот на животната средина и да влијаат врз населението и нивното здравје.
- Предвидените плански активности и содржини може да предизвикаат несреќи и хаварии, кои доколку се случат може да предизвикаат влијанија врз медиумите од животната средина, а исто така на директен или

индиректен начин може да го загрозат здравјето и безбедноста на населението.

- **Препораки:**
- При имплементацијата на Планската документација да се следат и имплементираат препораките дадени во Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029), во однос на заштитата на културното и природното наследство;
- При носење на одлуки во постапките за усвојување Планот, да се почитуваат мислењата добиени од надлежните институции, засегнатите страни и засегнатата јавност;
- При изградба на новопланираните објекти да се користат енергетски ефикасни материјали
- Редовно да се одржуваат системите за водоснабдување и одведување на атмосферските и колуналните отпадни води;
- При имплементација на Планот, посебно во градежната афаза да се применува добра градежна пракса;
- Урбанизацијата и просторниот развој да се усогласи во согласност со чувствителноста на локацијата подложна на природни непогоди, воени дејствија, технолошки несреќи.
- Преземање на компензациони мерки во случај на направени штети со кои е засегнато населението, нивното здравје и безбедност.
- Примена на мерките предложени во планската документација и Извештајот за СОЖС кои предвидуваат мерки за ефикасно користење на просторот, намалување на емисиите во животната средина, со цел избегнување на директните и индиректните ефекти врз медиумите и областите од животната средина и населението, особено мерките за намалување на нивото на бучава, заштита на водите, како и мерките за заштита од несреќи и хаварии.

Површина за градба.

Планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, предвидени се 7 засебни блока за изградба.

Намената на земјиштето е дефинирана според Член 28 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

о Група на класа на намена - А (домување):

- Основна класа на намена – А4 (Времено домување),

о Група на класа на намена - Д (зеленило, спорт, рекреација и меморијални простори):

- Основна класа на намена - Д2 (заштитно зеленило),

о Група на класа на намена - Е (инфраструктура):

- Основна класа на намена – Е1 (Сообраќајни коридори);

- Основна класа на намена - E2 (комунална супраструктура).

Максималниот дозволен процент на учество на компатибилните класи на намени на основната класа на намена е согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

Максималната висина на градбите е според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17). За градбите планирани со основна класа на намена A1 - Домување во станбени куќи, максималната висина е $X=10.20$ метри мерено од нулта ката (ката на приземје) до ката на венец, спратноста се ограничува на 3 (три) спратни висини плус поткровје, максимално П+2+Пк (приземје + два ката + поткровје); за основната класа на намена A2 - Домување во станбени згради изнесува $X=12.00$ метри мерено од нулта ката (ката на приземје) до ката на венец, спратноста се ограничува на 4 (четири) спратни висини, максимално П+3 (приземје + три ката). Градбите со основна класа на намена E2 - Комунална супраструктура (трафостаница ТС 20/0.4кВ) имаат максимална дозволена висина од $H=4.00$ метри и спратност од П (приземје).

Во планскиот опфат процентот на изграденост е предвиден од 4.0% до 54.7%.

Коефициентот на искористеност во планскиот опфат изнесува од 0.16 до 2.19.

Со планот се утврдуваат и планските решенија за инфраструктурата.

На овој простор условеноста од програмските барања и постојната состојба ги одредува планските решенија за сообраќајниците, за фекалните и атмосферските инфраструктурни водови, како и за електричната и електронско - комуникациската инфраструктурна и гасоводната инфраструктура, кои се во директна зависност од уличната мрежа, поред која се водат. Водење на инфраструктурата да биде во инфраструктурни коридори.

Просторот кој е предмет на оваа Урбанистичко - планска документација на ниво на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид се наоѓа во нај јужниот дел на Охрид. Истиот се предвидува да се поврзе со планираната улична мрежа на градот Охрид.

Уличната мрежа планирана со оваа Урбанистичко-планска документација ја сочинуваат станбени улици, пристапни улици и пристапи кои се поврзуваат со планираната улична мрежа на градот Охрид.

Паркирањето се предвидува да се реши во рамките на секоја градежна парцела засебно, а во се според чл.59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

Водоснабдување

За населбата е предвидено и понатака да се користи постојниот резервоар, кој овозможува постојан притисок од 2,5 до 6 бари, што е оптимален за снабдување со вода. Основните постојни цевоводи се предвидени да се продолжат

со минимален профил ПЕ НД110 и формираат прстени. За деталните цевоводи се предвидени ПЕ НД50.

На барање на Нарачателот проектирана е дислокација на дел од постојните цевоводи.

Просторот е планирано да се покрие со надземни хидранти со профил Ф80, така да секој дел од населбата е пожарно покриен со два хидранти.

За изведба на мрежата се предвидени стандардни материјали: цевоводите се предвидени полиетиленски, за работен притисок од 10 бари, фасонските делови се лиеножелезни и полиетиленски, арматурите и пожарните хидранти челични.

Фекална канализациска мрежа

Новопредвидената канализациона мрежа е проектирана до секој планиран објект и задолжително пред давање во употреба, истите мора да бидат приклучени на фекална и атмосферска мрежа.

Фекалната канализација е проектирана по средина на сообраќајниците, така да овозможува приклучок на објектите од двете страни.

При проектирање на мрежата усвоено е водоснабдителна и одводна норма 300лит/ден/човек, со тоа што се зема удвоено водно количество од 14-часовната потрошувачка на вода. Исто така, е почитуван минимален профил на уличната канализација Ф200, со падови во граница на минималниот 5‰ и максималниот 5‰.

Заради пратење на нивелетата од сообраќајниците, а и ненадминување на максималниот дозволен пад на цевоводите дел од шахтите се проектирани како каскадни.

Дел од теренот од населбата има контра пад, па затоа на најнискиот дел од населбата (на север) е проектирана препумпна станица на кота 770,60, сместена во собирна шахта.

Од неа се препумпува водата која гравитира кон тој дел од населбата и преку потисен цевовод ја враќа во собирниот цевовод, до највисоката шахта со теренска кота 788,20 на западната сообраќајница.

Материјалот усвоен за изведба на мрежата е: ребрасти ПВЦ улично канализациони цевки, монтажни шахти покриени со капак за средно тежок сообраќај, а потисниот цевовод е усвоен од полиетиленски цевки ПЕНД50, за работен притисок од 6 бари.

Атмосферска канализациска мрежа

Урбаниот опфат се наоѓа непосредно во зоната на влијание на Билјанини Извори и заради нивна заштита е предвидена и улична атмосферска канализација.

Усвоен е собирен цевовод со Ф500мм, кој се испушта преку канавката и пропустите на регионалниот пат понатака во Студенчишко Блато, каде што оди и досега одводот на атмосферските води.

Почитуван минимален профил на атмосферската канализација е Ф250, со падови во граница на ми ни единици во објектот од тип А2.

Во опфатот се користат и профили Ф300 и Ф400, со соодветно дозволени падови. Заради пратење на нивелетата од сообраќајниците дел од шахтите се проектирани како каскадни, за да се вклопат под максимално дозволени падови на цевоводите.

Дел од теренот од населбата има контра пад, па затоа на најнискиот дел од населбата (на север) е проектирана препумпна станица на кота 770,60, сместена во собирна шахта.

Од неа се препумпува водата која гравитира кон тој дел од населбата и преку потисен цевовод ја враќа во собирниот цевовод, до највисоката шахта со теренска кота 788,20 на западната сообраќајница.

За изведба на мрежата е предвидено да се користат следните материјали: ПВЦ улично канализациони цеви, монтажни шахти покриени со лиеножелезен капак, монтажни сливници покриени со лиеножелезна решетка, а потисниот цевовод е усвоен од полиетиленски цевки ПЕНД110, за работен притисок од 6 бари.

Електроенергетска инфраструктура

Според планот предвидени се три новопредвидени трафостаници. Направена е пресметка за потребна моќност според максимално дозволения број на станбени единици за објекти од тип А1 и А2. Во предвид е земен и коефициентот на едновременна моќност за една станбена единица како и коефициентот на едновременна моќност за група на станови.

При тоа е земено:

- Инсталирана моќност за една станбена единица П инст.=30 КЊ
- Едновременна моќност за една станбена еднца П едн.=16 KW
- Бројот на станбени единици е добиен од бројот на објекти во секој блок како и максималниот дозволен број на станбени единици во блок од тип А1 и претпоставениот број на станбени единици.

Според пресметките добиени се потребните едновременни моќности за урбаните блокови како и вкупната потребна едновременна моќност.

За целиот опфат потребната едновременна моќност е 2256 KW. Потребна едновременна моќност за една трафостаница е 756 KW.

Опфатот се напојува од постоечка столбна трафостаница Нова населба Рача.

Потребата од реконструкција на трафостаницата ќе биде проценето од ЕВН Македонија.

Ќе се употреби среднонапонски кабелски вод 10(20) KV составен од 3 проводници тип НА2XS(Ф)2S, за врски меѓу новопредвидените трафостаници како и за врска на новопредвидената трафостаница со постоечка трафостаница надвор од опфатот.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со отпадот;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за

санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;

- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

При изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10), Планот за управување со Национален парк Галичица 2010-2020, како и заштитната категорија, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

Доколку при изработка на урбанистичка планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Потребно е предвидување на водоводна мрежа на локалитетот за новите содржини и за потребите и условите за противпожарна заштита.

Потребно е предвидување на фекална канализациона мрежа за новопредвидените површини, а истото се однесува и за атмосферската канализација.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оцена на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

13. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ“ бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08);
9. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15 и 193/15);
10. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
11. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04);

12. Закон за води („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
14. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99 и 71/99);
15. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
16. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16);
17. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ“ бр. 100/05);
18. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
19. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 64/93);
20. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15);
21. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16);
22. Закон за благосостојба на животните („Сл. Весник на РМ“ бр. 113/07);
23. Закон за благосостојба на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; 06/00);
24. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; измени 06/00);
25. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ“ бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13);
26. Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/06, 36/07);
27. Закон за експропријација („Сл. Весник на РМ“ бр. 33/95, 20/98, 40/99, 31/03, 46/05 и 10/08).

Листа на релевантни ЕУ директиви

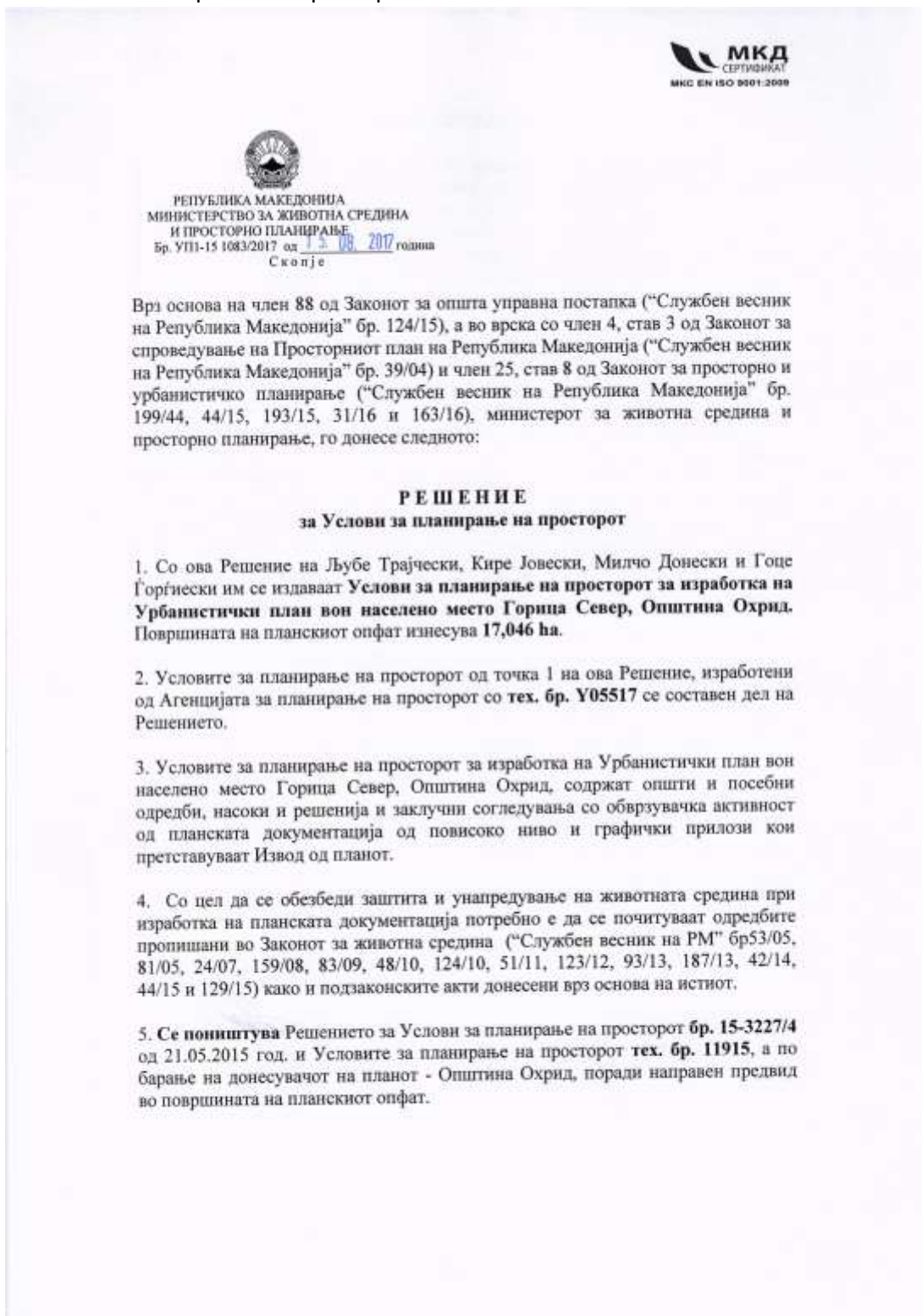
Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Директива за депонии (99/31/ЕС) дополнета со Регулатива (ЕС) 1882/2003
3. Регулатива за пренос на отпад (ЕЕС) 259/93 дополнета со Одлуките 94/721/ЕС, 96/660/ЕС, 98/368/ЕС и 99/816/ЕС, и Регулативите (ЕС) 2408/98, (ЕС) 120/97 и (ЕС) 2557/2001
4. Директива за управување со отпадот од индустрија за екстракција на минерални сировини (2006/21/ЕС)
5. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
6. Директива за национални плафони на емисии (2001/81/ЕС)
7. Директива за бензен и јаглерод моноксид (2000/69/ЕС)
8. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
9. Директива 2004/107/ЕС за арсен, кадмиум, жива, никел и полициклични јаглеводороди во амбиентниот воздух
10. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
11. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
12. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003
13. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
14. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2006/60/ЕС) од 22.12.2007
15. Директива за вода за капење (2006/7/ЕС)
16. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.

17. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС од 22.12.2007)
18. Директива за подземни води (80/68/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС
19. Директива за вода за риби (78/659/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС и Регулативата (ЕС) 807/2003
20. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
21. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Услови За планирање на просторот





ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Љубе Трајчески, ул. "Рашанец" бб, Лескоец, Охрид; Кире Јовески, ул. "Даме Груев" бр. СЛО/2-2, Охрид; Милчо Донески ул. "Железничка" бр. 99, Охрид и Гоце Горгески, ул. "Јане Сандански" бр. 64, Охрид, како инвеститори, преку полномошникот АД ЗУМ - Скопје, поднесоа барање до Агенцијата за планирање на просторот, преку електронскиот систем е-урбанизам, (бр. на постапка УП 9410), за промена на издадени Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид (Решение бр. 15-3227/4 од 21.05.2015 год., издадено од Министерството за животна средина и просторно планирање и Елаборат за Услови за планирање на просторот, со тех. бр. 11915, изработен од страна на Агенцијата за планирање на просторот). Барањето се однесува на промена на големината на опфатот, односно зголемување на површината за 0.31 ha.

Согласно член 25, став 7 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Агенцијата за планирање на просторот ги изработи, односно изврши корекција на Условите за планирање на просторот, за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП-15 1083/2017 од 20.07.2017 година.

Условите за планирање на просторот се издаваат за изработка на **Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид** и претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова **Решение** и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова Решение за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

Изготвил: Дејан Гаиловски

Dejan Gailovski

Одобрил: Небој Ререти

Neboj Rereti



Врз основа на член 65 став(6) од Законот за животна средина („Сл.весник на РМ “ бр.53/05,81/05,24/07,159/08,48/10,124/10,51/11,123/12,93/13,42/14,44/15,129/15и 39/16), Општина Охрид, на ден година, 30.10.2017 донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, кој го донесува Општина Охрид е потребно да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животна средина .
2. Како органи засегнати од имплементацијата на планскиот документ Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, се определуваат следните: Министерство за заштита на животната средина и просторно планирање и Општина Охрид
3. За планскиот документ Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, кој плански документ го донесува Советот на Општина Охрид, донесувањето на овој плански документ ќе има влијание врз животната средина
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: Влијанието на развојните решенија во поглед на осетливите елементи на животната средина на планираниот опфат (вода, почва, управување со отпад, природното и културно/археолошко наследство).
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Општина Охрид на следната веб адреса/и: www.ohrid.gov.mk
6. Против ова одлука јавноста има право на жалба до Министерството за животна средина и просторно планирање во рок од 15 дена од денот на објавувањето на одлуката на веб страната .

Бр. 21-1424/17
ОХРИД 2017

Место
Охрид

Име и презиме
Градоначалник

Јован Стојаноски



Јован Стојаноски



Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Хавза 22.11.17

Р



Архивски бр. УП1 15-1524/2017

Дата: 21.11.2017

Општина Охрид
Ул. Димитар Влахов бр.57
6000 Охрид
Република Македонија



Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел: (02) 3251 400
Факс: (02) 3220 165
Е-пошта:
info@mkd.moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

(За Хавза)

Предмет: Известување
Врска: ваш бр. 21-14274/2 од 07.11.2017



Почитувани,

Во врска со Вашето барање доставено до Министерство за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. УП1- 15-1524/2017 од 08.11.2017 год. поврзано со постапка за носење на планска документација УПВНМ за Горца Север - Општина Охрид, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/5, 81/5, 24/7, 159/8, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 и 93/13) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб-страницата на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

Изработил: Милена Тагасовска

Проверил: Сашо Аспостолов

Одобрал: Небин Реџеши

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki



Република Македонија
Општина Охрид

Бр. 19- 283/A

Охрид, 08.01.2018 год.

До
А.Д. за Урбанизам, проектирање и инженеринг - "ЗУМ" Скопје
ул."1737" бр.32, влез 1, лок бр.44
п.фах 412
Скопје

Сектор за урбанизам и
управавање со градежно
земјиште

Одделение за просторно
планирање, урбанистичко
планирање, управување со
градежно земјиште и
недвижен имот на општината

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел. (046) 262-492
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Предмет: **Известување за СЕА**

Во Секторот за урбанизам и управување со градежно земјиште, преку Системот за електронско управување со постапките за донесување на урбанистички планови е-урбанизам, отпочната е постапка како приватна иницијатива за донесување на **Урбанистички план вон населено место Горница Север, општина Охрид**, изработена од Ваша страна.

Во прилог на дописов Ви доставуваме Известување од МЖСПП за потврдување на одлуката за спроведување на стратегиска оцена како и Одлука за спроведување на стратегиска оцена донесена од страна на Градоначалник на општина Охрид за предметниот УПВНМ.

Прилог:

- Известување од МЖСПП бр.УП1- 15-1524/2017 од 21.11.2017 год.
- Одлука за спроведување на стратегиска оцена бр.21-14274/1 од 07.11.2017 год.

Изработил:
Помлад соработник,
Бисела Ангелоска, д-р

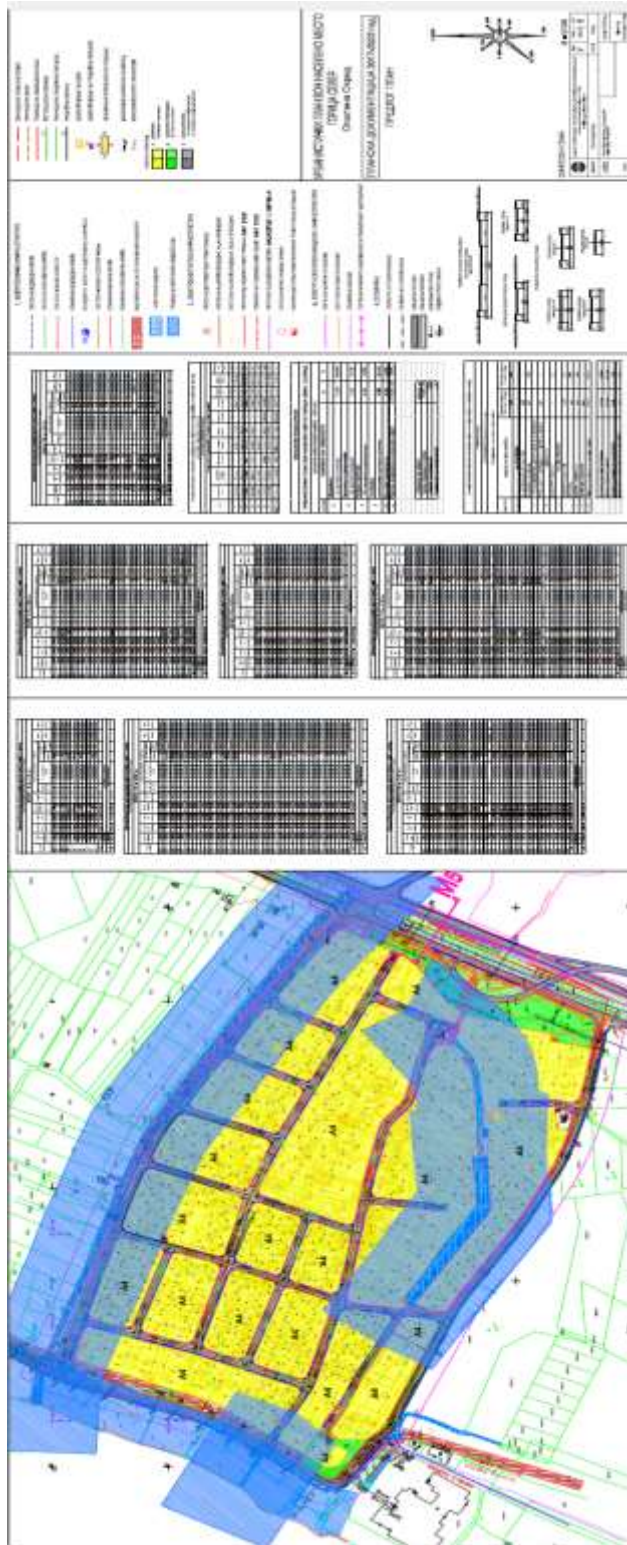
Контролирал:
Раководител на одделение,
Татјана Стојческа, д-р

Одобрил:
Пом. раководител на сектор,
Бранико Арнаудовски, д-р

ГРАДОНАЧАЛНИК,
д-р Јован Стојаноски

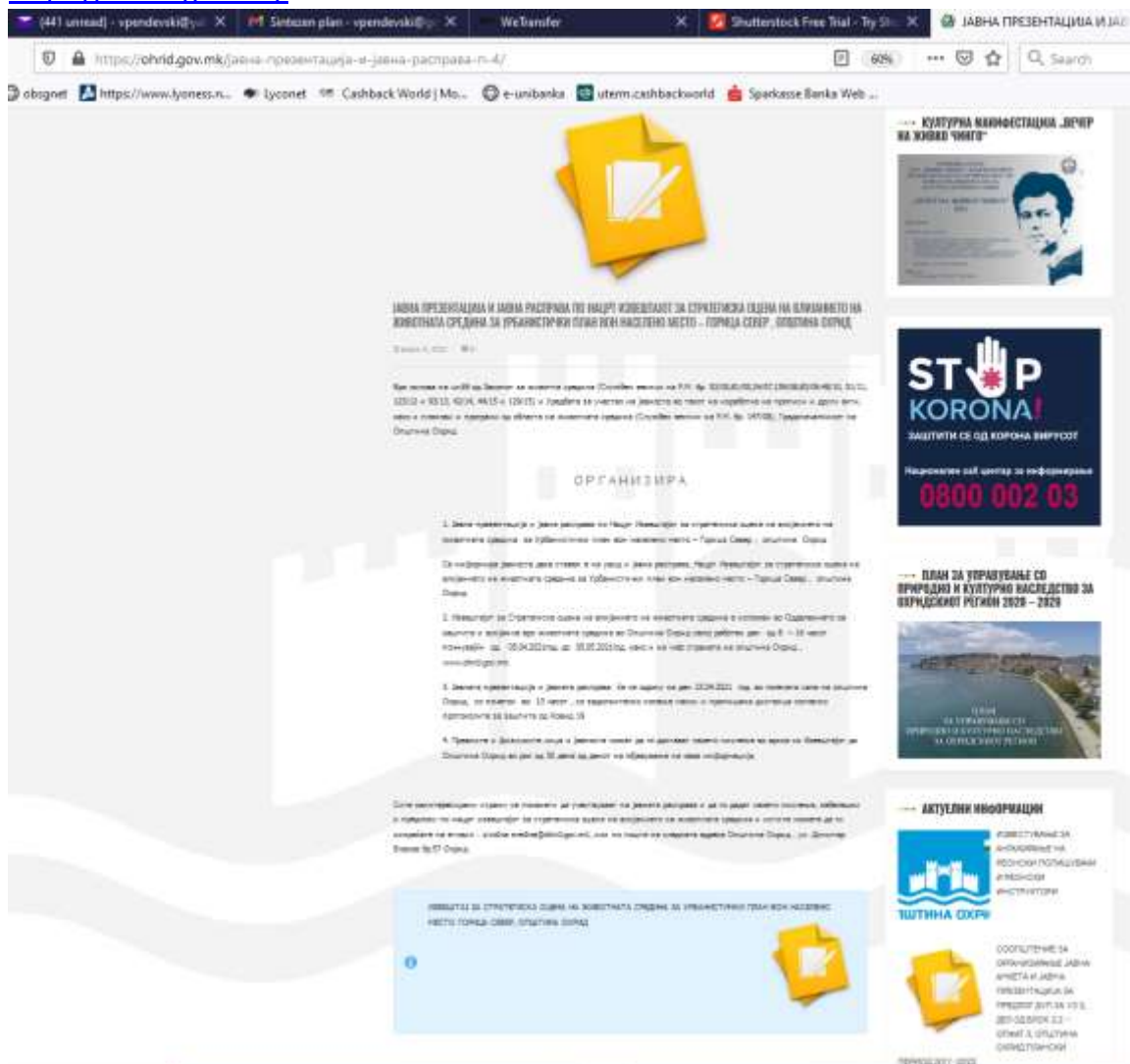


Синтезен план



- Јавен увид со објава од дневен печат и објава на WEB страна на општина Охрид

<https://ohrid.gov.mk/>



Стечаен управник



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА ОХРИД

Врз основа на чл.69 од Законот за животна средина (Службен весник на Р.М. бр. 53/05,81/05,24/07,159/08,83/09,48/10, 51/11, 123/12 и 93/13, 42/14, 44/15 и 129/15) и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Службен весник на Р.М. бр. 147/08), Градоначалникот на Општина Охрид

ОРГАНИЗИРА

1. Јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север, општина Охрид

Се информира јавноста дека ставен е на увид и јавна расправа, Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север, општина Охрид

2. Извештајот за Стратегиска оцена на влијанието на животната средина е изложен во Одделението за заштита и влијание врз животната средина во Општина Охрид секој работен ден од 8 - 16 часот почнувајќи од 05.04.2021год. до 05.05.2021год. како и на web страната на општина Охрид, www.ohrid.gov.mk

3. Јавната презентација и јавната расправа ќе се одржи на ден 23.04.2021 год. во големата сала на општина Охрид, со почеток во 13 часот, со задолжително носење маски и пропишана дистанца согласно протоколите за заштита од Ковид 19

4. Правните и физичките лица и јавноста можат да го достават своето мислење во врска со Извештајот до Општина Охрид во рок од 30 дена од денот на објавување на оваа информација.

Сите заинтересирани страни се поканети да учествуваат на јавната расправа и да го дадат своето мислење, забелешки и предлози по нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина и истите можете да ги испраќате на е-маил: zivotna.sredina@ohrid.gov.mk, или по пошта на следната адреса Општина Охрид, ул. Димитар Влахов бр.57 Охрид.

ГРАДОНАЧАЛНИК
Д-р Константин Георгиевски

- Записник од јавен увид и консултација со јавноста со список на присутни

Република Северна Македонија
Општина Охрид
Единица за урбанистичка администрација
Бр. 21-4988/3
01.05 2021 год,
ОХРИД

Врз основа на член 67 и 69 од Законот за животна средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16, 42/16 и 99/18) и член 8 од Уредба за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти и планови и програми од областа на животна средина (Сл. Весник на РМ бр. 147/08 и 45/11) , општина Охрид организираше јавна презентација по Нацрт извештајот за Стратегиска оцена на животна средина за Урбанистички план вон населено место Горица Север , општина Охрид , и изготвен е

ЗАПИСНИК

од Јавен увид и консултација со јавноста

По Нацрт извештајот за Стратегиска оцена на животна средина за урбанистички план вон населено место Горица север, општина Охрид.

Консултација со јавноста се одржи на 23.04.2021 година , со почеток во 13:30 часот во големата сала на општина Охрид. На консултација со јавноста беше презентираан Нацрт-Извештајот за стратегиска оцена на животна средина за урбанистички план вон населено место Горица север.

Презентацијата ја отвори раководителот на одделение за заштита и влијание врз животната средина на општина Охрид, Хавза Р. Каќел со поздравениот збор до сите присутни. Таа истакна дека согласно член 65 од „Законот за животна средина“ постапката за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина на урбанистичкиот план вон населеното место Горица Север, е отпочната уште во 2017 година кога од страна на градоначалникот на општина Охрид е донесена ОДЛУКА за спроведување на СОЖС и СОЖС формулар, кои се доставени до МЖСПП. Од страна на МЖСПП ОДЛУКАТА е прифатена со препорака да се продолжи понатамошната постапка за СОЖС . Од страна на инвеститорот во месец март 2021 год до општина Охрид е доставен Нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина на урбанистичкиот план во населено место Горица-Север. Овој извештај е објавен на веб страната на општина Охрид, и во еден дневен весник достапен на целата територија на Р.С.М.

Јавниот увид и консултација со јавноста продолжи со презентација на извештајот изработен од страна на експертот за стратегиска оцена на животната средина Г-дин Васил Пендевски.

Во текот на презентација беше даден осврт на процедурата на Стратегиската оцена на животна средина , а потоа беше презентирана содржината на извештајот.

Урбанистичкиот план вон населено место треба да се изработи врз основа на методологијата, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 136/16), Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план на село, Урбанистички план вон населено место и Регулациски план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документаци и архитектонско – урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на Проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ“ бр.142/15), како и други закони и подзаконски акти.

На просторот за кој се изработува Урбанистички план вон населено место Горица Север, општината Охрид, не постои претходна урбанистичка и проектна документација. Овој план се работи по претходно издадено РЕШЕНИЕ за услови за планирање на просторот бр.УП 1-15 1083/2017 од 15.08.2017 год. од страна на Агенција за планирање на просторот .

Г-динот Васил во неговото излагање даде осврт на :

- Главната цел на предметниот план
- Специфични цели на стратегиската оцена
- Употребената методологија
- Основи на планскиот документ
- Планскиот опфат , намена на употреба на земјиштето
- Карактеристики на просторот и сегашна состојба и проблеми со животната средина
- Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Експертот објасна дека при подготовката на планското решение е разгледувана алтернативата за неспроведување на планското решение со што состојбата во животната средина би останала под влијание само на природните фактори. Во овој случај се очекува моменталната состојба на теренот воопшто да не се промени, а економската пасивност да продолжи.

Во понатамошната презентација на извештајот експертот се задржа и на претпоставените влијанија врз медиумите на животната средина, влијание врз демографскиот фактор, влијание врз човековото здравје, влијание врз социо-економската состојба , врз квалитетот на амбиентниот воздух, влијание врз климатските промени, влијание врз квалитетот на водите, влијание врз почвата, влијание врз природното наследство , влијание врз биодиверзитетот, и влијание врз материјалните добра .

Од мерки за заштита , намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ, за реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува :

- Интергрално управување со отпадот

- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот
- Изградба на современа инфраструктура
- Искористување на соларна енергија , преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина , да ги поднесе трошоците за санација , како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето
- Доследно спроведување на планот

Од страна на г-ѓа Марија Коруновска, од сектор за урбанизам општина Охрид, беше објаснато дека планот се изработува согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 136/16), Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план на село, Урбанистички план вон населено место и Регулациски план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документации и архитектонско – урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на Проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ“ бр.142/15), како и други закони и подзаконски акти. Таа истакна дека постои неусогласеност меѓу законската регулатива од областа на животната средина и урбанистичкото планирање.

По нејзиното излагање Раководителот на Одделението за заштита и влијание врз животната средина Хавза Р.Каќел отвори дискусија при што за збор се јави г-ѓа. Тамара Славеска Апостолова, претставник од Фрон 21/42 Скопје, постави прашање: Дали согласно член 17 од Законот за управување со светското природно и културно наследство е барано мислење од Министерство за животна средина, Министерство за култура и од Комисија за управување со природното и културно наследство во Охридскиот регион .

Од страна на г-ѓа Марија Коруновска беше одговорено дека согласно погоре споменатиот член урбанистичките планови се доставуваат до МЖСПП, МК и Комисија за управување со природното и културно наследство во Охридскиот регион за обезбедување мислење пред објавување јавна анкета .

Согласно горе цитираното , изработувачот на Урбанистичкиот план , при изработка на планот е должен да ги вгради сите заклучоци и препораки и мислења и врз основа на истите да го изработи планското решение .Секоја друга варијанта на Предлог Планот пред позитивно стручно мислење од Комисијата за урбанизам е неофицијален документ и не може да биде предмет на јавна објава .

На прашањето зошто надлежниот орган не води заедничка јавна презентација и расправа по однос на Нацрт планскиот документ и Извештајот за стратегиска оцена раководителот на Одделението Хавза Р. Каќел посочи дека освен неусогласеност меѓу законската регулатива

од областа на животната среина и законодавството од урбанистичката свера , постои и неусогласеност меѓу член 69 и член 67 став 2 од Законот за животна средина .

Од страна на г-дин Драган Мојсоски и г-дин Љупчо Трајчевски , односно потписници на договорот за инвестирање за овој план , се кажа дека се борат 11 години. Постоечката состојба на предметниот простор е многу лоша односно на овој простор се депонира секаков вид на отпад , има изградени дивоградби со тоа што од на ден се става во опасност заштитата на животната средина. Споменатите дискутанти истакнаа дека бараат да се урбанизира предметниот простор , но притоа да се запазат сите законски процедури без да се оштети животната средина.

Консултацијата со јавноста заврши во 14:40 часот.

Составен дел на овој записник е списокот на присутни.

Изготвиле:

Рак.на Одделение за заштита и влијание врз животната средина

Хавза Р. Каќел

Помлад соработник

Суарта Амети



**СПИСОК НА ПРИСУТНИ НА ЈАВНАТА ПРЕЗЕНТАЦИЈА И РАСПРАВА ПО
ОДНОС НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР,
Општина Охрид**

Одржана на 23.04.2021 год.

Ред.бр.	Име и презиме	Институција	Контакт тел.
1	Викиа Печулис	СГА експерт	02 273 242
2	Миле Коркуриќ	општина охрид	071/316 352
3	Анка Јованова	фронт 21/42	078/413-667
4	Танура Савиро Амосовска	Фронт 21/42	078/528-516
5	Младен Првез	Физичко лице	040/1748 111 020 249 126
6	Президија Муниципалитет		020 232 724
7	Јосиф Јорически	одеи од интервенции	- 071-664500
8	Јованко - Јуро	интервенции	070212660
9	НАУМ МАНДУСИЌ	М.Н.Н.	070-212 772
10	Јованка Мандушиќ	Ј.Н.Н.	070522226
11	Том Халиќ	Халиќ	078 924282
12	Јован Арчиќ	Арчиќ	018 285915
13	Гордана Милевиќ	Милевиќ	078 411425
14	Зоран Џево	Џево	078 341 820
15	Сашко Трајков	физичко лице	071 226 390
16	Васил Таковски	физичко лице	070/315-231
17	Корунска Марија	Сектор за урбанизам	071 362600
18	Халиќ Р. Велел	Муниципалитет Охрид	075/657830
19	Сориа Анастас	општина Охрид	010/915-447
20	Јованка Мандушиќ		

Коментари кон усвојување н постапка



До:
Општина Охрид

Врз основа на член 7 од Архуската Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правда за прашањата поврзани во животната средина; член 8 од Уставот на РСМ; член 2 став (2) од Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион; член 17 и 69 став (3) од Законот за животна средина; член 5 став (1) точка 5 и член 7 став (1) точка 7 од Законот за заштита на природа; член 6 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина и Препорака бр. 11 од Извештајот на Реактивната Мониторинг Мисија, Ви доставуваме:

КОМЕНТАРИ

КОН ПОСТАПКАТА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА УПВНМ ГОРИЦА - СЕВЕР И НАЦРТ СОЖС ИЗВЕШТАЈОТ ЗА УПВНМ ГОРИЦА - СЕВЕР

Почитувани, по одржаната јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север, на ден 23.04.2021 година, во просториите на Општина Охрид, а на која учествуваа претставници од „Фронт 21/42“, во продолжение Ви ги доставуваме нашите коментари:

1. Урбанизацијата во рамки на светското наследство со УПВНМ Горица-Север, чиј составен дел е СОЖС постапката за истиот, е спротивна на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридски Регион (Сл. Весник на Р.М. бр. 75/10) и Конвенцијата за светско наследство (Закон за ратификација – Сл. Лист на СФРЈ бр. 56/1974), а со тоа сите одлуки и/или постапки кои се дел од оваа урбанизација се и противуставни

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ:

СОЖС постапката за УПВНМ Горица-Север е чекор во усвојувањето на новиот урбанистички план, кој предвидува урбанизација на 11,62 хектари со А4 – Времено домување (сите видови мотели, хостели, викенд куќи), со можни 30% компатибилни класи Б1, Б3, В2, Д3 (мали комерцијални и деловни намени, големи угостителски единици, спортски сали, итн.); сообраќајни коридори на површина од 3,98 хектари; како и трафостаница со површина од 0,05 хектари (стр. 26 од Нацрт СОЖС Извештајот).

Урбанизација во рамки на светското наследство Охридски Регион, пред да се усвојат сите релевантни планови и правни прописи за ефективна заштита на доброто, како и пред да се воспостават соодветни контролни механизми - е прекршување на Законот за управување



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 322-546 / e-mail: contact@front.org.mk

со светското природно и културно наследство во Охридски Регион и Конвенцијата за светско наследство, а со тоа и спротивна на Уставот на РСМ. Сите одлуки, процеси, итн. кои се во насока на продолжување на урбана и крајбрежна трансформација во рамки на светското наследство, донесени/спроведени од јули 2017 година до денес – се противуставни.

Со ваквиот чекор, Општина Охрид управува со доброто спротивно на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридски Регион, за што истиот предвидува прекршочна санкција од 3.000 евра во денарска противвредност за правното лице и 800 евра во денарска противвредност за одговорното лице во правното лице (Член 49 став (1) точка 1) и став (2)).

Ваквиот чекор значи и користење на светското наследство спротивно на истиот закон, за што исто така е предвидена глоба од 3.000 евра во денарска противвредност за правното лице (Член 49 став (1) точка 3)):

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА ЧЛЕН 4 СТАВ (1) „Покрај одредбите од овој закон, при управувањето со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион се применуваат и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција“.**

Документи донесени од органот на Конвенцијата - Комитет за светско наследство:

Одлука на Комитетот за светско наследство на УНЕСКО од 2017г. (41 COM 7B.34): „7. Бара од државата-членка целосно да ги спроведе сите препораки на мисијата од 2017 година;“ „9. Смета дека целокупната состојба на зачувување на подрачјето е сè поранлива и ако приоритетните препораки предложени од мисијата не се спроведат во рок од две години (до 2019 година), подрачјето може да се соочи со потенцијална опасност, во согласност со Параграф 179 -180 од Оперативниот водич“;

Одлука на Комитетот за светско наследство на УНЕСКО од 2019г. (43 COM 7B.36): „4. Исто така, претсетува на своите одлуки кои ги поддржуваат заклучоците на Реактивната мониторинг мисија од 2017 година дека целокупната состојба на зачувување на подрачјето е ранлива од разни закани и, доколку приоритетните препораки не бидат спроведени во двегодишна рамка, подрачјето може да ги исполни критериумите за впишување на Листата на светско наследство во опасност“ „9. Силно ги повторува своите барања до државата-членка да воспостави мораториум на секаква урбана и крајбрежна трансформација во рамките на подрачјето сè додека не се финализираат и усвојат сите релевантни плански документи, не се одобрат ефективни прописи за заштита и воспостават ефективни контролни механизми“.

Препораки од Реактивната Мониторинг Мисија од 2017 година, чие исполнување се бара во Одлуките на Комитетот за светско наследство, а од што зависи можното впишување на Охридскиот Регион во Листата на светски наследства во опасност:



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Препорака бр. 6: „Да се прогласи мораториум на секаква урбана и крајбрежна трансформација во рамките на светското наследство додека не се донесат сите релевантни плански документи (План за управување со природното и културното наследство во Охридскиот регион, План за крајбрежјето заснован на исклучителните универзални вредности, итн.), да се усвојат сите правни акти неопходни за ефективна заштита на доброто и да се воспостават соодветни контролни механизми“;

Поврзана со:

Препорака бр. 7: „Да се финализираат сите релевантни плански документи (План за управување, Урбанистички и крајбрежни планови базирани на ИУВ, Стратегија за развој на туризмот базирана на ИУВ, вклучувајќи и регулативи за туристички активности, подвижни објекти на плажите и комерцијални активности на отворено) и да се достават до Центарот за светско наследство за ревизија од страна на советодавните тела“.

Со процесот на усвојување на УПВНМ Горица Север (чиј неодвоен дел е и усвојувањето на СОЖС Извештајот) Општина Охрид продолжува со урбанизацијата во рамки на доброто, додека: не е донесен нов Просторен план за природното и културното наследство во Охридскиот регион; не е донесен План за крајбрежјето, заснован на ИУВ; не е донесен План за управување со Охридско Езеро; не е донесен План за управување со сливот на Охридското Езеро; не е донесен нов План за управување со НП Галичица; не е донесен нов Закон за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион и планираниот подзаконски акт Правилник за заштитните зони; не е донесена Стратегија за развој на туризмот базирана на ИУВ; не се донесени урбанистички планови базирани на ИУВ; не се донесени регулативи за туристички активности, подвижни/мобилни објекти на плажите и комерцијални активности на отворено; итн.

Резиме: Со постапката за усвојување на УПВНМ Горица Север, пред да се донесат сите наведени (и други) релевантни планови и прописи, Општина Охрид не ја спроведува законската обврска во управувањето со доброто да ги применува Одлуките на Комитетот за светско наследство, дури и покрај алармантниот недвосмислено предупредување од страна на органот на УНЕСКО дека неисполнување на сите итни препораки (каква што е Препораката бр.6) може да значи исполнување на критериумите за впишување на Охридскиот Регион во Листата на светски наследства во опасност.

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА Член 9, алинеја 1,2,4 „Управувањето со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион се остварува на начин преку кој се обезбедува:** - пронаоѓање, заштита популаризација и унапредување на состојбата со природното и културното наследство во Охридскиот регион, - пренесување на идните генерации на исклучителните вредности на светското природно и културно наследство во Охридскиот регион како дел од општото наследство на целото



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

човештво, - спречување на активности кои негативно влијаат врз исклучителните вредности на природното и културното наследство во Охридскиот регион“...

Продолжување на урбанизацијата, пред да се усвојат сите релевантни прописи и планови, е несомнено активност за која РММ од 2017 година, односно Комитетот за светско наследство во 2017 и 2019 година, укажуваат дека има негативно влијание врз ИУВ на подрачјето, до мера да поради истото Охридскиот Регион може да биде впишан на Листата на светски наследства во опасност. Вакво управување не може да се смета дека обезбедува заштита и унапредување на состојбата на светското наследство, а поаѓајќи од ставот на Комитетот за светско наследство, истото може дури и да го оневозможи пренесувањето на ИУВ на Охридскиот Регион на идните генерации.

- **НАВЕДЕНИТЕ ЗАКОНСКИ ПРЕКРШУВАЊА ПОВЛЕКУВААТ И ПРЕКРШУВАЊА НА:** Член 2 став (2) „Управувањето со светското природно и културно наследство е од јавен интерес, што се врши во согласност со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон“; Член 2 став (3) „Примената на мерките за управување со светското природно и културно наследство предвидени со овој закон не смее, директно или индиректно, да доведе до влошување на состојбата со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион“; Член 3 став (1), алинеја 5: „Цели на овој закон се: - спречување на активности кои негативно влијаат врз исклучителните вредности на светското природно и културно наследство во Охридскиот регион“.
- **СВЕСНОТО ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА УРБАНИЗАЦИЈАТА (ВО УСЛОВИ КОГА НЕ СЕ УСВОЕНИ СИТЕ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОПИСИ), И ПОКРАЈ УКАЖУВАЊАТА НА РММ ОД 2017 ГОДИНА И БАРАЊАТА НА КОМИТЕТОТ ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО ОД 2017 И 2019 ГОДИНА - Е СПРОТИВНО НА ОДРЕДБИТЕ НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО НА УНЕСКО, ВО КОРЕЛАЦИЈА СО ПАРАГРАФ 15 с), f) и h) од Оперативниот водич, согласно кои државите-членки имаат обврска: - да ја интегрираат заштитата на наследството во сеполфатни програми за планирање и механизми за координирање; - да преземат соодветни правни, научни, технички, административни и финансиски мерки за заштита на наследството; - да не преземаат СВЕСНО и НАМЕРНО мерки со кои ДИРЕКТНО ЌЕ СЕ ПРЕДИЗВИКА штета на природното и културно наследство на доброто, кое се наоѓа на нивна територија.**
- **НАВЕДЕНИТЕ ЗАКОНСКИ ПРЕКРШУВАЊА И НЕСПРОВЕДУВАЊЕ НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО ПОВЛЕКУВААТ И ПРОТИВУСТАВНОСТ НА СИТЕ ОДЛУКИ И ПРОЦЕСИ ПОВРЗАНИ СО УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР, донесени/спроведени од јули 2017 година до денес:**

Член 115 од Уставот: „Во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашања од локално



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3222-546 / e-mail: contact@front.org.mk

значење, а особено во областите на урбанизмот, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, предучилишното воспитување, основното образование, основната здравствена заштита и во други области утврдени со закон. Општината е самостојна во вршењето на надлежностите утврдени со Уставот и со закон, а надзорот над законитоста на нејзината работа го врши Републиката. Републиката со закон може да и довери вршење на определени работи на општината“.

Член 118: „Меѓународните договори што се ратификувани во согласност со Уставот се дел од внатрешниот правен поредок и не можат да се менуваат со закон“.

2. СОЖС постапката за УПВНМ Горица-Север не обезбедува ефективно учество на јавноста, односно се спроведува со прекршувања на Законот за животна средина (Сл. Весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 48/2010, 124/10 24/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18); Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Сл. Весник на Р.М. бр. 147/2008, 45/2011); одредбите на Архуската конвенција (Сл. Весник на Р.М. бр. 40/99); Препораката бр. 11 од РММ од 2017 година (а со тоа и Одлуките на Комитетот за светско наследство од 2017 и 2019 година, што повторно води кон прекршување на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридски Регион)

Ве известуваме дека, како засегната јавност за Нацрт-Извештајот за СОЖС на УПВНМ Горица Север не можеме да дадеме издржани мислења и коментари бидејќи не ни е достапна основната информација – планот чие влијание се проценува во предметниот Нацрт-Извештај за СОЖС. Не ни е позната дури ни локацијата на планот. Истата е опишана со следните зборови, кои сами по себе не значат ништо: „Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица • Од север – по граница на опфат на ГУП на град Охрид • Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица • Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301“.

Поаѓајќи од овој факт сметаме дека ни се повредени законските права за целосно информирање и учество во процесот на донесување на план кој ја засега животната средина.

• **ПРЕКРШУВАЊЕ НА ЗАКОН ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА**

Член 69 став (1): „Пред започнување на постапката за усвојување на планскиот документ и во рок од пет работни дена од денот на комплетирањето на извештајот за животната средина, органот кој го подготвува планскиот документ, објавува информации кои се однесуваат на нацртот на планскиот документ и извештајот за животната средина, местото каде што може да се разгледа нацртот на планскиот документ заедно со информација за постапката за учество на јавноста“;

Став (3) од истиот член: „Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина и органите засегнати од имплементацијата на планските документи, правните и физичките лица и јавноста можат да го достават



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

своето мислење во врска со нацртот на планскиот документ и извештајот за животната средина, до органот кој го подготвува планскиот документ, во рок од 30 дена од денот на доставувањето, односно објавувањето на информациите во врска со нив“;

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА УЧЕСТВО НА ЈАВНОСТ ВО ТЕКОТ НА ИЗРАБОТКАТА НА ПРОПИСИ И ДРУГИ АКТИ, КАКО И ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ОД ОБЛАСТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА** (еден од подзаконските акти кои ја уредуваат постапката за донесување на планови и СОЖС Извештај – член 61 став (4) и (8) од Законот за животна средина)

Член 2 став (2): „Во постапката за изработката на прописи и други акти (во натамошниот текст: прописи) и/или плански документи, органите на државната управа и органите на единицата на локалната самоуправа (во натамошниот текст: органите), треба на јавноста да и овозможат ефективно да учествува во изработката на прописите и во донесувањето, изменувањето и ревидирањето (во понатамошниот текст: изработка) на планските документи во нивната најрана фаза на нивното донесување, односно при донесување на одлуката согласно член 4 од оваа уредба“;

Член 3 став (2): „Јавните известувања од став (1) од овој член треба да содржат: информации за донесената одлука од член (4) од оваа уредба; местото, времето и рокот каде што може да се изврши увид на прописот и/или планскиот документ; местото и времето каде ќе се одржува јавната расправа; адресата (поштенска и електронска) каде можат да се доставуваат забелешки, мислења и предлози; доколку тоа е можно, електронска адреса од каде што може да се преземе електронска верзија на прописот и/или планскиот документ, како и други информации кои можат да придонесат во остварување на правото на учество на засегнатата јавност во одлучувањето“;

Член 6 став (1): „Органот за изработката на пропис и/или плански документ треба да обезбеди услови за учество на засегнатата јавност со одржување на најмалку една јавна расправа и да го стави нацрт прописот и нацрт планскиот документ на јавен увид и на својата веб страна“;

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА АРХУСКА КОНВЕНЦИЈА**

Член 5 став (8): „Секоја Страна ќе формира механизми за да обезбеди дека на јавноста ќе и се стават на располагање доволно информации на начин што на корисниците на информации ќе им овозможи да донесуваат одлуки за животната средина врз основа на добра информираност“;

Член 7: „Секоја Страна ќе воведи соодветни практични и/или други одредби, со кои што на јавноста ќе и се овозможи да учествува во текот на изготвувањето на плановите и програмите на полето на животната средина, врз транспарентна и фер основа, откако претходно на јавноста ќе и ги стави на располагање неопходните информации...“;



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3322-546 / e-mail: contact@front.org.mk

- **СОЖС ПОСТАПКАТА ПРОИЗЛЕГУВА ОД ДИРЕКТИВАТА ЗА СТРАТЕШКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА (2001/42/ЕС), која недвосмислено прецизира:**

Член 6 став (1): „Нацрт-планот или програмата и извештајот за животната средина изготвени во согласност со член 5 **се ставаат на располагање на** надлежните органи од ставот 3 на овој член и на јавноста“;

Став (2): „На надлежните органи наведени во став 3 и на јавноста од став 4 им се дава рана и ефективна можност во соодветни временски рамки да го искажат своето мислење за нацрт-планот или програмата и придружниот извештај за животната средина пред усвојувањето на планот или програмата или неговото доставување до законодавната постапка“.

Планот за управување со Охридскиот Регион (со кој треба да бидат усогласени сите планови и документи поврзани со УПВНМ Горица – Север) ја потврдува обврската за спроведување на оваа Директива: „Составен дел на правната рамка предметна за заштитата на природното и културното наследство на Охридскиот Регион се и ратификуваните меѓународни конвенции, повелби, декларации, како и директивите и регулативите на Европската Унија“ (стр 48)

- **ВАКВОТО ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЈАВНОСТА Е СПРОТИВНО И НА ПРЕПОРАКАТА БР. 11 НА РММ ОД 2017 ГОДИНА:** „Да се појасни механизмот, задачите и функцијата на Комисијата за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион и да се воспостават реални партиципативни механизми за управување со доброто, што ќе овозможат вклучување на локалните заедници и граѓанските организации“

Ова повторно упатува на прекршување на член 4 став (1) од Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион.

3. УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР НЕ Е И НЕ МОЖЕ ДА БИДЕ ВО СОГЛАСНОСТ СО ПЛАНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН 2020-2029 ГОДИНА, ПОРАДИ ШТО ОПШТИНА ОХРИД ДОПОЛНИТЕЛНО ГО ПРЕКРШУВА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН

Како што наведовме во претходната точка, за точната локација на урбанистичкиот план немаме никакви информации, поради што не можеме да ја процениме неговата компатибилност со предвидените зони и дозволени активности во Планот за управување со Охридскиот Регион. Сепак, дури и да се вклопува УПВНМ Горица Север во предложеното зонирање на моментално важечкиот План за управување, продолжување на урбанизацијата во рамки на светското наследство со УПВНМ Горица Север е во спротивност со следниве мерки и активности предвидени во Акцискиот план на Планот за управување, односно ја поткопува смислата и целта на истите, како и суштината на самиот План:



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel.Fax: + 389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

- **Активност:** „Изменување и дополнување на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион, со цел воспоставување на правна основа за донесување на Правилник со кој ќе се пропишат заштитните зони и мерките за заштита на природното и културното наследство за секоја зона, како и зголемување на надлежностите на Комисијата за управување со природното и културното наследство во Охридскиот регион, со цел овозможување на ревитализација на урбанистичко-архитектонските вредности на културното наследство во Охридскиот регион и зголемување на контролата врз утврдувањето на правниот статус на бесправно изградените објекти.“
Активноста е поврзана со спроведување на препораките бр. 6, 7 и 11 од Извештајот на РММ.

- **Активност:** „Донесување на Правилник со кој ќе се пропишат заштитните зони и мерките за заштита на природното и културното наследство за секоја зона во границите на Охридскиот регион.“
Поврзана со спроведување на препораките бр. 6 и 7 од Извештајот на РММ.

Потсетуваме на смислата на предвидениот Правилник наведена во Планот за управување: „Со овој План за управување, во содејство со погоре цитираниот Правилник, Комисијата, надлежните органи и општинските служби ќе можат да постапуваат при донесувањето урбанистички планови, издавањето конзерваторско одобрение, како и издавањето дозволи за градба“. (стр 135)

Продолжување на урбанизацијата во рамки на светското наследство пред да се донесат Законот и Правилникот кој ќе ги прецизира заштитните зони и мерките за заштита, меѓу другото токму со цел постапување при донесување урбанистички планови, како што се предвидува во Планот за управување - е злоупотреба на моменталната состојба без овие документи и не може да се смета дека го спроведува Планот за управување. Ваквата злоупотреба ја демонстрира ниската свест на општинските власти за вредностите на светското наследство и отсуството на вистинска намера за зачувување на истото, со цел предавање на следните генерации.

- **Сите активности во Планот за управување поврзани со заштита на Студенчишко Блато:**
 - „Донесување на Закон за прогласување на Студенчишко Блато за заштитено подрачје;
 - Изработка на План за управување со Предлог за заштитено подрачје Студенчишко Блато“;
 - „Поднесување и одобрување на номинациска досие и Прогласување на Охридско Езеро и Студенчишко Блато за Рамсарски места“;
 - „Спроведување на мерки за реставрација на делови од Студенчишко блато“.

И без точна локација јасно е дека УПВНМ Горица Север е во непосредна близина на утврдените граници на идното заштитено подрачје Студенчишко Блато, за кое е потребно да се има во предвид потребата од утврдување заштитни зони и согласно со тоа – да се избегне секаква урбанизација во негова близина. За ова, Планот за управување го наведува следново: За да се овозможи управување со заштитените подрачја во согласност со Законот за заштита на природата: Споменикот на природата - Охридско Езеро и



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel/Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Споменикот на природата - Студенчишко Блато, се предвидува донесување закони за нивно прогласување. Со донесувањето на овие закони ќе се даде значаен придонес кон зачувување и унапредување на природното и културното наследство во Охридскиот Регион. Со цел спречување проекти што можат да извршат негативно влијание врз природните вредности на Предлогот за заштитеното подрачје - Студенчишко Блато, министерат за животна средина и просторно планирање ќе донесе решение за привремена заштита на деловите од природата за кои се води постапка за прогласување." (стр. 136)

Влијанието на урбанизација со УПВНМ Горица Север може да се предвиди ако се прочита Студијата за валоризација на Студенчишко Блато (2020): „Предложените граници на подрачјето се дизајнирани водејќи се од Генералниот урбанистички план на Општина Охрид во кој веќе е назначен просторот за заштита. Во овие граници се наоѓаат највitalните делови (остатоци) од Студенчишкото Блато. Сепак, некои делови (Горица I) остануваат надвор од предложеното подрачје за заштита бидејќи е невозможно да се стават во еден географски интегрален простор за заштита. Ваквите делови веќе се силно деградирани и таму е неопходно да се преземат итни мерки за заштита и ревитализација.“ (стр.155)

Урбанизација токму на подрачје за кое експертите сметаат дека се потребни итни мерки за заштита и ревитализација, пред да се спроведат сите горе-наведени активности од Планот за управување за заштита на овој исклучително важен дел од екосистемот на Охридското Езеро (и идно Рамсар подрачје) е во директна спротивност со целите и смислата на наведените активности, а со тоа и во директна спротивност на Планот за управување со Охридскиот Регион.

- Сите активности за заштита од Акцискиот план кои може/се очекува да доведат до промена на урбанистичкото и просторно планирање, заштитните зони и/или дозволени активности во истите:

- „Донесување на Закон за прогласување на Охридско Езеро за Споменик на природата“;
- „Изработка на Студија за ревалоризација на Споменикот на природата Охридско Езеро“;
- „Изработка на План за управување со Споменикот на природата Охридско Езеро“.

Во однос на овие активности, односно документите за чија изработка се предвидуваат активностите, Планот за управување со Охридскиот Регион го истакнува следново:

„Границите на Првата заштитна зона ќе се ревидираат откако ќе се изработи Студијата за ревалоризација на Споменикот на природата - Охридско Езеро и Студијата за валоризација на Споменикот на природата - Студенчишко Блато, односно откако ќе се донесат Законот за препрогласување на Охридско Езеро како споменик на природата и Законот за прогласување на предлог за заштитено подрачје-Студенчишко Блато. Тоа може да значи проширување на појасот со ширина од 50 м, кој со Планот е воспоставен со цел превентивна заштита, односно спречување на заканиите врз екосистемот на езерото и неговата крајбрежје.“ (стр.113)



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Урбанизација на област од 17 хектари во непосредна близина на првата зона и Студенчишко блато, пред првата зона да се ревидира и можеби прошири, токму заради превенција на заканите врз езерото и Студенчишко блато, како што предвидува Планот за управување - не може да се смета за активност во согласност со истиот.

- **Активност:** „Донесување на Просторен план за природното и културното наследство во Охридскиот Регион“

Процесот на урбанизација на локалитетот Горица-Север е започнат на иницијатива на физички лица, која е прифатена со Програмата за изработка на урбанистички планови на територија на Општина Охрид за 2017 година (Службен гласник на Општина Охрид бр. 24/2016), донесена врз основа на член 20 од Законот за просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на РМ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), во време на важност на Просторниот план на Република Македонија за периодот 2004-2020 година, како и во време на важност на Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион за периодот 2005-2020 година. Во поглед на овие хиерархиски повисоки плански документи (со кои предложениот УПВНМ Горица Север треба да биде усогласен), во Планот за управување со Охридски Регион (2020- 2029) на стр. 56 се наведени сериозни забелешки: „...Просторниот план на РМ не го обработува издвоено природното и културното наследство во Охридскиот регион. Биолошката разновидност и нејзината заштита се третира во согласност со стариот Закон за природни реткости.....Во таа насока, Просторниот план не дава соодветни насоки за управување со природното наследство во Охридскиот регион.“

За Просторниот план за Охридско-Преспански Регион: „...Во однос на заштитата на природното и културното наследство применет е сличен принцип како во Просторниот план на РМ, односно природното и културното наследство во Охридскиот регион впишано во Листата на светското наследство на УНЕСКО не е третирано како интегрална просторна целина....“

Промените во Просторниот план на РСМ, како и Просторниот план за природното и културното наследство во Охридскиот регион (активност предвидена во Планот за управување), чија цел ќе биде заштита и зачувување на доброто – нема да имаат никаква смисла (ниту ќе ја остварат целта) доколку пред да се усвојат се даде зелено светло на нови урбанистички планови, базирани на старите планови кои не ја интегрираат заштитата и донесени пред алармантните укажувања од страна на РММ од 2017 година, каков што е УПВНМ Горица Север.

- **Укажуваме и на следниов цитат од Планот за управување:** „За да се спречи крајбрежната трансформација и да се намалат притисоците од неодржливиот туризам, **СО ОВОЈ ПЛАН НЕ СЕ ПРЕДВИДУВА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТИ НАДВОР ОД НАСЕЛБИТЕ**, а во самите населби се ограничува процентот на изграденост и катноста и се даваат насоки за урбанистичко-архитектонски израз.“ (стр.141)

Поаѓајќи од овие факти, укажуваме дека Општина Охрид, со процесот на усвојување на УПВНМ Горица Север (чиј дел е усвојувањето на СОЖС Извештајот), кој не е во согласност



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-3, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

со Планот за управување со Охридскиот Регион, постапува спротивно на Законот за управување со Охридскиот Регион:

ПРЕКРШУВАЊЕ НА Член 16: *„Планот го спроведуваат Управата за животна средина и Управата за заштита на културното наследство, градоначалникот на општината Охрид, градоначалникот на општината Струга и градоначалникот на општината Дебарца, имателите на природно и културно наследство и други субјекти, секој во рамките на своите надлежности и овластувања и согласно со активностите утврдени во планот.“*

ПРЕКРШУВАЊЕ НА Член 23 став (1): *„Светското природно наследство во Охридскиот регион се користи на начин и во обем утврдени во планот од членот 13 на овој закон“. И став (2):* *“Светското природно наследство на Охридскиот регион се користи на начин кој овозможува негово зачувување во изворна состојба, зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа и обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој“.*

За користење на светското природно наследство спротивно на начинот и обемот утврдени во Планот за управување, Законот предвидува глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност за правното лице (Член 49, став (1), точка 2)).

Укажуваме и на фактот дека Нацрт – Извештајот за СОЖС на УПВНМ Горица Север не зема предвид ниту еден од наведените цитати од Планот за управување со Охридскиот Регион, ниту препораките на РММ од 2017 година, односно Одлуките на Комитетот за светско наследство од 2017 и 2019 година, и презентира неистинити информации дека УПВНМ Горица Север е во согласност со Планот за управување со Охридскиот Регион. Истиот **врз основа на анализа која не ги вклучува најважните и најосновните појдовни и законски обврзни документи**, ја доведува јавноста во заблуда дека спроведувањето на УПВНМ Горица Север е прифатливо од аспект на неговото влијание врз животната средина.

Во оваа насока, алармираме дека **презентирањето неистинити информации; доведувањето на јавноста во заблуда, како и серија на сторени законски прекршувања во СОЖС постапката се основа за исклучување од Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина** согласно член 29 став (1) алинеи 2 и 3 од Правилникот за составот на комисијата и начинот на нејзината работа, програмата и начинот на полагање на стручниот испит, висината на надоместокот за полагање на стручниот испит и на надоместокот за воспоставување и одржување на листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина и начинот на стекнување и губење на статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина, како и начинот и постапката за вклучување и исклучување од листата на експерти (Сл. Весник на Р.М. бр. 129/2007), според кој: **„Од Листата на експерти ќе се исклучи експертот во случај на: - сериозно или повеќекратно прекршување на законите од областа на животната средина** при спроведување на постапка за стратегиска оцена на животната средина подготвена од експертот; и - доколку со судска одлука се потврди **доведување во заблуда или неточно изнесување на податоци** или нивна злоупотреба при спроведување на постапка за стратегиска оцена на животната средина“.



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Укажуваме и дека ваквото постапување од страна на експертот за стратегиска оцена на животната средина, подлежи и на поведување прекршочни постапки, согласно член 212-е од Законот за животна средина, кој во став (б) алинеи 1 и 2, предвидува: „Глоба во износ од 600 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице кое како експерт учествува во постапката за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина во постапката за оцена на влијанието на проектот врз животната средина односно во постапката за ревизија доколку:

1) експертот во подготовката на планските документи даде неточни податоци (членови 67 и 68);

2) експертот за оцена на влијанието врз животната средина во подготовката на документите за оцена на влијанието врз животната средина даде неточни податоци;“.

4. **НАЦРТ-ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СОЖС НА УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР НЕ Е ВО СОГЛАСНОСТ СО КОНВЕНЦИЈАТА ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО, ПОРАДИ ШТО СО ИСТИОТ СЕ ПРЕКРШУВА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН; НАЦРТ-ИЗВЕШТАЈОТ НЕ Е ВО СОГЛАСНОСТ СО УРЕДБАТА ЗА СОДРЖИНАТА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СОЖС**

Бидејќи ги немаме основните информации за да изградиме мислење за проценките на влијанието на УПВНМ Горица Север изнесени во Нацрт-Извештајот за СОЖС (Планот чие влијание се проценува), со расположливите информации можеме само да укажеме на недостатоците во содржината на истиот. Ова укажување е во насока на придонес кон можната идна СОЖС постапка, која би се спровела со почитување на сите релевантни законски одредби (доколку Центарот за светско наследство, односно советодавните тела, дадат позитивно мислење за Горица Север – елаборирано во следната точка). Укажувањата во оваа точка не може да се сметаат за исполнување на нашето законски гарантирано право да учествуваме во усвојувањето на УПВНМ Горица Север и СОЖС Извештајот за истиот.

Како наш придонес кон подобрување на владеењето на правото во нашата држава, укажуваме на следново:

Сите постапки и документи во процесот на изработка и усвојување на УПВНМ Горица Север (како што е и СОЖС Извештајот) мора да бидат во согласност со целокупната релевантна национална и меѓународна легислатива – во спротивно нема владеење на правото.

Во конкретниов случај, а врз основа на правната хиерархија дефинирана во Уставот на РСМ, највисокиот правен акт кој мора да се спроведува е меѓународниот договор, односно Конвенцијата за светско наследство; потоа следи Законот за управување со Охридскиот Регион (бидејќи истиот ја транспонира Конвенцијата во домашното законодавство); потоа националната легислатива специфична за заштитата на животната средина и СОЖС постапките, заштита на природата, заштита на културното наследство, урбанистичко планирање, итн.

Во оваа смисла, ова се увидените законски прекршувања:



Office: Kilmant Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel/Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

- И покрај фактот дека се однесува на урбанистички план во рамки на светското природно и културно наследство, во Нацрт-Извештајот за СОЖС нема анализа на влијанијата на планот врз ИУВ на подрачјето.

Конвенцијата за светско наследство, конкретно Параграф 118 bis, од Оперативниот водич за имплементација на Конвенцијата, налага државите-членки на Конвенцијата, да обезбедат дека СОЖС извештаите за планови во или околу светското наследство ќе ги идентификуваат позитивните и негативните влијанија врз ИУВ на доброто.

Понатаму, Проценката на влијанието врз светското наследство треба да биде во согласност со Советодавната забелешка од ИУЦН (WORLD HERITAGE ADVICE NOTE: ENVIRONMENTAL ASSESSMENT, 18 November 2013). Во оваа смисла, секој СОЖС Извештај кој се однесува на план во или околу светското наследство треба да ги почитува 8те принципи за процена на влијание врз светско наследство. Укажуваме особено на принципот б, според кој Извештајот мора да содржи посебно поглавје со проценка на влијанието на планот врз ИУВ.

Вакво поглавје е обврзно и за да се добие мислење од ИУЦН, што, исто така е обврска која произлегува од Конвенцијата – Параграф 172 од Оперативниот водич за спроведување на Конвенцијата: „Комитетот за Светското наследство ги поканува државите-членки на Конвенцијата да го известат Комитетот, преку Секретаријатот, за нивната намера да преземат или одобрат во заштитена област поголеми реставрации или нови конструкции кои можат да влијаат на исклучителните вредности на доброто. Известувањето треба да се даде што е можно побрзо (на пр. пред изготвување на нацрт документи за специфични проекти) и пред донесувањето на одлуки кои би било тешко да се повлечат, како би можел Комитетот да помогне во изнаоѓање на соодветни решенија како би се осигурало дека исклучителните универзални вредности на доброто ќе бидат во целост зачувани.“

Повторно упатуваме на претходно цитираниот Член 4 став (1) од Законот за управување со Охридскиот Регион, кој ја налага законската обврска за примена на одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција (како што се Водичот за имплементација на Конвенцијата и Советодавната забелешка од ИУЦН), а кој не е спроведен во случајот со Нацрт-Извештајот за СОЖС за УПВНМ Горица Север.

Обврската за спроведување на Конвенцијата и Законот за управување со Охридскиот Регион (урбанистичкото планирање од кое е неодвоив дел оваа СОЖС постапка, секако е една од мерките во управувањето со доброто) ја потврдува и Планот за управување со Охридскиот Регион (но) е уште еден документ со кој мора да бидат усогласени сите документи и постапки поврзани со УПВНМ Горица Север):

„Правната рамка за управувањето со природното и културното наследство во Охридскиот Регион се состои од: • Законот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион;... Составен дел на правната рамка предметна за заштитата на природното и културното наследство на Охридскиот Регион се и ратификуваните меѓународни конвенции, повелби, декларации, како и директивите и регулативите на Европската Унија.“ (стр.48)

Непостоењето на проценка на влијанието на предложениот урбанистички план врз ИУВ на подрачјето, односно неспроведувањето на Конвенцијата за светско наследство во процесот на изработка и содржината на Нацрт-извештајот за СОЖС за УПВНМ Горица Север, значи и



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

недоследно спроведување на Член 2 став (1) точка (д) од Уредбата за содржината на извештајот за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (Сл. Весник на Р.М. бр. 153/2007): „Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, ги содржи следните информации: (д) целите на заштитата на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки.“

Заштитата на исклучителните универзални вредности на светското наследство е враната меѓународна (и национална) цел од областа на заштитата на животната средина во рамки на Охридскиот Регион. За истата да се постигне, Конвенцијата налага сите СОЖС посталки за планови во (дури и околу!) светските наследства да вклучуваат обаврна проценка на влијанието врз ИУВ.

Одлуките на Комитетот за светско наследство и препораките на РММ од 2017 година содржат специфични насоки за постигнување на целта – зачувување на ИУВ на Охридскиот Регион, како и врна експертска проценка на аспектите на животната средина во подрачјето, кои се исклучително релевантни за УПВНМ Горица Север.

Во овој дел од Нацрт-извештајот за СОЖС не се ни споменуваат Конвенцијата, Одлуките и препораките!

Изготвувачот сметал дека релевантно е да се дадат неколку информации од општа култура за тоа што се подразбира под заштита на животна средина и цели за заштита и општ историски преглед на усвојување на произволно избрани неколку декларации, конвенции и сл. (на пример поради нешто сметал дека Базелската конвенција за опасни супстанции е најрелевантна меѓународна конвенција за УПВНМ Горица Север во светското природно и културно наследство Охридскиот Регион). Меѓу релевантните закони за предметниот урбанистички план, на пример, го вброил Законот за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, но не сметал дека е релевантен Законот за управување со Охридскиот Регион; итн. Без никаков осврт на влијанието врз ИУВ, без суштинска анализа на Планот за управување и врз основа на документи и закони по случаен избор, изработувачот на СОЖС Извештајот оценува дека урбанизацијата на локалитетот Горица Север е поприфатлива од неспроведување на урбанистичкиот план.

Ова е крајно несериозен пристап и серија на недопустливи пропусти за еден СОЖС Извештај кој претендира да процени влијание во подрачје чиј стандард е светско природно и културно наследство!

Во однос на влијанието на урбанизацијата врз ИУВ на подрачјето го доставуваме Прилог 1 со извадоци од проценките на РММ од 2017 година.

Во оваа смисла упатуваме и на ставовите во Планот за управување за интегритетот и автентичноста на светското наследство (кои се основните вредности, односно критериуми за впишување на едно подрачје на Листата на светски наследства):

Интегритет

„Главни закани за интегритетот на доброто се екстензивниот неконтролиран урбан развој, некоординираниот урбан развој, порастот на населението, несоодветниот третман на отпадните води и цврстиот отпад и силните притисоците од туризмот. Дополнително, застапена е фрагментација и уништување на живеалиштата, неконтролирано и нелегално риболовство, несоодветна експлоатација на



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

крајбрежната зона; истовремено, квалитетот на водите е загразен од загадувањето предизвикано од сообраќајот“. (стр. 16)

Аутентичност

„Градот Охрид е релативно добро зачуван, меѓутоа, неконтролираната урбанизација негативно се одразува на вредностите: формата на споменичкиот ансамбл, крајбрежјето и пределот. Овие вредности се загрозуваат заради потенцијалните влијанија од инфраструктурни проекти и други интервенции во просторот“. (стр.17)

Потсетуваме и дека Планот за управување со Охридскиот Регион предвидува „усвојување на Урбанистички планови базирани на ИУВ“!

Нацрт-Извештајот за СОЖС на УПВНМ Горица Север не содржи ниту една од задолжителните информации кои ги налага Уредбата на доследен, адекватен и релевантен начин. Доколку домашните релевантни институции, Центарот за светско наследство и советодавните тела дадат позитивно мислење за УПВНМ Горица Север, и општината спроведе СОЖС постапка со почитување на сите релевантни закони, се надеваме дека квалитетот на Нацрт-Извештајот, кој би бил предмет на консултации со јавноста, ќе биде ЗНАЧИТЕЛНО повисок.

5. ОПШТИНА ОХРИД ИМА ЗАКОНСКА ОБВРСКА ДА ОБЕЗБЕДИ МИСЛЕЊЕ ЗА УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР ОД УНЕСКО (И СОВЕТОДАВНИТЕ ТЕЛА) И ОД МИНИСТЕРСТВОТА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И КУЛТУРА, КАКО И ОД КОМИСИЈАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО СВЕТСКОТО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА ОХРИДСКИОТ РЕГИОН, ВО НАЈРАНАТА ФАЗА, ПРЕД ВООПШТО ДА ПРИСТАПИ КОН ИЗРАБОТКА НА НАЦРТ ДОКУМЕНТОТ

Како што беше веќе наведено (во претходната точка), Конвенцијата за светското наследство налага обврска за државата да го информира УНЕСКО за намерата за донесување на урбанистички (и други) планови (и програми) во најрана фаза. Спроведувањето на оваа обврска е прецизирано во Параграф 172 од Оперативниот водич: „Комитетот за Светското наследство ги поканува државите-членки на Конвенцијата да го известат Комитетот, преку Секретаријатот, за нивната намера да преземат или одобрат во заштитена област поголеми реставрации или нови конструкции кои можат да влијаат на исклучителните вредности на доброто. Известувањето треба да се даде што е можно поскоро (на пр. пред изготвување на нацрт документи за специфични проекти) и пред донесувањето на одлуки кои би било тешко да се повлечат, како би можел Комитетот да помогне во изнаоѓање на соодветни решенија како би се осигурало дека исклучителните универзални вредности на доброто ќе бидат во целост зачувани.“

Државата не може да ја исполни оваа обврска доколку Општина Охрид не ги почитува одредбите на Конвенцијата во рамки на нејзините интервенции во управување со доброто, како што е урбанистичкото планирање.

Токму за да се обезбеди доследно спроведување на обврските од меѓународниот договор, Законот за управување со Охридскиот Регион предвидува:

Член 17



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Планирање на урбан развој

(1) Градоначалникот на општината Охрид, градоначалникот на општината Струга и градоначалникот на општината Дебарца се должни урбанистичките планови или измена на постојните урбанистички планови да ги достават на мислење до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на заштита на природата и органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата, како и до Комисија од членот 10 на овој закон пред да започнат со спроведување на јавна расправа по истите.

Имајќи предвид дека веќе се организираше јавна расправа за Нацрт-Извештајот за СОЖС на УПВМ Горица Север (што е јавна расправа во процесот на усвојување на самиот план); понатаму, дека во Нацрт СОЖС Извештајот не се споменуваат мислења од наведените институции, ниту постапки за нивно прибавување (освен Барање за добивање на податоци и информации испратено на 18.05.2017 г. до Министерството за култура, што не е обврската која ја налага цитираниот член од Законот за управување со Охридскиот Регион); како и фактот дека на споменатата јавна расправа не ни беше даден конкретен одговор на прашањето дали Општина Охрид го доставила урбанистичкиот план до надлежните институции за мислење - претпоставуваме дека е направено прекршување и на овој член од законот.

Ја потсетуваме Општина Охрид на уште една забелешка во Одлуката на Комитетот за светско наследство од 2019 г. која се однесува на фактот дека Република Северна Македонија не го информира редовно Центарот за светско наследство за проектите и плановите кои се развиваат во границите на светското наследство, во согласност со Параграф 172 од Оперативниот водич.

ПОАЃАЈКИ ОД СЕТО НАВЕДЕНО БАРАМЕ ОПШТИНА ОХРИД ИТНО ДА ГО СТОПИРА ПРОЦЕСОТ НА УСВОЈУВАЊЕ НА УПВМ ГОРИЦА СЕВЕР И СОЖС ЗА ИСТИОТ, ДА ПОСТАПИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЗАКОНСКИТЕ ОБВРСКИ И ДА ГО ДОСТАВИ НАЦРТ ПЛАНОТ И НАЦРТ СОЖС ИЗВЕШТАЈОТ (ОТКАКО ИСТИОТ ЌЕ СЕ ДОПОЛНИ СО ОБВРЗАТА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ИУВ, СПОРЕД СТАНДАРДИТЕ НА ИУЦН) ДО НАДЛЕЖНИТЕ МИНИСТЕРСТВА И КОМИСИЈА ЗА ДОБИВАЊЕ НА МИСЛЕЊЕ И, ВО КООРДИНАЦИЈА СО НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЈА ЗА УНЕСКО И РЕЛЕВАНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ, ДА ПОБАРА МИСЛЕЊЕ ОД ЦЕНТАРОТ ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО И СОВЕТОДАВНИТЕ ТЕЛА.

Со почит,
Еколошко здружение на граѓани „Фронт 21/42“

Лице за контакт: Ања Јованова
Телефон: 078/ 413 - 667
e-mail: anja.jovanova@front.org.mk

Адреса за контакт:
„Фронт 21/42“
Бул. Климент Охридски бр. 54/2-2, 1 000 Скопје



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-3, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

ПРИЛОГ 1: Извадоци од Извештајот на РММ 2017, поврзани со урбанизацијата како закана

Со цел да укажеме на сериозноста на продолжување на урбанизацијата на нашето најголемо природно и културно богатство, пренесуваме неколку цитати од Извештајот на Реактивната мониторинг мисија од 2017 година:

- На стр. 2 од Извештајот на Реактивната мониторинг мисија од 2017 година се наведува: **„Зголемената урбанизација долж крајбрежјето предизвика зголемено мешање во природните ресурси, поголема потрошувачка на вода, зголемено загадување и фрагментација и уништување на живеалиштата. Лошиот архитектонски квалитет на многу згради, внатре и надвор од урбаните области, е исто така закана за визуелниот квалитет на подрачјето, особено во главните градови, Охрид и Струга, составен од релативно хетерогени згради. Високите згради или какви било конструкции близу до водата, имаат високо визуелно влијание, заканувајќи се на интегритетот на подрачјето“;**
- На стр. 18 од Извештајот се наведува: **„Овој урбан развој со мала густина и лош квалитет влијае на крајбрежниот предел. Од далечина (особено од градот Охрид), овој дел од крајбрежјето повеќе не изгледа како природен, туку е преполн со мали или големи згради (особено неодамнешниот хотел Парк крај подножјето на ридот Горица):“**
„Зголемената урбанизација долж крајбрежјето и во горните делови на националниот парк предизвика фрагментација и уништување на живеалиштата, зголемено мешање во природните ресурси (особено водата) и загадување (на пр. цврст отпад, градежни остатоци, отпадни води, загадување на воздухот, бучава)“;
- На стр. 35 се наведува: **„Подрачјето страда од значителен урбан и крајбрежен развој, вклучително и во области што се во границите на Националниот парк Галичица. Интегритетот на подрачјето е сериозно деградиран поради прекумерната, неконтролирана урбанизација без очигледно единство во физичките карактеристики на новоизградената инфраструктура. Таквиот притисок од развојот влијае и на зголеменото производство на цврст отпад и отпадна вода“;**
- На стр. 40 од Извештајот е содржано: **„Охридскиот Регион доживеа голем урбан/крајбрежен развој во последните децении. Ниту една градба не треба да се презема во крајбрежниот појас на езерото, во ширина поголема од 50 метри од висината на највисокиот водостај на Охридското езеро, во согласност со Законот за води. Мисијата беше информирана дека планови за користење на земјиштето (или просторни) на ниво на општина постојат, но тие не се соопштени за време на мисијата. Треба да има строго спроведување на плановите за користење на земјиштето во секоја општина, избегнување на какво било ширење на урбаните средини со обезбедување никаква или само многу ограничена урбанистичка надградба и забрана на каков било развој надвор од урбаните области и урбанистички проширувања“.**

Одговори на коментари кон постапката



Република Северна Македонија
Општина Охрид

Бр 21-2863/1
Охрид 28.06-2021 год

ДО
ФРОНТ 21/42
Бул. Климент Охридски бр. 54/2-2
1000 Скопје

Сектор за заштита на животна
средина и управување со отп

Одделение за заштита и влиј
врз животната средина

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел. (046) 262-492
Факс (046) 262-543
www.ohrid.gov.mk

Предмет: Одговор на Вашите коментари кон постапката за усвојување на УПВНМ
Горица – Север и Нацрт СОЖС извештајот за УПВНМ Горица –Север од
05.05.2021год

Почитувани,

Секторите во општина Охрид, односно Одделението за просторно планирање, урбанистичко планирање, управување со градежно земјиште и недвижен имот на општината кое ја води постапката за донесување на УПВНМ Горица – Север и Одделението за заштита и влијание врз животната средина кое ја води постапката за СОЖС за предметниот план по однос на наведените коментари ги даваме следните одговори:

1. Со оглед на тоа дека Вашите коментари во најголем дел беа од сферата на урбанизмот, Одделението за заштита и влијание врз животната средина побара мислење од Одделението за просторно планирање, урбанистичко планирање, управување со градежно земјиште и недвижен имот на општината кое ја води постапката за донесување на УПВНМ Горица –Север. Одговорот под бр. 19-2863/7 од 03.06.2021год, од гореспоменатото одделение Ви го доставуваме во прилог на дописот.

2. Одделението за заштита и влијание врз животната средина постапката за СОЖС ја води согласно Законот за животна средина. Во тој контекст нацрт извештајот за СОЖС транспарентно беше истакнат на web страницата на општина Охрид во рок од 30 дена кога засегнатата јавност можеше да достави забелешки и коментари по нацрт документот. Исто така транспарентно беше објавен датумот, местото и времето за одржување на јавната расправа по нацрт извештајот за СОЖС за УПВНМ Горица – Север. Во наведениот термин беше одржана јавната расправа при што од страна на изработувачот беше презентираан нацрт извештајот за СОЖС за Горица – Север во присуство на граѓани, стручни лица од општина Охрид како и претставници од ФРОНТ 21/42. Од одржаната јавна расправа има список на присутни и изготвен е записник, а истите веќе Ви се доставени на Ваше барање.



Република Северна Македонија
Општина Охрид

Сите доставени коментари и одговори ќе бидат вградени во финалниот извештај за СОЖС за УПВНМ Горица –Север, општина Охрид.

Прилог:

Одговор бр.19-2863/7 од 03.06.2021год. по коментари кон постапката за усвојување на УПВНМ Горица –Север и Нацрт СОЖС извештајот за УПВНМ Горица - Север

Сектор за заштита на животна
средина и управување со отпад

Одделение за заштита и контрола
врз животната средина

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел. (046) 262-492
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Изготвил:

Советник

Јасмина Т. Момирска

Одобрил:

Раководител на одделение

Хавза Р. Каџел

Градоначалник

Д-р Константин Георгиевски



Република Македонија
Општина Охрид

Бр. 19 – 2863/7

Охрид, 03.06.2021 г.

До

Сектор за животна средина и управување со отпад

Предмет: Одговор по Коментари кои постапката за усвојување на
УПВНМ Горица Север и Нацрт СОЖС извештајот за УПВНМ
Горица Север

Ваш број: бр 21-2063/6 од 27.05.2021

До Секторот за урбанизам и управување со градежно земјиште пристигнато од Секторот за животна средина доставени се коментарите од граѓанско здружение ФРОНТ 21/42 со бр.21-2063/6 од 27.05.2021г.

Во коментарите се констатирани спротивности на законски регулативи, провршувања на законски регулативи, препораки за измена на закони и правилници и слично.

Наведената законска регулатива во дописот од 16 страни, се однесува на заштитата на животната средина. Постапката која се води на системот е-урбанизам за донесување на УПВНМ Горица Север, се води согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, почитувајќи ги сите мислења и податоци од релевантни институции предвидени со законот, како и сите потребни мислења и активности од аспект на животната средина во тек на постапка која е со закон предвидена.

Секторот за урбанизам по однос на наведените коментари ги дава следните информации:

На системот е-урбанизам со број на постапка 14334, се води постапка за донесување на УПВНМ - Горица север, изработена од АД за УГИ „ЗУМ“ Скопје. Во моментот предметната постапка е со статус кај планер за корекција на Предлог планот по забелешки од Комисија за урбанизам и обезбедување мислења и податоци од институции и вградување во предметната постапка. Во мислењата и податоците, согласно Законот, се и мислења од МЖСПП, Сектор природа и Сектор води, Изработка СОЖС, Изработка елаборат за регулација на водотеци, Мислење од Комисијата за управување со светското природно и културно наследство и тнт. Што значи, Предлог планот на системот е-урбанизам е во првична работна верзија која по добивање на мислења, податоци и од институции и корекции по забелешките на Комисијата ќе претрпи измени

Имајќи го во предвид горе наведеното, Секторот за урбанизам во секое време стои на располагање на Здружението на граѓани ФРОНТ 21, да се запознае со првичната предлог верзија на УПВНМ Горица Север, со постапката и содржината на документацијата, во просториите на секторот и да обезбеди стручно лице за да ви ги даде информациите

За бараните копии во писмена или електронска форма копии Секторот ве известува. Законодавецот со Законот и подзаконски акти за просторно и урбанистичко планирање ја уредил постапката за донесување на урбанистички планови. Согласно член 13 од Законот се води постапката за донесување УПВНМ – Горица Север, а согласно член 35

Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно планирање, урбанистичко планирање, управување со градежно земјиште и исполбен работ на општината

Др. Цветан Велков бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел: (046) 262-492
Факс: (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk



Република Македонија
Општина Охрид

од Законот, законодавецот прецизирал во кој дел од постапката Предлог планот ќе биде достапен на јавноста – со расслушување на Јавна анкета и Јавна презентација. Согласно член 35 предмет на Јавна анкета и Јавна презентација се графичкиот, текстуалниот и нумеричкиот дел на планската документација на предлог или нацрт планот, презентирани на начин што е јасен и разбирлив за широката јавност. Со тоа предлог или нацрт планот се става на јавен увид и проверка на заинтересованите физички и правни лица од подрачјето на планскиот опфат, подрачјата соседни на планскиот опфат, како и на широката јавност. Следствено на горе цитираното, во тек на Јавната анкета и Јавната презентација ќе имате можност да се запознаете со урбанистичкото решение на Предлог планот, да коментирате и да ги дадете вашите забелешки, а до тогаш во колку имате било каков сомнеж или потреба за увид во работната верзија на решението и документацијата, Ве покануваме во просториите на секторот за урбанизам.

Напомена:

За постапката за донесување на УПВНМ – Горица Север, во однос на коментарите, беше образложено на Јавната расправа за СОЖС за УПВНМ Горица Север, на која присуствуваа претставници од граѓанското здружение, што е евидентирано во Записникот од јавната расправа. Воедно испратен е одговор на нивниот Управен приговор наш бр.УП 03-161 кој е во прилог на дописов.

Составил:
Советник,
Марија Коруновска

Контролирал:
Раководител на одделение,
Татјана Стојнеска

Одобрил:
Помошник раководител на сектор,
Бранко Арнауѓоски



Сектор за урбанизам и
управување со градежни
земјиниште
Одделение за просторно
планирање, урбанистички
планирање, управување со
градежни земјиниште и
исполнителен план на
општината

Центар Визов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел: (046) 262-492
Факс: (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

- Извештај од консултации со јавноста по Нацрт извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица-Север Оптина Охрид

*ИЗВЕШТАЈ ОД КОНСУЛТАЦИИ СО ЈАВНОСТА
ПО
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА
ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
ЗА
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО
ГОРИЦА – СЕВЕР ОПШТИНА ОХРИД*

Извештај од консултации со јавноста

План : УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВО НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА –СЕВЕР

Документ: Извештај за стратегиска оцена на животната средина за
Урбанистички план во населено место Горица- Север

Имплементатор на Општина Охрид
проектот :

Подготвувач и потписник на Општина Охрид
Извештајот од консултации со јавноста :

Раководител на одделение за заштита и влијание
Врз животната средина : Хавза Р. Каќел

Датум: 06.05.2021год.

Извештај од консултации со јавноста

СОДРЖИНА

1	ВОВЕД
2	ПРОЦЕДУРА
2.1	ИЗВЕСТУВАЊЕ НА ЈАВНОСТА
3	ЈАВНА РАСПРАВА
3.1	ОДГОВОР НА ЗАБЕЛЕШКИТЕ ОД ОДРЖАНАТА ЈАВНА РАСПРАВА
3.2	ДОСТАВУВАЊЕ НА ЗАПИСНИК
4	ЗАБЕЛЕШКИ ДОСТАВЕНИ ПО ПИСМЕН ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИ ПАТ
5	КОНСУЛТАЦИИ СО ЗАСЕГНАТИ ОРГАНИ
6	ЗАКЛУЧОК

Прилог 1

Извештај од консултации со јавноста

1 ВОВЕД

Општина Охрид спроведе постапка за стратегиска оцена на животната средина (СОЖС) , во рамките на која изработи Нацрт Извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид .

Во рамките на постапката за СОЖС, по завршување на периодот на учество на јавноста , Општина Охрид како орган одговорен за изработка на планскиот документ изготвува Извештај за консултации со јавноста, во согласност со член 69, став 5 од Законот за животна средина (Сл.весник на РМ бр. 53/05,81/05,24/07,159/08,83/09,48/10,124/10,51/11,123/12,93/13, 187/13, 42/14, 44/15,129/15, 192/15, 39/16, 99/18) и член 10 став 2 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти како и планови и програми од областа на животната средина (Сл.весник на РМ бр.147/08 и 45/11).

Извештајот има за цел да даде одговор на сите прашања, мислења, предлози и забелешки, доставени од јавноста во текот на периодот предавиден за јавен увид на Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина .

2 ПРОЦЕДУРА

Директивата за стратегиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС) и Законот за животна средина (Сл.весник на РМ бр. 53/05,81/05,24/07,159/08,83/09,48/10,124/10,51/11,123/12,93/13, 187/13, 42/14, 44/15,129/15, 192/15, 39/16, 99/18), бараат одредени планови, програми и стратегии за кои постои веројатност дека би можеле да имаат значително влијание врз животната средина, да бидат предмет на стратегиска оцена на животната средина .

Во согласност со одредбите од Законот за животна средина и релевантните подзаконски акти , општина Охрид пополни формулар за утврдување на потребата од стратегиска оцена на животната средина , врз основа на кој донесе Одлука за спроведување на стратегиска оцена за животната средина (бр. 21-14274/1 , од 07.11.2017год.) за плански документ Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид, во понатамошниот текст Планот.

Формуларот и Одлуката за спроведување на стратегиска оцена за животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид,беа објавени на веб страната на Општина Охрид и доставени до Министерство за животна средина и просторно планирање. Истите беа прифатени од страна на МЖСПП (доставено Известување арх. бр.УП1 15-1524/2017год).

Врз Основа на горе споменатите документи , Експертот за стратегиска оцена на животната средина Васил Пендевски го изработи Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид.

Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид, беше доставен до општина Охрид на 21-2863/1 од 22.03.2021год, која истиот ден го достави до МЖСПП, со цел добивање на мислење по нацрт Извештајот.

Извештај од консултации со јавноста

2.1 Известување на јавноста

Општина Охрид, како орган одговорен за изработка на планскиот документ, а во согласност со член 6 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти како и планови и програми од областа на животната средина (Сл.весник на РМ бр.147/08 и 45/11) обезбеди информирање и вклучување на јавноста. На 05.04.2021год нацрт Извештајот за СОЖС беше објавен на веб страната на општина Охрид (Слика 1) и достапен на увид во просториите на Општина Охрид.

Во согласност со член 3 Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти како и планови и програми од областа на животната средина (Сл.весник на РМ бр.147/08 и 45/11) општина Охрид ја информира јавноста и преку еден дневен весник, достапен на територијата на Република Северна Македонија (Вечер на 06.04.2021год Слика 2) во која беа објавени информации:

- Дека е изработен и ставен на увид Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за Планот (на веб страната на општина Охрид и достапен во просториите на општина Охрид);
- Е-маил адреса на која јавноста може да даде свое мислење;
- Денот, местото и часот на одржување на јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за Планот

Во согласност со дефинираната постапка за Стратегиска оцена на животната средина во горенаведените правни акти, Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица –Север, Општина Охрид беше достапен за јавен увид на веб страната на општина Охрид, во период од 30 дена од денот на објавување, како и во просториите на општина Охрид, секој работен ден од 8:00-16:00 часот, во период од 30 дена од денот на објавувањето.



ОПШТИНА ОХРИД

Единица на локална самоуправа - Добредојавте на официјалната веб-страница на Општина Охрид

ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА И ЈАВНА РАСПРАВА ПО НАЦРТ ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА
ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН
НАСЕЛЕНО МЕСТО – ГОРИЦА СЕВЕР , ОПШТИНА ОХРИД

• април 5, 2021

Врз основа на чл.69 од Законот за животна средина (Службен весник на Р.М. бр. 53/05,81/05,24/07,159/08,83/09,48/10, 51/11, 123/12 и 93/13, 42/14, 44/15 и 129/15) и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Службен весник на Р.М. бр. 147/08), Градоначалникот на Општина Охрид

ОРГАНИЗИРА

1. Јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север , општина Охрид

Се информира јавноста дека ставен е на увид и јавна расправа, Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието на животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север , општина Охрид

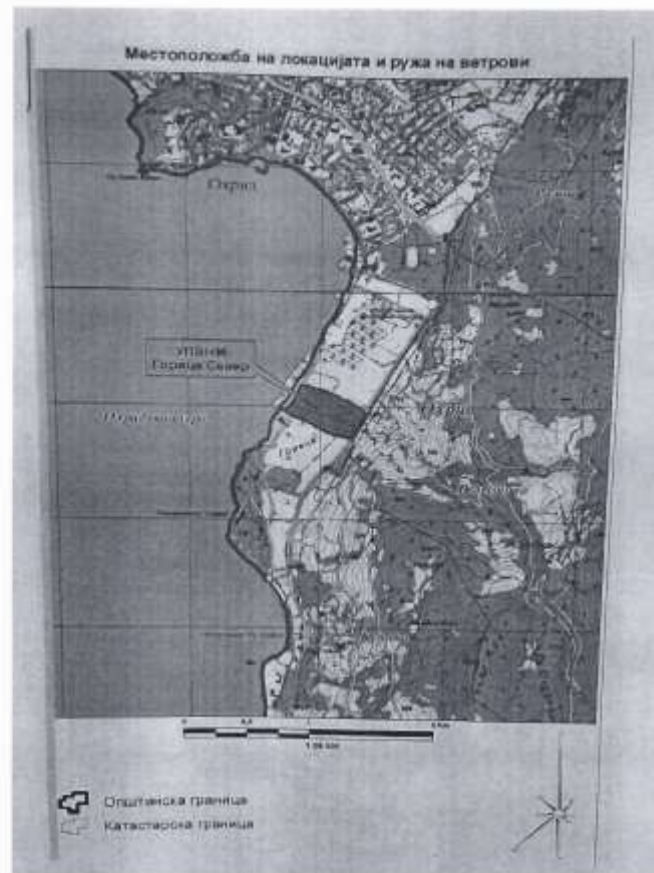
2. Извештајот за Стратегиска оцена на влијанието на животната средина е изложен во Одделението за заштита и влијание врз животната средина во Општина Охрид секој работен ден од 8 – 16 часот почнувајќи од 05.04.2021год. до 05.05.2021год. како и на веб страната на општина Охрид , www.ohrid.gov.mk

3. Јавната презентација и јавната расправа ќе се одржи на ден 23.04.2021 год. во големата сала на општина Охрид, со почеток во 13 часот , со задолжително носење маски и пропишана дистанца согласно протоколите за заштита од Ковид 19

4. Правните и физичките лица и јавноста можат да го достават своето мислење во врска со Извештајот до Општина Охрид во рок од 30 дена од денот на објавување на оваа информација.

Сите заинтересирани страни се поканети да учествуваат на јавната расправа и да го дадат своето мислење, забелешки и предлози по нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието на

животната средина и истите можете да ги испраќате на е-маил : [zivotna sredina@ohrid.gov.mk](mailto:zivotna.sredina@ohrid.gov.mk), или по пошта на следната адреса Општина Охрид , ул. Димитар Влахов бр.57 Охрид.



Извештај од консултации со јавноста

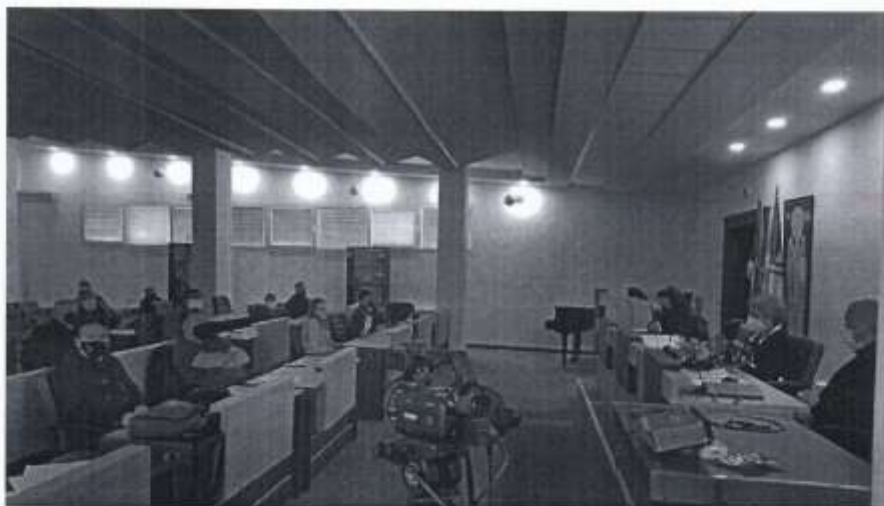
3 ЈАВНА РАСПРАВА

Во согласност со член 6 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти како и планови и програми од областа на животната средина (Сл.весник на РМ бр.147/08 и 45/11), општина Охрид организираше јавна расправа за Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица – Север, Општина Охрид.

Засегнатата јавност навремено преку веб страната на општина Охрид (Слика 4) и дневен весник на целата територија на Република Северна Македонија (Слика 2), беше информирана за местото и времето за одржување на јавната расправа.

Во согласност со законските барања, а со цел да се постигне поголема транспарентност и вклученост на јавноста во процесот на донесување на одлуки во однос на нацрт Извештај за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички план вон населено место Горица – Север, Општина Охрид со почеток во 13.30 часот часот се одржа јавна расправа по Нацрт Извештај за Стратегиска оцена на животната средина Урбанистички план вон населено место Горица – Север, Општина Охрид.

Во продолжение следуваат фотографии од присутните на јавната расправа



Целта на јавната расправа беше да се презентира содржината на Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина пред засегнатата јавност.

Воведно излагање имаше Хавза Р. Каќел рак. на одделението за заштита и влијание врз животната средина при општина Охрид. Потоа експертот Васил Пендевски го презентираше Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина за овој план, додека претставник од Секторот за Урбанизам и управување со градежно земјиште Марија Коруновска беше објаснала дека планот се изработува согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, по завршувањето на презентацијата беше отворена дискусија. Од одржаната јавна расправа подготвен е записник кој е приложен во прилог 1 од овој Извештај. Исто така, приложена е и листа на учесници од јавната расправа.

На јавната расправа беа добиени забелешки, предлози и сугестии, кои се составен дел на записникот од одржаната јавна расправа, а кои се дадени во продолжение.

Дискусија од јавната расправа

Тамара Славеска Апостолова – ФРОНТ 21/42

1. Дали согласно член 17 од Законот за управување со светското природно и културно наследство е барано мислење од Министерството за животна средина, Министерството за култура и Комисијата за управување со природно и културно наследство во Охридскиот регион

Одговор: Од страна на Марија Коруновска беше одговорено дека согласно погорењ споменатиот член урбанистичките планови се доставуваат до МЖСПП, МК и Комисијата за управување со природно и културно наследство во Охридскиот регион за обезбедување мислење пред објавување на јавна анкета.

Согласно горе цитираното, изработувачот на Урбанистичкиот план, при изработка на планот е должен да ги вгради сите заклучоци и препораки и мислења и врз основа на истите да го изработи планското решение. Секоја друга варијанта на Предлог Планот пред позитивно стручно мислење од Комисијата за урбанизам е неофицијален документ и не може да биде предмет на јавна објава.

2. На прашањето зошто надлежниот орган не води заедничка јавна презентација и расправа по однос на Нацрт планскиот документ и Извештајот за стратегиска оцена

Одговор: Раководителот на Одделението Хавза Р. Каќел посочи дека освен неусогласеност меѓу законската регулатива од областа на животната средина и законодавството од урбанистичката сфера, постои и неусогласеност меѓу член 69 и член 67 стая 2 од Законот за животна средина.

Претставниците од ФРОНТ 21/42 се изјаснаа дека и за други прашања ќе достават писмени забелешки по однос на постапката за донесување на овој план

3. Од страна на г-дин Драган Мојсовски и г-дин Љупчо Трајчевски, односно потписници на договорот за инвестирање за овој план, се кажа дека се борат 11 години. Постоечката состојба на предметниот простор е многу лоша односно на овој простор се депонира секаков вид на отпад, има изградени дивоградби со тоа што од на ден се става во опасност заштитата на животната средина. Спомнатите дискусанти истакнаа дека бараат да се урбанизира предметниот простор, но притоа да се запазат сите законски процедури без да се оштети животната средина.

Извештај од консултации со јавноста

5 КОНСУЛТАЦИИ СО ЗАСЕГНАТИ ОРГАНИ

Во периодот предвиден за консултации со јавноста од страна на засегнатите органи не се доставени забелешки по Нацрт Извештајот стратегиска оцена на животната средина Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид.

6 ЗАКЛУЧОК

Во тек на спроведената постапка за учество на јавноста во однос на Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид беа добиени забелешки од засегнатата јавност. Забелешките во главно се однесуваат на нацрт Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид, кој е предмет на Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина и истите ќе бидат доставени до изработувачот на Планот.

Забелешките кои се однесуваат на Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на животната средина , ќе бидат прифатени и коригирани во финалната верзија на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина Урбанистички план вон населено место Горица –Север , Општина Охрид.

7. ЗАБЕЛЕШКИ ДОСТАВЕНИ ПО ПИСМЕН ПАТ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИ ПАТ

По завршување на јавната расправа , претставниците од ФРОНТ 21/42 своите забелешки предлози и коментари дискутирани на јавната расправа ги достави и во писмена форма , а претходно и во електронска форма .

Добиените забелешки (електронска /писмена форма) во голем дел се идентични со забелешките дискутирани на јавната презентација . Предлозите и барањат од ФРОНТ 21/42 и одговорот од општина Охрид се составен дел од овој извештај како што следуваат :



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Здружение на граѓани
"ФРОНТ 21/42"
бр. 03/2021/2/664
05.05.2021 год.
СКОПЈЕ

05.05.2021 година, Скопје

До:
Општина Охрид

Врз основа на член 7 од Архуската Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правда за прашањата поврзани во животната средина; член 8 од Уставот на РСМ; член 2 став (2) од Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион; член 17 и 69 став (3) од Законот за животна средина; член 5 став (1) точка 5 и член 7 став (1) точка 7 од Законот за заштита на природа; член 6 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина и Препорака бр. 11 од Извештајот на Реактивната Мониторинг Мисија, Ви доставуваме:

КОМЕНТАРИ

КОН ПОСТАПКАТА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА УПВНМ ГОРИЦА - СЕВЕР И НАЦРТ СОЖС ИЗВЕШТАЈОТ ЗА УПВНМ ГОРИЦА - СЕВЕР

Почитувани, по одржаната јавна презентација и јавна расправа по Нацрт Извештајот за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина за Урбанистички план вон населено место – Горица Север, на ден 23.04.2021 година, во просториите на Општина Охрид, а на која учествуваа претставници од „Фронт 21/42“, во продолжение Ви ги доставуваме нашите коментари:

1. Урбанизацијата во рамки на светското наследство со УПВНМ Горица-Север, чиј составен дел е СОЖС постапката за истиот, е спротивна на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридски Регион (Сл. Весник на Р.М. бр. 75/10) и Конвенцијата за светско наследство (Закон за ратификација – Сл. Лист на СФРЈ бр. 56/1974), а со тоа сите одлуки и/или постапки кои се дел од оваа урбанизација се и противуставни

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ:

СОЖС постапката за УПВНМ Горица-Север е чекор во усвојувањето на новиот урбанистички план, кој предвидува урбанизација на 11,62 хектари со А4 – Времено домување (сите видови мотели, хостели, виленд куќи), со можни 30% компатибилни класи Б1, Б3, В2, Д3 (мали комерцијални и деловни намени, големи угостителски единици, спортски сали, итн.); сообраќајни коридори на површина од 3,98 хектари; како и трафостаница со површина од 0,05 хектари (стр. 26 од Нацрт СОЖС Извештајот).

Урбанизација во рамки на светското наследство Охридски Регион, пред да се усвојат сите релевантни планови и правни прописи за ефективна заштита на доброто, како и пред да се воспостават соодветни контролни механизми - е прекршување на Законот за управување



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

со светското природно и културно наследство во Охридски Регион и Конвенцијата за светско наследство, а со тоа и спротивна на Уставот на РСМ. Сите одлуки, процеси, итн. кои се во насока на продолжување на урбана и крајбрежна трансформација во рамки на светското наследство, донесени/спроведени од јули 2017 година до денес – се противуставни.

Со ваквиот чекор, Општина Охрид управува со доброто спротивно на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридски Регион, за што истиот предвидува прекршочна санкција од 3.000 евра во денарска противвредност за правното лице и 800 евра во денарска противвредност за одговорното лице во правното лице (Член 49 став (1) точка 1) и став (2)).

Ваквиот чекор значи и користење на светското наследство спротивно на истиот закон, за што исто така е предвидена глоба од 3.000 евра во денарска противвредност за правното лице (Член 49 став (1) точка 3)):

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА ЧЛЕН 4 СТАВ (1)** „Покрај одредбите од овој закон, при управувањето со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион се применуваат и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција“:

Документи донесени од органот на Конвенцијата - Комитет за светско наследство:

Одлука на Комитетот за светско наследство на УНЕСКО од 2017г. (41 COM 7B.34): „7. Бара од државата-членка целосно да ги спроведе сите препораки на мисијата од 2017 година.“ „9. Смета дека целокупната состојба на зачувување на подрачјето е сè поранлива и ако приоритетните препораки предложени од мисијата не се спроведат во рок од две години (до 2019 година), подрачјето може да се соочи со потенцијална опасност, во согласност со Параграф 179 -180 од Оперативниот водич“;

Одлука на Комитетот за светско наследство на УНЕСКО од 2019г. (43 COM 7B.36): „4. Исто така, потсетува на своите одлуки кои ги поддржуваат заклучоците на Реактивната мониторинг мисија од 2017 година дека целокупната состојба на зачувување на подрачјето е ранлива од разни закани и, доколку приоритетните препораки не бидат спроведени во двегодишна рамка, подрачјето може да ги исполни критериумите за впишување на Листата на светско наследство во опасност“ „9. Силно ги повторува своите барања до државата-членка да воспостави мораториум на секаква урбана и крајбрежна трансформација во рамките на подрачјето сè додека не се финализираат и усвојат сите релевантни плански документи, не се одобрат ефективни прописи за заштита и воспостават ефективни контролни механизми“.

Препораки од Реактивната Мониторинг Мисија од 2017 година, чие исполнување се бара во Одлуките на Комитетот за светско наследство, а од што зависи можното впишување на Охридскиот Регион во Листата на светски наследства во опасност:



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 2000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3222-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Препорака бр. 6: „Да се прогласи мораториум на сепаква урбана и крајбрежна трансформација во рамките на светското наследство додека не се донесат сите релевантни плански документи (План за управување со природното и културното наследство во Охридскиот регион, План за крајбрежјето заснован на исклучителните универзални вредности, итн.), да се усвојат сите правни акти неопходни за ефективна заштита на доброто и да се воспостават соодветни контролни механизми“;

Поврзана со:

Препорака бр. 7: „Да се финализираат сите релевантни плански документи (План за управување, Урбанистички и крајбрежни планови базирани на ИУВ, Стратегија за развој на туризмот базирана на ИУВ, вклучувајќи и регулативи за туристички активности, подвижни објекти на плажите и комерцијални активности на отворено) и да се достават до Центарот за светско наследство за ревизија од страна на советодавните тела“.

Со процесот на усвојување на УПВНМ Горица Север (чиј неодвоив дел е и усвојувањето на СОЖС Извештајот) Општина Охрид продолжува со урбанизаацијата во рамки на доброто, додека: не е донесен нов Просторен план за природното и културното наследство во Охридскиот регион; не е донесен План за крајбрежјето, заснован на ИУВ; не е донесен План за управување со Охридско Езеро; не е донесен План за управување со сливот на Охридското Езеро; не е донесен нов План за управување со НП Галичица; не е донесен нов Закон за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион и планираниот подзаконски акт Правилник за заштитните зони; не е донесена Стратегија за развој на туризмот базирана на ИУВ; не се донесени урбанистички планови базирани на ИУВ; не се донесени регулативи за туристички активности, подвижни/мобилни објекти на плажите и комерцијални активности на отворено; итн.

Резиме: Со постапката за усвојување на УПВНМ Горица Север, пред да се донесат сите наведени (и други) релевантни планови и прописи, Општина Охрид не ја спроведува законската обврска во управувањето со доброто да ги применува Одлуките на Комитетот за светско наследство, дури и покрај алармантното недвосмислено предупредување од страна на органот на УНЕСКО дека неисполнување на сите итни препораки (каква што е Препораката бр.6) може да значи исполнување на критериумите за впишување на Охридскиот Регион во Листата на светски наследства во опасност.

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА Член 9, алинеја 1,2,4 „Управувањето со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион се остварува на начин преку кој се обезбедува:** - пронаоѓање, заштита популаризација и унапредување на состојбата со природното и културното наследство во Охридскиот регион, - пренесување на идните генерации на исклучителните вредности на светското природно и културно наследство во Охридскиот регион како дел од општото наследство на целото



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

човештво, - спречување на активности кои негативно влијаат врз исклучителните вредности на природното и културното наследство во Охридскиот регион“.

Продолжување на урбанизацијата, пред да се усвојат сите релевантни прописи и планови, е несомнено активност за која РММ од 2017 година, односно Комитетот за светско наследство во 2017 и 2019 година, укажуваат дека има негативно влијание врз ИУВ на подрачјето, до мера да поради истото Охридскиот Регион може да биде впишан на Листата на светски наследства во опасност. Вакво управување не може да се смета дека обезбедува заштита и унапредување на состојбата на светското наследство, а порајќи од ставот на Комитетот за светско наследство, истото може дури и да го оневозможи пренесувањето на ИУВ на Охридскиот Регион на идните генерации.

- **НАВЕДЕНИТЕ ЗАКОНСКИ ПРЕКРШУВАЊА ПОВЛЕКУВААТ И ПРЕКРШУВАЊА НА:** Член 2 став (2) „Управувањето со светското природно и културно наследство е од јавен интерес, што се врши во согласност со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон“; Член 2 став (3) „Примената на мерките за управување со светското природно и културно наследство предвидени со овој закон не смее директно или индиректно да доведе до влошување на состојбата со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион“; Член 3 став (1), алинеја 5: „Цели на овој закон се: - спречување на активности кои негативно влијаат врз исклучителните вредности на светското природно и културно наследство во Охридскиот регион“.
- **СВЕСНОТО ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА УРБАНИЗАЦИЈАТА (ВО УСЛОВИ КОГА НЕ СЕ УСВОЕНИ СИТЕ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ И ПРОПИСИ), И ПОКРАЈ УКАЖУВАЊАТА НА РММ ОД 2017 ГОДИНА И БАРАЊАТА НА КОМИТЕТОТ ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО ОД 2017 И 2019 ГОДИНА - Е СПРОТИВНО НА ОДРЕДБИТЕ НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО НА УНЕСКО, ВО КОРЕЛАЦИЈА СО ПАРАГРАФ 15 с), f) и h) од Оперативниот водич, согласно кои државите-членки имаат обврска: - да ја интегрираат заштитата на наследството во сеопфатни програми за планирање и механизми за координирање; - да преземат соодветни правни, научни, технички, административни и финансиски мерки за заштита на наследството; - да не преземаат СВЕСНО и НАМЕРНО мерки со кои ДИРЕКТНО КЕ СЕ ПРЕДИЗВИКА штета на природното и културно наследство на доброто, кое се наоѓа на нивна територија.**
- **НАВЕДЕНИТЕ ЗАКОНСКИ ПРЕКРШУВАЊА И НЕСПРОВЕДУВАЊЕ НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО ПОВЛЕКУВААТ И ПРОТИВУСТАВНОСТ НА СИТЕ ОДЛУКИ И ПРОЦЕСИ ПОВРЗАНИ СО УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР, ДОНЕСЕНИ/СПРОВЕДЕНИ ОД ЈУЛИ 2017 ГОДИНА ДО ДЕНЕС:**

Член 115 од Уставот: „Во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашања од локално



Office: Kilment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3133-546 / e-mail: contact@front.org.mk

значење, а особено во областите на урбанизмот, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, предучилишното воспитување, основното образование, основната здравствена заштита и во други области утврдени со закон. Општината е самостојна во вршењето на надлежностите утврдени со Уставот и со закон, а надзорот над законитоста на нејзината работа го врши Републиката. Републиката со закон може да и довери вршење на определени работи на општината”.

Член 118: „Меѓународните договори што се ратификувани во согласност со Уставот се дел од внатрешниот правен поредок и не можат да се менуваат со закон”.

2. СОЖС постапката за УПВНМ Горица-Север не обезбедува ефективно учество на јавноста, односно се спроведува со прекршувања на Законот за животна средина (Сл. Весник на Р.М. бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 48/2010, 124/10 24/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18); Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Сл. Весник на Р.М. бр. 147/2008, 45/2011); одредбите на Архуската конвенција (Сл. Весник на Р.М. бр. 40/99); Препораката бр. 11 од РММ од 2017 година (а со тоа и Одлуките на Комитетот за светско наследство од 2017 и 2019 година, што повторно води кон прекршување на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридски Регион)

Ве известуваме дека, како засегната јавност за Нацрт-Извештајот за СОЖС на УПВНМ Горица Север не можеме да дадеме издржани мислења и коментари бидејќи не ни е достапна основната информација – планот чие влијание се проценува во предметниот Нацрт-Извештај за СОЖС. Не ни е позната дури ни локацијата на планот. Истата е опишана со следните зборови, кои сами по себе не значат ништо: „Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица • Од север – по граница на опфат на ГУП на град Охрид • Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица • Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301”.

Поаѓајќи од овој факт сметаме дека ни се повредени законските права за целосно информирање и учество во процесот на донесување на план кој ја засега животната средина.

• ПРЕКРШУВАЊЕ НА ЗАКОН ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Член 69 став (1): „Пред започнување на постапката за усвојување на планскиот документ и во рок од пет работни дена од денот на комплетирањето на извештајот за животната средина, органот кој го подготвува планскиот документ, објавува информации кои се однесуваат на нацртот на планскиот документ и извештајот за животната средина, местото каде што може да се разгледа нацртот на планскиот документ заедно со информација за постапката за учество на јавноста”;

Став (3) од истиот член: „Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина и органите засегнати од имплементацијата на планските документи, правните и физичките лица и јавноста можат да го достават



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-3, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

своето мислење во врска со нацртот на планскиот документ и извештајот за животната средина, до органот кој го подготвува планскиот документ, во рок од 30 дена од денот на доставувањето, односно објавувањето на информациите во врска со нив“;

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА УЧЕСТВО НА ЈАВНОСТ ВО ТЕКОТ НА ИЗРАБОТКАТА НА ПРОПИСИ И ДРУГИ АКТИ, КАКО И ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ОД ОБЛАСТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА** (еден од подзаконските акти кои ја уредуваат постапката за донесување на планови и СОЖС Извештај – член 61 став (4) и (8) од Законот за животна средина)

Член 2 став (2): „Во постапката за изработката на прописи и други акти (во натамошниот текст: прописи) и/или плански документи, органите на државната управа и органите на единицата на локалната самоуправа (во натамошниот текст: органите), треба на јавноста да и овозможат ефективно да учествува во изработката на прописите и во донесувањето, изменувањето и ревидирањето (во понатамошниот текст: изработка) на планските документи во нивната најрана фаза на нивното донесување, односно при донесување на одлуката согласно член 4 од оваа уредба“;

Член 3 став (2): „Јавните известувања од став (1) од овој член треба да содржат информации за донесената одлука од член (4) од оваа уредба; местото, времето и рокот каде што може да се изврши увид на прописот и/или планскиот документ; местото и времето каде ќе се одржува јавната расправа; адресата (поштенска и електронска) каде можат да се доставуваат забелешки, мислења и предлози; доколку тоа е можно, електронска адреса од каде што може да се превземе електронска верзија на прописот и/или планскиот документ, како и други информации кои можат да придонесат во остварување на правото на учество на засегнатата јавност во одлучувањето“;

Член 6 став (1): „Органот за изработката на пропис и/или плански документ треба да обезбеди услови за учество на засегнатата јавност со одржување на најмалку една јавна расправа и да го стави нацрт прописот и нацрт планскиот документ на јавен увид и на својата веб страна“;

- **ПРЕКРШУВАЊЕ НА АРХУСКА КОНВЕНЦИЈА**

Член 5 став (8): „Секоја Страна ќе формира механизми за да обезбеди дека на јавноста ќе и се стават на располагање доволно информации на начин што на корисниците на информации ќе им овозможи да донесуваат одлуки за животната средина врз основа на добра информираност“;

Член 7: „Секоја Страна ќе воведи соодветни практични и/или други одредби, со кои што на јавноста ќе и се овозможи да учествува во текот на изготвувањето на плановите и програмите на полето на животната средина, врз транспарентна и фер основа, откако претходно на јавноста ќе и ги стави на располагање неопходните информации...“;



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3222-546 / e-mail: contact@front.org.mk

- **СОЖС ПОСТАПКАТА ПРОИЗЛЕГУВА ОД ДИРЕКТИВАТА ЗА СТРАТЕШКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА (2001/42/ЕС), која недвосмислено прецизира:**

Член 6 став (1): „Нацрт-планот или програмата и извештајот за животната средина изготвени во согласност со член 5 се ставаат на располагање на надлежните органи од ставот 3 на овој член и на јавноста“;

Став (2): „На надлежните органи наведени во став 3 и на јавноста од став 4, им се дава рана и ефективна можност во соодветни временски рамки да го искажат своето мислење за нацрт-планот или програмата и придружниот извештај за животната средина пред усвојувањето на планот или програмата или неговото доставување до законодавната постапка“.

Планот за управување со Охридскиот Регион (со кој треба да бидат усогласени сите планови и документи поврзани со УПВМ Горица – Север) ја потврдува обврската за спроведување на оваа Директива: „Составен дел на правната рамка предметна за заштитата на природното и културното наследство на Охридскиот Регион се и ратификуваните меѓународни конвенции, повелби, декларации, пакти и директивите и регулативите на Европската Унија“ (стр 48)

- **ВАКВОТО ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЈАВНОСТА Е СПРОТИВНО И НА ПРЕПОРАКАТА БР. 11 НА РММ ОД 2017 ГОДИНА:** „Да се појасни механизмот, задачите и функцијата на Комисијата за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион и да се воспостават реални партиципативни механизми за управување со доброто, што ќе овозможат вклучување на локалните заедници и граѓанските организации“;

Ова повторно упатува на прекршување на член 4 став (1) од Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион.

3. УПВМ ГОРИЦА СЕВЕР НЕ Е И НЕ МОЖЕ ДА БИДЕ ВО СОГЛАСНОСТ СО ПЛАНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН 2020-2029 ГОДИНА, ПОРАДИ ШТО ОПШТИНА ОХРИД ДОПОЛНИТЕЛНО ГО ПРЕКРШУВА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН

Како што наведовме во претходната точка, за точната локација на урбанистичкиот план немаме никакви информации, поради што не можеме да ја процениме неговата компатибилност со предвидените зони и дозволени активности во Планот за управување со Охридскиот Регион. Сепак, дури и да се вклопува УПВМ Горица Север во предложеното зонирање на моментално важечкиот План за управување, продолжување на урбанизацијата во рамки на светското наследство со УПВМ Горица Север е во спротивност со следниве мерки и активности предвидени во Акцискиот план на Планот за управување, односно ја поткопува смислата и целта на истите, како и суштината на самиот План:



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/ 2 322-546 / e-mail: contact@front.org.mk

- **Активност:** *„Изменување и дополнување на Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион, со цел воспоставување на правна основа за донесување на Правилник со кој ќе се пропишат заштитните зони и мерките за заштита на природното и културното наследство за секоја зона, како и зголемување на надлежностите на Комисијата за управување со природното и културното наследство во Охридскиот регион, со цел овозможување на ревитализација на урбанистичко-архитектонските вредности на културното наследство во Охридскиот регион и зголемување на контролата врз утврдувањето на правниот статус на бесправно изградените објекти.“*

Активноста е поврзана со спроведување на препораките бр. 5, 7 и 11 од Извештајот на РММ.

- **Активност:** *„Донесување на Правилник со кој ќе се пропишат заштитните зони и мерките за заштита на природното и културното наследство за секоја зона во границите на Охридскиот регион“.*

Поврзана со спроведување на препораките бр. 6 и 7 од Извештајот на РММ.

Потсетуваме на смислата на предвидениот Правилник наведена во Планот за управување: *„Со овој План за управување, во садејство со прегоре цитираниот Правилник, Комисијата, надлежните органи и општинските служби ќе можат да постапуваат при донесувањето урбанистички планови, издавањето конзерваторско одобрение, како и издавањето дозволи за градба“.* (стр.135)

Продолжување на урбанизацијата во рамки на светското наследство пред да се донесат Законот и Правилникот кој ќе ги прецизира заштитните зони и мерките за заштита, меѓу другото токму со цел постапување при донесување урбанистички планови, како што се предаидува во Планот за управување - е злоупотреба на моменталната состојба без овие документи и не може да се смета дека го спроведува Планот за управување. Ваквата злоупотреба ја демонстрира ниската свест на општинските власти за вредностите на светското наследство и отсуството на вистинска намера за зачувување на истото, со цел предавање на следните генерации.

- **Сите активности во Планот за управување поврзани со заштита на Студенчишко Блато:**

- *„Донесување на Закон за прогласување на Студенчишко Блато за заштитено подрачје;*
- *Изработка на План за управување со Предлог за заштитено подрачје Студенчишко Блато“;*
- *„Поднесување и одобрување на номинациска досие и Прогласување на Охридско Езеро и Студенчишко Блато за Рамсарски места“;*
- *„Спроведување на мерки за реставрација на делови од Студенчишко Блато“.*

И без точна локација јасно е дека УПВНМ Горица Север е во непосредна близина на утврдените граници на идното заштитено подрачје Студенчишко Блато, за кое е потребно да се има во предвид потребата од утврдување заштитни зони и согласно со тоа – да се избегне секаква урбанизација во негова близина. За ова, Планот за управување го наведува следново: *За да се овозможи управување со заштитените подрачја во согласност со Законот за заштита на природата: Споменикот на природата - Охридско Езеро и*



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: + 389/ 2 3222-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Споменикот на природата - Студенчишко Блато, се предвидува донесување закони за нивно прогласување. Со донесувањето на овие закони ќе се даде значаен придонес кон зачувување и унапредување на природното и културното наследство во Охридскиот Регион. Со цел спречување проекти што можат да извршат негативно влијание врз природните вредности на Предлогот за заштитеното подрачје - Студенчишко Блато, министерот за животна средина и просторно планирање ќе донесе решение за привремена заштита на деловите од природата за кои се води постапка за прогласување.“ (стр. 136)

Влијанието на урбанизација со УПВНМ Горица Север може да се предвиди ако се прочита Студијата за валоризација на Студенчишко Блато (2020): „Предложените граници на подрачјето се дизајнирани водејќи се од Генералниот урбанистички план на Општина Охрид во кој веќе е назначен просторот за заштита. Во овие граници се наоѓаат највitalните делови (остатоци) од Студенчишкото Блато. Сепак, некои делови (Горица II) остануваат надвор од предложената подрачје за заштита бидејќи е невозможно да се стават во еден географски интегрален простор за заштита. Ваквите делови веќе се силно деградирани и таму е неопходно да се преземат итни мерки за заштита и ревитализација.“ (стр.155)

Урбанизација токму на подрачје за кое експертите сметаат дека се потребни итни мерки за заштита и ревитализација, пред да се спроведат сите горе-наведени активности од Планот за управување за заштита на овој исклучително важен дел од екосистемот на Охридското Езеро (и идно Рамсар подрачје) е во директна спротивност со целите и смислата на наведените активности, а со тоа и во директна спротивност на Планот за управување со Охридскиот Регион.

- **Сите активности за заштита од Акцискиот план кои може/се очекува да доведат до промена на урбанистичкото и просторно планирање, заштитните зони и/или дозволени активности во истите:**

- „Донесување на Закон за прогласување на Охридско Езеро за Споменик на природата“;
- „Изработка на Студија за ревалоризација на Споменикот на природата Охридско Езеро“;
- „Изработка на План за управување со Споменикот на природата Охридско Езеро“.

Во однос на овие активности, односно документите за чија изработка се предвидуваат активностите, Планот за управување со Охридскиот Регион го истакнува следново:

„Границите на Првата заштитна зона ќе се ревидираат откако ќе се изработи Студијата за ревалоризација на Споменикот на природата - Охридско Езеро и Студијата за валоризација на Споменикот на природата - Студенчишко Блато, односно откако ќе се донесат Законот за препрогласување на Охридско Езеро како споменик на природата и Законот за прогласување на предлог за заштитено подрачје-Студенчишко Блато. Тоа може да значи проширување на појасот со ширина од 50 m, кој со Планот е воспоставен со цел превентивна заштита, односно спречување на заканиите врз екосистемот на езерото и неговата крајбрежје.“ (стр.113)



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3222-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Урбанизација на област од 17 хектари во непосредна близина на првата зона и Студенчишко блато, пред првата зона да се ревидира и можеби прошири, токму заради превенција на заканите врз езерото и Студенчишко блато, како што предвидува Планот за управување - не може да се смета за активност во согласност со истиот.

- **Активност:** „Донесување на Просторен план за природното и културното наследство во Охридскиот Регион“

Процесот на урбанизација на локалитетот Горица-Север е започнат на иницијатива на физички лица, која е прифатена со Програмата за изработка на урбанистички планови на територија на Општина Охрид за 2017 година (Службен гласник на Општина Охрид бр. 24/2016), донесена врз основа на член 20 од Законот за просторно и урбанистичко планирање (Службен весник на РМ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), во време на важност на Просторниот план на Република Македонија за периодот 2004-2020 година, како и во време на важност на Просторниот план на Охридско-Преспанскиот регион за периодот 2005-2020 година. Во поглед на овие хиерархиски повисоки плански документи (со кои предложениот УПВНМ Горица Север треба да биде усогласен), во Планот за управување со Охридски Регион (2020- 2029) на стр. 56 се наведени сериозни забелешки: „...Просторниот план на РМ не го обработува издвоено природното и културното наследство во Охридскиот регион. Биолошката разновидност и нејзината заштита се третира во согласност со стариот Закон за природни реткости....Во таа насока, Просторниот план не дава соодветни насоки за управување со природното наследство во Охридскиот регион.“

За Просторниот план за Охридско-Преспански Регион: „...Во однос на заштитата на природното и културното наследство применет е сличен принцип како во Просторниот план на РМ, односно природното и културното наследство во Охридскиот регион впишано во Листата на светското наследство на УНЕСКО не е третирано како интегрална просторна целина...“

Промените во Просторниот план на РСМ, како и Просторниот план за природното и културното наследство во Охридскиот регион (активност предавидена во Планот за управување), чија цел ќе биде заштита и зачувување на доброто – нема да имаат никаква смисла (ниту ќе ја остварат целта) доколку пред да се усвојат се даде зелено светло на нови урбанистички планови, базирани на старите планови кои не ја интегрираат заштитата и донесени пред алармантните укажувања од страна на РММ од 2017 година, каков што е УПВНМ Горица Север.

- Укажуваме и на следниов цитат од Планот за управување: „За да се спречи крајбрежната трансформација и да се намалат притисоците од неодржливиот туризам, **СО ОВОЈ ПЛАН НЕ СЕ ПРЕДВИДУВА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТИ НАДВОР ОД НАСЕЛБИТЕ**, а во сармите населби се ограничува процентот на изграденост и катноста и се даваат насоки за урбанистичко-архитектонски израз.“ (стр.141)

Поаѓајќи од овие факти, укажуваме дека Општина Охрид, со процесот на усвојување на УПВНМ Горица Север (чиј дел е усвојувањето на СОЖС Извештајот), кој не е во согласност



Office: Klement Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

со Планот за управување со Охридскиот Регион, постапува спротивно на Законот за управување со Охридскиот Регион:

ПРЕКРШУВАЊЕ НА Член 16: „Планот за спроведуваат Управата за животна средина и Управата за заштита на културното наследство, градоначалникот на општината Охрид, градоначалникот на општината Струга и градоначалникот на општината Дебарца, имателите на природно и културно наследство и други субјекти, сеној во рамките на своите надлежности и овластувања и согласно со активностите утврдени во планот.“

ПРЕКРШУВАЊЕ НА Член 23 став (1): „Светското природно наследство во Охридскиот регион се користи на начин и во обем утврдени во планот од членот 13 на овој закон“. И став (2): „Светското природно наследство на Охридскиот регион се користи на начин кој овозможува негово зачувување во изворна состојба, зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа и обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој“.

За користење на светското природно наследство спротивно на начинот и обемот утврдени во Планот за управување, Законот предвидува глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност за правното лице (Член 49, став (1), точка 2)).

Укажуваме и на фактот дека Нацрт – Извештајот за СОЖС на УПВНМ Горица Север не зема предвид ниту еден од наведените цитати од Планот за управување со Охридскиот Регион, ниту препораките на РММ од 2017 година, односно Одлуките на Комитетот за светско наследство од 2017 и 2019 година, и презентира неистинити информации дека УПВНМ Горица Север е во согласност со Планот за управување со Охридскиот Регион. Истиот врз основа на анализа која не ги вклучува најважните и најосновните појдовни и законски обврзани документи, ја доведува јавноста во заблуда дека спроведувањето на УПВНМ Горица Север е прифатливо од аспект на неговото влијание врз животната средина.

Во оваа насока, алармираме дека презентирањето неистинити информации; доведувањето на јавноста во заблуда, како и серија на сторени законски прекршувања во СОЖС постапката се основа за исклучување од Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина согласно член 29 став (1) алинеи 2 и 3 од Правилникот за составот на комисијата и начинот на нејзината работа, програмата и начинот на полагање на стручниот испит, висината на надоместокот за полагање на стручниот испит и на надоместокот за воспоставување и одржување на листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина и начинот на стекнување и губење на статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина, како и начинот и постапката за вклучување и исклучување од листата на експерти (Сл. Весник на Р.М. бр. 129/2007), според кој: „Од Листата на експерти ќе се исклучи експертот во случај на: - сериозно или повеќе кратно прекршување на законите од областа на животната средина при спроведување на постапка за стратегиска оцена на животната средина подготвена од експертот; и - доколку со судска одлука се потврди доведување во заблуда или неточно изнесување на податоци или нивна злоупотреба при спроведување на постапка за стратегиска оцена на животната средина“.



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-3, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel/Fax: +389f 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Укажуваме и дека ваквото постапување од страна на експертот за стратегиска оцена на животната средина, подлежи и на поведување прекршочни постапки, согласно член 212-е од Законот за животна средина, кој во став (б) алинеи 1 и 2, предвидува: „Глоба во износ од 600 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице кое како експерт учествува во постапката за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина во постапката за оцена на влијанието на проектот врз животната средина односно во постапката за ревизија доколку:

1) експертот во подготовката на планските документи даде неточни податоци (членови 67 и 68);

2) експертот за оцена на влијанието врз животната средина во подготовката на документите за оцена на влијанието врз животната средина даде неточни податоци;”.

4. **НАЦРТ-ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СОЖС НА УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР НЕ Е ВО СОГЛАСНОСТ СО КОНВЕНЦИЈАТА ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО, ПОРАДИ ШТО СО ИСТИОТ СЕ ПРЕКРШУВА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОХРИДСКИОТ РЕГИОН; НАЦРТ-ИЗВЕШТАЈОТ НЕ Е ВО СОГЛАСНОСТ СО УРЕДБАТА ЗА СОДРЖИНАТА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СОЖС**

Бидејќи ги немаме основните информации за да изградиме мислење за проценките на влијанието на УПВНМ Горица Север изнесени во Нацрт-Извештајот за СОЖС (Планот чие влијание се проценува), со расположивите информации можеме само да укажеме на недостатоците во содржината на истиот. Ова укажување е во насока на придонес кон можната идна СОЖС постапка, која би се спровела со почитување на сите релевантни законски одредби (доколку Центарот за светско наследство, односно советодавните тела, дадат позитивно мислење за Горица Север – елаборирано во следната точка). Укажувањата во оваа точка не може да се сметаат за исполнување на нашето законски гарантирано право да учествуваме во усвојувањето на УПВНМ Горица Север и СОЖС Извештајот за истиот.

Како наш придонес кон подобрување на владеењето на правото во нашата држава, укажуваме на следново:

Сите постапки и документи во процесот на изработка и усвојување на УПВНМ Горица Север (како што е и СОЖС Извештајот) мора да бидат во согласност со целокупната релевантна национална и меѓународна легислатива – во спротивно нема владеење на правото.

Во конкретниот случај, а врз основа на правната хиерархија дефинирана во Уставот на РСМ, највисокиот правен акт кој мора да се спроведува е меѓународниот договор, односно Конвенцијата за светско наследство; потоа следи Законот за управување со Охридскиот Регион (бидејќи истиот ја транспонира Конвенцијата во домашното законодавство); потоа националната легислатива специфична за заштитата на животната средина и СОЖС постапките, заштита на природата, заштита на културното наследство, урбанистичко планирање, итн.

Во оваа смисла, ова се увидените законски прекршувања:



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-a, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

- И покрај фактот дека се однесува на урбанистички план во рамки на светското природно и културно наследство, во Нацрт-Извештајот за СОЖС нема анализа на влијанијата на планот врз ИУВ на подрачјето.

Конвенцијата за светско наследство, конкретно Параграф 118 bis. од Оперативниот водич за имплементација на Конвенцијата, налага државите-членки на Конвенцијата, да обезбедат дека СОЖС извештаите за планови во или околу светското наследство ќе ги идентификуваат позитивните и негативните влијанија врз ИУВ на доброто.

Понатаму, Проценката на влијанието врз светското наследство треба да биде во согласност со Советодавната забелешка од ИУЦН (WORLD HERITAGE ADVICE NOTE: ENVIRONMENTAL ASSESSMENT, 18 November 2013). Во оваа смисла, секој СОЖС Извештај кој се однесува на план во или околу светското наследство треба да ги почитува 8те принципи за проценка на влијание врз светско наследство. Укажуваме особено на принципот б, според кој Извештајот мора да содржи посебно поглавје со проценка на влијанието на планот врз ИУВ.

Вакво поглавје е обврзано и за да се добие мислење од ИУЦН, што, исто така е обврска која произлегува од Конвенцијата – Параграф 172 од Оперативниот водич за спроведување на Конвенцијата: „Комитетот за Светското наследство ги поканува државите-членки на Конвенцијата да го известат Комитетот, преку Секретаријатот, за нивната намера да преземат или одобрат во заштитена област поголеми реставрации или нови конструкции кои можат да влијаат на исклучителните вредности на доброто. Известувањето треба да се даде што е можно поскоро (на пр. пред изготвување на нацрт документи за специфични проекти) и пред донесувањето на одлуки кои би било тешко да се повлечат, како би можел Комитетот да помогне во изнаоѓање на соодветни решенија како би се осигурало дека исклучителните универзални вредности на доброто ќе бидат во целост зачувани.“

Повторно упатуваме на претходно цитираниот Член 4 став (1) од Законот за управување со Охридскиот Регион, кој ја налага законската обврска за примена на одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција (како што се Водичот за имплементација на Конвенцијата и Советодавната забелешка од ИУЦН), а кој не е спроведен во случајот со Нацрт-Извештајот за СОЖС за УПВНМ Горица Север.

Обврската за спроведување на Конвенцијата и Законот за управување со Охридскиот Регион (урбанистичкото планирање од кое е неодавно дел оваа СОЖС постапка, секако е една од мерките во управувањето со доброто) ја потврдува и Планот за управување со Охридскиот Регион (кој е уште еден документ со кој мора да бидат усогласени сите документи и постапки поврзани со УПВНМ Горица Север):

„Правната рамка за управувањето со природното и културното наследство во Охридскиот Регион се состои од: • Законот за управување со Светското природно и културно наследство во Охридскиот Регион;... Составен дел на правната рамка предметна за заштитата на природното и културното наследство на Охридскиот Регион се и ратификуваните меѓународни конвенции, повелби, декларации, како и директивите и регулативите на Европската Унија.“ (стр.48)

Непостоењето на проценка на влијанието на предложениот урбанистички план врз ИУВ на подрачјето, односно неспроведувањето на Конвенцијата за светско наследство во процесот на изработка и содржината на Нацрт-извештајот за СОЖС за УПВНМ Горица Север, значи и



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel. Fax: +389f 2 3222-546 /e-mail: contact@front.org.mk

недоследно спроведување на Член 2 став (1) точка (д) од Уредбата за содржината на извештајот за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (Сл. Весник на Р.М. Бр. 153/2007): *„Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, ги содржи следните информации: (д) целите на заштитата на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки.“*

Заштитата на исклучителните универзални вредности на светското наследство е врвната меѓународна (и национална) цел од областа на заштитата на животната средина во рамки на Охридскиот Регион. За истата да се постигне, Конвенцијата налага сите СОЖС постапки за планови во (дури и околу!) светските наследства да вклучуваат обврзна проценка на влијанието врз ИУВ.

Одлуките на Комитетот за светско наследство и препораките на РММ од 2017 година содржат специфични насоки за постигнување на целта – зачувување на ИУВ на Охридскиот Регион, како и врвна експертска проценка на аспектите на животната средина во подрачјето, кои се исклучително релевантни за УПВНМ Горица Север.

Во овој дел од Нацрт-извештајот за СОЖС не се ни споменуваат Конвенцијата, Одлуките и препораките!

Изготвувачот сметал дека релевантно е да се дадат неколку информации од општа култура за тоа што се подразбира под заштита на животна средина и цели за заштита и општ историски преглед на усвојување на произволно избрани неколку декларации, конвенции и сл. (на пример поради нешто сметал дека Базелската конвенција за опасни супстанции е најрелевантна меѓународна конвенција за УПВНМ Горица Север во светското природно и културно наследство Охридскиот Регион). Меѓу релевантните закони за предметниот урбанистички план, на пример, го вброил Законот за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, но не сметал дека е релевантен Законот за управување со Охридскиот Регион; итн. Без никаков осврт на влијанието врз ИУВ, без суштинска анализа на Планот за управување и врз основа на документи и закони по случаен избор, изработувачот на СОЖС Извештајот оценува дека урбанизацијата на локалитетот Горица Север е поприфатлива од неспроведување на урбанистичкиот план.

Ова е крајно несериозен пристап и серија на недопустливи пропусти за еден СОЖС Извештај кој претендира да процени влијание во подрачје чиј стандард е светско природно и културно наследство!

Во однос на влијанието на урбанизацијата врз ИУВ на подрачјето го доставуваме Прилог 1 со извадоци од процените на РММ од 2017 година.

Во оваа смисла упатуваме и на ставовите во Планот за управување за интегритетот и автентичноста на светското наследство (кои се основните вредности, односно критериуми за впишување на едно подрачје на Листата на светски наследства):

Интегритет

„Главни закани за интегритетот на доброто се екстензивниот неконтролиран урбан развој, некоординираниот урбан развој, порастот на населението, несоодветниот третман на отпадните води и цврстиот отпад и силните притисоците од туризмот. Дополнително, застаната е фрагментација и уништување на живеалиштата, неконтролирано и нелегално риболовство, несоодветна експлоатација на



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

крајбрежната зона; истовремено, квалитетот на водите е загрозен од загадувањето предизвикано од саобраќајот". (стр. 16)

Автентичност

„Градот Охрид е релативно добро зачуван, меѓутоа, неконтролираната урбанизација негативно се одразува на вредностите: формата на споменичкиот ансамбл, крајбрежјето и пределот. Овие вредности се загрозуваат заради потенцијалните влијанија од инфраструктурни проекти и други интервенции во просторот“. (стр.17)

Потсетуваме и дека Планот за управување со Охридскиот Регион предвидува „усвојување на Урбанистички планови базирани на ИУВ“!

Нацрт-Извештајот за СОЖС на УПВНМ Горица Север не содржи ниту една од задолжителните информации кои ги налага Уредбата на доследен, адекватен и релевантен начин. Доколку домашните релевантни институции, Центарот за светско наследство и советодавните тела дадат позитивно мислење за УПВНМ Горица Север, и општината спроведе СОЖС постапка со почитување на сите релевантни закони, се надеваме дека квалитетот на Нацрт-Извештајот, кој би бил предмет на консултации со јавноста, ќе биде ЗНАЧИТЕЛНО повисок.

5. ОПШТИНА ОХРИД ИМА ЗАКОНСКА ОБВРСКА ДА ОБЕЗБЕДИ МИСЛЕЊЕ ЗА УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР ОД УНЕСКО (И СОВЕТОДАВНИТЕ ТЕЛА) И ОД МИНИСТЕРСТВОТА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И КУЛТУРА, КАКО И ОД КОМИСИЈАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО СВЕТСКОТО ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО НА ОХРИДСКИОТ РЕГИОН, ВО НАЈРАНАТА ФАЗА, ПРЕД ВООПШТО ДА ПРИСТАПИ КОН ИЗРАБОТКА НА НАЦРТ ДОКУМЕНТОТ

Како што беше веќе наведено (во претходната точка), Конвенцијата за светското наследство налага обврска за државата да го информира УНЕСКО за намерата за донесување на урбанистички (и други) планови (и програми) во најрана фаза. Спроведувањето на оваа обврска е прецизирано во Параграф 172 од Оперативниот водич: „Комитетот за Светското наследство ги паканува државите членки на Конвенцијата да го известат Комитетот, преку Секретаријатот, за нивната намера да преземат или одобрат во заштитена област поголеми реставрации или нови конструкции кои можат да влијаат на исклучителните вредности на доброто. Известувањето треба да се даде што е можно поскоро (на пр. пред изготвување на нацрт документи за специфични проекти) и пред донесувањето на одлуки кои би било тешко да се повлечат, како би можел Комитетот да помогне во изнаоѓање на соодветни решенија како би се осигурало дека исклучителните универзални вредности на доброто ќе бидат во целост зачувани.“

Државата не може да ја исполни оваа обврска доколку Општина Охрид не ги почитува одредбите на Конвенцијата во рамки на нејзините интервенции во управување со доброто, како што е урбанистичкото планирање.

Токму за да се обезбеди доследно спроведување на обврските од меѓународниот договор, Законот за управување со Охридскиот Регион предвидува:

Член 17



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel/Fax: +389/2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

Планирање на урбан развој

(1) Градоначалникот на општината Охрид, градоначалникот на општината Струга и градоначалникот на општината Дебарца се должни урбанистичките планови или измена на постојните урбанистички планови да ги достават на мислење до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на заштита на природата и органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата, како и до Комисија од членот 10 на овој закон пред да започнат со спроведување на јавна расправа по истите.

Имајќи предвид дека веќе се организираше јавна расправа за Нацрт-Извештајот за СОЖС на упвнм Горица Север (што е јавна расправа во процесот на усвојување на самиот план); понатаму, дека во Нацрт СОЖС Извештајот не се споменуваат мислења од наведените институции, ниту посталки за нивно прибавување (освен Барање за добивање на податоци и информации испратено на 18.05.2017 г. до Министерството за култура, што не е обврската која ја налага цитираниот член од Законот за управување со Охридскиот Регион); како и фактот дека на споменатата јавна расправа не ни беше даден конкретен одговор на прашањето дали Општина Охрид го доставила урбанистичкиот план до надлежните институции за мислење - претпоставуваме дека е направено прекршување и на овој член од законот.

Ја потсетуваме Општина Охрид на уште една забелешка во Одлуката на Комитетот за светско наследство од 2019 г. која се однесува на фактот дека Република Северна Македонија не го информира редовно Центарот за светско наследство за проектите и плановите кои се развиваат во границите на светското наследство, во согласност со Параграф 172 од Оперативниот водич.

ПОАЃАЈКИ ОД СЕТО НАВЕДЕНО БАРАМЕ ОПШТИНА ОХРИД ИТНО ДА ГО СТОПИРА ПРОЦЕСОТ НА УСВОЈУВАЊЕ НА УПВНМ ГОРИЦА СЕВЕР И СОЖС ЗА ИСТИОТ, ДА ПОСТАПИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЗАКОНСКИТЕ ОБВРСКИ И ДА ГО ДОСТАВИ НАЦРТ ПЛАНОТ И НАЦРТ СОЖС ИЗВЕШТАЈОТ (ОТКАКО ИСТИОТ КЕ СЕ ДОПОЛНИ СО ОБВРЗАТА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ИУВ, СПОРЕД СТАНДАРДИТЕ НА ИУЦН) ДО НАДЛЕЖНИТЕ МИНИСТЕРСТВА И КОМИСИЈА ЗА ДОБИВАЊЕ НА МИСЛЕЊЕ И, ВО КООРДИНАЦИЈА СО НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЈА ЗА УНЕСКО И РЕЛЕВАНТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ, ДА ПОВАРА МИСЛЕЊЕ ОД ЦЕНТАРОТ ЗА СВЕТСКО НАСЛЕДСТВО И СОВЕТОДАВНИТЕ ТЕЛА.

Со почит,
Еколошко здружение на граѓани „Фронт 21/42“

Лице за контакт: Ања Јованова
Телефон: 078/ 413 - 667
e-mail: anja.jovanova@front.org.mk

Адреса за контакт:
„Фронт 21/42“
Бул. Климент Охридски бр. 54/2-2, 1 000 Скопје



Office: Kliment Ohridski No. 54/2-2, 1000 Skopje, R. Macedonia
Tel./Fax: +389/ 2 3122-546 / e-mail: contact@front.org.mk

ПРИЛОГ 1: Извадоци од Извештајот на РММ 2017, поврзани со урбанизацијата како закана

Со цел да укажеме на сериозноста на продолжување на урбанизацијата на нашето најголемо природно и културно богатство, пренесуваме неколку цитати од Извештајот на Реактивната мониторинг мисија од 2017 година:

- На стр. 2 од Извештајот на Реактивната мониторинг мисија од 2017 година се наведува: **„Зголемената урбанизација долж крајбрежјето предизвика зголемено мешање во природните ресурси, поголема патрошувачка на вода, зголемено загадување и фрагментација и уништување на живеалиштата. Лошиот архитектонски квалитет на многу згради, внатре и надвор од урбаните области, е исто така закана за визуелниот квалитет на подрачјето, особено во главните градови, Охрид и Струга, составен од релативно хетерогени згради. Високите згради или какви било конструкции близу до водата, имаат високо визуелно влијание, заканувајќи се на интегритетот на подрачјето“;**
- На стр. 18 од Извештајот се наведува: **„Овој урбан развој со мала густина и лош квалитет влијае на крајбрежниот предел. Од далечина (особено од градот Охрид), овој дел од крајбрежјето повеќе не изгледа како природен, туку е преполн со мали или големи згради (особено неодамнешниот хотел Парк крај подножјето на ридот Горица);“**
„Зголемената урбанизација долж крајбрежјето и во горните делови на националниот парк предизвика фрагментација и уништување на живеалиштата, зголемено мешање во природните ресурси (особено водата) и загадување (на пр. цврст отпад, градежни остатоци, отпадни води, загадување на воздухот, бучава)“;
- На стр. 35 се наведува: **„Подрачјето страда од значителен урбан и крајбрежен развој, вклучително и во области што се во границите на Националниот парк Галичица. Интегритетот на подрачјето е сериозно деградиран поради прекумерната, неконтролирана урбанизација без очигледно единство во физичките карактеристики на новоизградената инфраструктура. Таквиот притисок од развојот влијае и на зголеменото производство на цврст отпад и отпадна вода“;**
- На стр. 40 од Извештајот е содржано: **„Охридскиот Регион доживеа голем урбан/крајбрежен развој во последните децении. Ниту една градба не треба да се презема во крајбрежниот појас на езерото, во ширина поголема од 50 метри од висината на највисокиот водостоп на Охридското езеро, во согласност со Законот за води. Мисијата беше информирана дека планови за користење на земјиштето (или просторни) на ниво на општина постојат, но тие не се соопштени за време на мисијата. Треба да има строго спроведување на плановите за користење на земјиштето во секоја општина, избегнување на каква било ширење на урбаните средини со обезбедување никаква или само многу ограничена урбанистичка надградба и забрана на каков било развој надвор од урбаните области и урбанистички проширувања“.**



Република Северна Македонија
Општина Охрид

Бр 21-2863/19
Охрид 06-2021 год.

ДО
ФРОНТ 21/42
Бул.Климент Охридски бр. 54/2-2
1000 Скопје

Сектор за заштита на животната
средина и управување со отпад

Одделение за заштита и влијание
врз животната средина

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел: (046) 262-492
Факс: (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Предмет: Одговор на Вашите коментари кон постапката за усвојување на УПВНМ
Горица – Север и Нацрт СОЖС извештајот за УПВНМ Горица –Север од
05.05.2021год

Почитувани,

Секторите во општина Охрид, односно Одделението за просторно планирање, урбанистичко планирање, управување со градежно земјиште и недвижен имот на општината кое ја води постапката за донесување на УПВНМ Горица – Север и Одделението за заштита и влијание врз животната средина кое ја води постапката за СОЖС за предметниот план по однос на наведените коментари ги даваме следните одговори:

1. Со оглед на тоа дека Вашите коментари во најголем дел беа од сферата на урбанизмот, Одделението за заштита и влијание врз животната средина побара мислење од Одделението за просторно планирање, урбанистичко планирање, управување со градежно земјиште и недвижен имот на општината кое ја води постапката за донесување на УПВНМ Горица –Север. Одговорот под бр. 19-2863/7 од 03.06.2021год, од гореспоменатото одделение Ви го доставуваме во прилог на дописот.

2. Одделението за заштита и влијание врз животната средина постапката за СОЖС ја води согласно Законот за животна средина. Во тој контекст нацрт извештајот за СОЖС транспарентно беше истаknат на веб страната на општина Охрид во рок од 30 дена кога засегнатата јавност можеше да достави забелешки и коментари по нацрт документот. Исто така транспарентно беше објавен датумот, местото и времето за одржување на јавната расправа по нацрт извештајот за СОЖС за УПВНМ Горица – Север. Во наведениот термин беше одржана јавната расправа при што од страна на изработувачот беше презентираан нацрт извештајот за СОЖС за Горица – Север во присуство на граѓани, стручни лица од општина Охрид како и претставници од ФРОНТ 21/42. Од одржаната јавна расправа има список на присутни и изготвен е записник, а истите веќе Ви се доставени на Ваше барање.



Република Северна Македонија
Општина Охрид

Сектор за заштита на животна
средина и управување со отпад

Одделение за заштита и промоција
на животната средина

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел. (046) 262-492
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Сите доставени коментари и одговори ќе бидат вградени во финалниот
извештај за СОЖС за УПВНМ Горица –Север, општина Охрид.

Прилог:

Одговор бр.19-2863/7 од 03.06.2021год. по коментари кон постапката за
усвојување на УПВНМ Горица –Север и Нацрт СОЖС извештајот за УПВНМ
Горица - Север

Изготвил:

Советник

Јасмина Т. Момирска

Одобрил:

Рек.на одделение

Хаваз Р. Каџел

Градоначалник

Д-р Константин Георгиевски



Република Македонија
Општина Охрид

Бр. 19 – 2863/7

Охрид, 03.06.2021 г.

До
Сектор за животна средина и управување со отпад

Предмет: Одговор по Коментари кон постапката за усвојување на
УПВНМ Горница Север и Нацрт СОЖС извештајот за УПВНМ
Горница Север

Ваш број: бр 21-2063/6 од 27.05.2021

Сектор за урбанизам и
управување со градежни
зградите
Одделение за просторно
планирање, урбанистичко
и планирање, управување
градежни зградите и
идојќен живот на
општината

Директор Билева бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел: (046) 262-492
Факс: (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

До Секторот за урбанизам и управување со градежни зградите пристигна од Секторот за животна средина доставени се коментарите од граѓанско здружение ФРОНТ 21/42 со бр.21-2053/6 од 27.05.2021г.

Во коментарите се констатирани спротивности на законски регулативи, прекршувања на законски регулативи, препораки за измена на закони и правилници и слично.

Наведената законска регулатива во дописот од 16 страни, се однесува на заштитата на животната средина. Постапката која се води на системот е-урбанизам за донесување на УПВНМ Горница Север, се води согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање, почитувајќи ги сите мислења и податоци од релевантни институции предвидени со законот, како и сите потребни мислења и заклучоци од аспект на животната средина во тек на постапка која е со закон предвидена.

Секторот за урбанизам по однос на наведените коментари ги дава следните информации:

На системот е-урбанизам со број на постапка 14334, се води постапка за донесување на УПВНМ - Горница север, изработена од АД за УТИ „Зум“ Скопје. Во моментот предметната постапка е со статус кај планер за корекција на Предлог планот по забелешки од Комисија за урбанизам и обезбедување мислења и податоци од институции и вградена во предметната постапка. Во мислењата и податоците, согласно Законот, се и мислења од МЖСПП, Сектор природа и Сектор води, Изработка СОЖС, Изработка алаборат за регулација на водотоци, Мислење од Комисијата за управување со светското природно и културно наследство и тит. Што значи, Предлог планот на системот е-урбанизам е во првична работна верзија која по добивање на мислења, податоци и од институции и корекции по забелешките на Комисијата ќе претрпи измени.

Имајќи го во предвид горе наведеното, Секторот за урбанизам во сèкогашно време стои на располагање на Здружението на граѓани ФРОНТ 21, да се запознае со првичната предлог верзија на УПВНМ Горница Север, со постапката и содржината на документацијата, во просторите на секторот и да обезбеди стручно лице за да ви ги даде информациите.

За бараните копии во писмена или електронска форма копии Секторот ве известува: Законодавецот со Законот и подзаконски акти за просторно и урбанистичко планирање ја уредил постапката за донесување на урбанистички планови. Согласно члан 13 од Законот се води постапката за донесување УПВНМ – Горница Север, а согласно член 35



Република Македонија
Општина Охрид

од Законот, законодавецот преаидел во кој дел од постапката Предлог планот ќе биде достапен на јавноста – со реслишување на Јавна анкета и Јавна презентација. Согласно член 35 предмет на Јавна анкета и Јавна презентација се графичкиот, текстуалниот и нумеричкиот дел на планската документација на предлог или нацрт планот, презентирани на начин што е јасен и разбирлив за широката јавност. Со тоа предлог или нацрт планот се става на јавен увид и проверка на заинтересираниите физички и правни лица од подрачјето на планскиот опфат, подрачјата соседни на планскиот опфат, како и на широката јавност. Следствено на горе цитираното, во тек на Јавната анкета и Јавната презентација ќе имате можност да се запознаете со урбанистичкото решение на Предлог планот, да коментирате и да ги дадете вашите забелешки, а до тогаш во колку имате било каков сомнеж или потреба за увид во работната верзија на решението и документацијата. Ве покануваме во просториите на секторот за урбанизам.

Напомена:

За постапката за донесување на УПВМ – Горица Север, во однос на коментарите, беше образложено на Јавната расправа за СОЖС за УПВМ Горица Север, на која присуствуваа престапници од граѓанското здружение, што е евидентирано во Записникот од јавната расправа. Воедно испратан е одговор на нивниот Управен приговор наш бр.УП 03-161 кој е во прилог на долесов.

Составил:
Советник,
Марија Коруневска

Контролирал:
Раководител на одделение,
Татјана Стојческа

Одобрил:
Помошник раководител на сектор,
Бранко Арнаудовски



Сектор за урбанизам
Училишна ст. со градеж
земјиште

Одделение за просторно планирање, урбанистичко планирање, управување градежни деловите и надгледување работ на плановната

Димитар Ватков бр. 5
6000 Охрид
Република Македонија

Тел: (046) 262-492
Факс: (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Извештај од консултации со јавноста

Прилог 1

Записник од одржана јавна расправа , листа на присутни

Р. Зависо Селанов
Одговорен Секретар
Број на документ: 21-4988/3
ОХРИД, 20.05.2021 год.

Врз основа на член 67 и 69 од Законот за животна средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 39/16, 42/16 и 99/18) и член 8 од Уредба за учество на јавноста во текот на изработка на прописи и други акти и планови и програми од областа на животна средина (Сл. Весник на РМ бр. 147/08 и 45/11) , општина Охрид организираше јавна презентација по Нацрт извештајот за Стратегиска оцена на животна средина за Урбанистички план вон населено место Горица Север , општина Охрид , и изготвен е

ЗАПИСНИК

од Јавен увид и консултација со јавноста

По Нацрт извештајот за Стратегиска оцена на животна средина за урбанистички план вон населено место Горица север, општина Охрид.

Консултација со јавноста се одржи на 23.04.2021 година , со почеток во 13:30 часот во големата сала на општина Охрид. На консултација со јавноста беше презентираан Нацрт-Извештајот за стратeгиска оцена на животна средина за урбанистички план вон населено место Горица север.

Презентацијата ја отвори раководителот на одделение за заштита и алијание врз животната средина на општина Охрид, Хавза Р. Каџел со поздравениот збор до сите присутни. Таа истакна дека согласно член 65 од „Законот за животна средина“ постапката за стратeгиска оцена на алијанието врз животната средина на урбанистичкиот план вон населеното место Горица Север, е отпочната уште во 2017 година кога од страна на градоначалникот на општина Охрид е донесена ОДЛУКА за спроведување на СОЖС и СОЖС формулар, кои се доставени до МЖСПП. Од страна на МЖСПП ОДЛУКАТА е прифатена со препорака да се продолжи понатамошната постапка за СОЖС . Од страна на инвеститорот во месец март 2021 год до општина Охрид е доставен Нацрт извештајот за стратeгиска оцена на алијанието на животната средина на урбанистичкиот план во населено место Горица-Север.Овој извештај е објавен на веб-страницата на општина Охрид, и во еден дневен весник достапен на целата територија на Р.С.М.

Јавниот увид и консултација со јавноста продолжи со презентација на извештајот изработен од страна на експертот за стратeгиска оцена на животната средина Г-дин Васил Пендевски.

Во текот на презентација беше даден осврт на процедурата на Стратегиската оцена на животна средина , а потоа беше презентирана содржината на извештајот.

- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот
- Изградба на современа инфраструктура
- Искористување на соларна енергија , преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина , да ги поднесе трошоците за санација , како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето
- Доследно спроведување на планот

Од страна на г-ѓа Марија Коруновска, од сектор за урбанизам општина Охрид, беше објаснато дека планот се изработува согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 136/16), Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план на село, Урбанистички план вон населено место и Регулациони план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документаци и архитектонско – урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на Проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ“ бр.142/15), како и други закони и подзаконски акти. Таа истакна дека постои неусогласеност меѓу законската регулатива од областа на животната средина и урбанистичкото планирање.

По нејзиното излагање Раководителот на Одделението за заштита и алијание врз животната средина Хавза Р. Каџел отвори дискусија при што за збор се јави г-ѓа Тамара Славеска Апостолова, претставник од Фрон 21/42 Скопје, постави прашање: Дали согласно член 17 од Законот за управување со светското природно и културно наследство е бараено мислење од Министерство за животна средина, Министерство за култура и од Комисија за управување со природното и културно наследство во Охридскиот регион .

Од страна на г-ѓа Марија Коруновска беше одговорено дека согласно погоре споменатиот член урбанистичките планови се доставуваат до МЖСПП, МК и Комисија за управување со природното и културно наследство во Охридскиот регион за обезбедување мислење пред објавување јавна анкета .

Согласно горе цитираното , изработувачот на Урбанистичкиот план , при изработка на планот е должен да ги вгради сите заклучоци и препораки и мислења и врз основа на истите да го изработи планското решение .Секоја друга варијанта на Предлог Планот пред позитивно стручно мислење од Комисијата за урбанизам е неофицијален документ и не може да биде предмет на јавна објава .

На прашањето зошто надлежниот орган не води заедничка јавна презентација и расправа по однос на Нацрт планскиот документ и Извештајот за стратегиска оцена раководителот на Одделението Хавза Р. Каџел посочи дека овдеи неусогласеност меѓу законската регулатива

- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот
- Изградба на современа инфраструктура
- Искористување на соларна енергија , преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина , да ги поднесе трошоците за санација , како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето
- Доследно спроведување на планот

Од страна на г-ѓа Марија Коруновска, од сектор за урбанизам општина Охрид, беше објаснато дека планот се изработува согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 136/16), Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план на село, Урбанистички план вон населено место и Регулациски план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документациони и архитектонско – урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на Проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ“ бр.142/15), како и други закони и подзаконски акти. Таа истакна дека постои неусогласеност меѓу законската регулатива од областа на животната средина и урбанистичкото планирање.

По нејзиното излагање Раководителот на Одделението за заштита и влијание врз животната средина Хавза Р.Каќел отвори дискусија при што за збор се јави г-ѓа. Тамара Славеска Апостолова, претставник од Фрон 21/42 Скопје, постави прашање: Дали согласно член 17 од Законот за управување со светското природно и културно наследство е барано мислење од Министерство за животна средина, Министерство за култура и од Комисија за управување со природното и културно наследство во Охридскиот регион .

Од страна на г-ѓа Марија Коруновска беше одговорено дека согласно погоре споменатиот член урбанистичките планови се доставуваат до МЖСПП, МК и Комисија за управување со природното и културно наследство во Охридскиот регион за обезбедување мислење пред објавување јавна анкета .

Согласно горе цитираното , изработувачот на Урбанистичкиот план , при изработка на планот е должен да ги вгради сите заклучоци и препораки и мислења и врз основа на истите да го изработи планското решение .Секоја друга варијанта на Предлог Планот пред позитивно стручно мислење од Комисијата за урбанизам е неофицијален документ и не може да биде предмет на јавна објава .

На прашањето зошто надлежниот орган не води заедничка јавна презентација и расправа по однос на Нацрт планскиот документ и Извештајот за стратегиска оцена раководителот на Одделението Хавза Р. Каќел посочи дека освен неусогласеност меѓу законската регулатива

од областа на животната средина и законодавството од урбанистичката сфера, постои и неусогласеност меѓу член 69 и член 67 став 2 од Законот за животна средина.

Од страна на г-дин Драган Мојсоски и г-дин Љупчо Трајчевски, односно потписници на договорот за инвестирање за овој план, се кажа дека се борат 11 години. Постојечката состојба на предметниот простор е многу лоша односно на овој простор се депонира секаков вид на отпад, има изградени дивоградби со тоа што од на ден се става во опасност заштитата на животната средина. Споменатите дискусанти истакнаа дека бараат да се урбанизира предметниот простор, но притоа да се запазат сите законски процедури без да се оштети животната средина.

Консултацијата со јавноста заврши во 14:40 часот.

Составен дел на овој записник е списокот на присутни.

Изготвиле:

Рак.на Одделение за заштита и влијание врз животната средина

Хавза Р. Каќел

Помлад соработник

Суарта Амети



**Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина за
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**

**СПИСОК НА ПРИСУТНИ НА ЈАВНАТА ПРЕЗЕНТАЦИЈА И РАСПРАВА ПО
ОДНОС НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР,
Општина Охрид**

Одржана на 23.04.2021 год.

Ред.бр.	Име и презиме	Институција	Контакт тел.
1	Видиа Ѓеѓивска	СНТ Селска	022 272 242
2	Милка Крстевска	Општина Охрид	071/916 352
3	Анка Јорџева	Фронт 01/42	072/413-667
4	Танара Силвана Азованова	Општина Охрид	078/528-518
5	Марија Милова	Физичко лице	040/748 111 020 249 126
6	Тријана Милова	Одбор од интересниот општински одбор	020 232 724
7	Тате Јорџевска	интересниот одбор	- 071 664 500
8	Татјана - Ѓеѓивска	интересниот одбор	070212660
9	Анѓелина Милова	М. Милова	070 212 772
10	Тријана Милова	М. Милова	070 5222 224
11	Татјана Халиќ	М. Халиќ	078 924 282
12	Татјана Милова	М. Милова	078 285 915
13	Горѓана Милова	М. Милова	028 411 425
14	Зоран Димитров	Физичко лице	078 311 820
15	Сашко Трајков	Физичко лице	071 226 390
16	Еврил Таховска	Физичко лице	070/315-231
17	Корнелија Милова	Сектор за урбанизација	077 562 600
18	Халиќ Р. Весел	Општина Охрид	025/65 773 0
19	Сорана Анѓелина	Општина Охрид	010/915-447
20	Тријана Милова		

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА С.МАКЕДОНИЈА, 2004;
ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА УРБАНИСТИЧКИОТ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОХРИД 4, ОПШТИНА ОХРИД;
- ПРЕГЛЕД НА ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА ВО РМ (2008) И ИЗВЕШТАЈ НА МЕЃУНАРОДЕН КОНСУЛТАНТ ЗА ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА ВО РАМКИ НА УНДП/ГЕФ/МЖССП ПРОЕКТОТ: ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ЕКОЛОШКАТА, ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА И ФИНАНСИСКАТА ОДРЖЛИВОСТ НА СИСТЕМОТ НА ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА ВО С.МАКЕДОНИЈА;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ, 2009;
- ВТОР НАЦИОНАЛЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ, 2008;
- ВТОР НАЦИОНАЛЕН ЕКОЛОШКИ АКЦИОНЕН ПЛАН НА РМ, 2006;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ, 2004;
- СТРАТЕГИЈА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД ВО РМ 2008-2020;
- НАЦИОНАЛНА ТРАНСПОРТНА СТРАТЕГИЈА ЗА ПАТНИОТ ПРЕВОЗ, 2007-2017;
- СТРАТЕГИЈА ЗА ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ НА РМ 2008-2015;
- НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ЕУ (НППА ИИ, 2007);
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МОНИТОРИНГ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, 2004;
- СТРАТЕГИЈА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, 2005;
- СТРАТЕГИЈА ЗА ПОДИГАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, 2005;
- СТРАТЕГИЈА И АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АРХУСКАТА КОНВЕНЦИЈА, 2005;
- НАЦИОНАЛЕН ЗДРАВСТВЕНО-ЕКОЛОШКИ АКЦИОНЕН ПЛАН (НЗЕАП), 1999;
- ДИРЕКТИВА ЗА ЖИВЕАЛИШТА (92/43/ЕЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА ВОДА (2000/60/ЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ (96/62/ЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА ОТПАД (2006/12/ЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА БУЧАВА (2002/49/ЕС);
- ДИРЕКТИВА ЗА ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА (85/537/ЕЕС);
- ДИРЕКТИВА ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА (2001/42/ЕС);
- ЕУ ШЕСТИОТ АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА (2001/42/ЕС);
- ДИРЕКТИВАТА НА СОВЕТОТ 96/61/ЕС ОД 24.09.1996 ГОД. ЗА ИНТЕГРИРАНА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА ОД ЗАГАДУВАЊЕТО;
- ДОСТАПНИ ИСКУСТВА И ПРАКТИКИ.
- План за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029)